

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ympäristölupamenettelyä kevennettäväksi muiden kuin direktiivilaitosten ympäristöluvanvaraisuutta karsimalla. Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi kokonaan sellaisilta toiminnoilta, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäisiä, kuten esimerkiksi pellettien puristamiselta, viilutehtailta, tekstiilien vesipesuloilta ja pelastustoiminnan helikopterilento-paikoilta. Nykyisin luvanvaraiset kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat sekä myös muut kuin moottorikäyttöisessä ajoneuvossa tai moottoriveneessä polttoaineena käytettävien neste-mäisten polttoaineiden jakeluasemat ehdotetaan siirrettäväksi rekisteröintimenettelyyn. Täl-löin näiden toimintojen ympäristönsuojeluvaatimuksista säädettäisiin valtioneuvoston asetuk-sella. Lisäksi ehdotetaan joidenkin haihtuvia orgaanisia liuottimia käyttävien toimintojen liu-ottimien kulutukseen perustuvan luvanvaraisuuskynnyksen nostamista ja toimintojen siirtä-mistä rekisteröintimenettelyyn. Edelleen ehdotetaan eräiden toimintojen päällekkäisten lupa-velvoitteiden karsimista.

Samalla eläinsuojien luvanvaraisuuteen ehdotetaan eräitä täsmennyksiä. Emolehmien pitoon liittyvää luvanvaraisuusrajaa sekä luvanvaraisuuden määräytymisperustetta muutettaisiin. Eri eläinlajeja ja eri-ikäisiä tuotantoeläimiä käsittävän eläinsuojan luvanvaraisuuden määrittelyä selkiytettäisiin.

Ympäristölupamenettelyn sujuvoittamiseksi esityksessä ehdotetaan lisättäväksi lakiin hallinto-lakia täydentäviä säännöksiä lupahakemusvaiheeseen liittyvästä viranomaisneuvonnasta. Neu-vontaa annettaisiin hakijan pyynnöstä, maksutta ja sähköisten tietojärjestelmien välityksellä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen hyväksymisen jälkeen.

PERUSTELUT

1 Johdanto

Ympäristöministeriö asetti marraskuussa 2011 ympäristönsuojelulain ja -asetuksen sekä eräi-den muiden säädösten uudistamista valmistelewan hankkeen (YM038:00/2011).

Uudistushankkeen ensimmäisessä vaiheessa keskityttiin niihin asioihin, joita koskevat sään-nösmuutokset ja uudet säännökset olivat kiireisimpiä toteuttaa, kuten teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2010/75/EU, jäljempänä *teollisuuspäästädirektiivi*, In-dustrial Emissions Directive, IED) täytäntöönpano ja perustuslain kannalta välttämättömät uu-distukset.

Uudistushankkeen ensimmäisessä vaiheessa ei ollut pääasiallisena tavoitteena valmistella ympäristölupamenettelyä keventäviä toimia, vaikka hallinnon toimien keventämis- ja tehostamis-

näkökulma oli mukana useissa ehdotuksissa. Jo ympäristönsuojelulain uudistamishanketta asetettaessa oli aikataulusyistä päädytty siihen, että keventämis- ja tehostamistoimia valmistellaan välittömästi lain kokonaisuudistuksen jälkeen. Valmistelua vaativiksi aiheiksi oli jo ensimmäisen vaiheen valmistelun yhteydessä todettu erityisesti olennaisen muutoksen määrittely ja käsittely, lupien tarkistamismenettely sekä maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain samaa hanketta koskevien erillisten lupamenettelyjen yhdistäminen.

Uudistushankkeen ensimmäisen vaiheen ehdotusten pohjalta valmisteltu hallituksen esitys ympäristönsuojelulaksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 214/2013 vp) annettiin eduskunnalle joulukuussa 2013. Uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014 ja uusi valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014, ympäristönsuojeluasetus) 10 päivänä syyskuuta 2014. Hyväksyessään ympäristönsuojelulain ja siihen liittyvät eräät muut lait eduskunta (EV 67/2014 vp, Hallituksen esitys ympäristönsuojelulaksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta) hyväksyi muun muassa seuraavan lausuman: Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa ympäristölupien joutuisaan käsittelyyn riittävät voimavarat sekä saattaa kiireellisesti valmiiksi uudistuksen, jolla ympäristölupamenettelyjä tehostetaan, kevennetään ja nopeutetaan.

Uudistushankkeen toisessa vaiheessa keskityttiin ympäristölupamenettelyn sujuvoittamiseen ja keventämiseen siten, että pääpaino oli niissä aiheissa ja asiakokonaisuuksissa, jotka jo ensimmäisen vaiheen valmistelun yhteydessä oli tunnistettu valmistelua vaativiksi. Hankkeen toisen vaiheen ehdotusten pohjalta valmisteltu hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain muuttamisesta (HE 257/2014 vp) annettiin eduskunnalle marraskuussa 2014. Ympäristönsuojelulain muutos (423/2015) tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2015 ja maa-aineslain muutos (424/2015) tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2015. Mainituilla säädösmuutoksilla:

- yhdistettiin maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain samaa hanketta koskevat erilliset lupamenettelyt siten, että yhteiskäsittelyssä noudatetaan ympäristönsuojelulain menettelysääntöksiä;
- kumottiin ympäristölupamääräysten tarkastusmenettely ja korvattiin se säännölliseen valvontaan liittyvällä valvontaviranomaisen velvollisuudella tarkastella luvan muuttamisen perusteiden olemassaoloa;
- rajattiin kaikki vaiheet käsittävä lupamenettely aikaisempaa suppeampaan joukkoon laitosten muutostilanteita;
- nostettiin eläinsuojien luvanvaraisuuden kynnsarvoja ja määriteltiin lain tasolla luparajojen laskentatavat erilaisissa soveltamistilanteissa.

Edellä selostettujen säädösmuutosten voimaantulon jälkeen ympäristölupamenettelyn sujuvoittamiseen ja keventämiseen tähtäävien toimien kartoittamista on edelleen jatkettu, osin pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmaan perustuen ja sen tavoitteita toteuttaen. Yksi Sipilän hallitusohjelman kärkihankkeista on säädösten sujuvoittaminen. Hankkeen tavoitteena on säädöspolitiikan ohjauksen selkeyttäminen, sääntelyn nettomääräinen keventäminen ja säädöksille vaihtoehtoisten ohjauskeinojen käytön lisääminen. Hallituksen päämääränä on sääntelyn purkamisen ja hallinnollisen taakan keventäminen. Osana tätä kärkihanketta sujuvoitetaan myös lupa- ja valitusprosesseja. Lisäksi hallitusohjelman mukaan teollisuuden kustannukset ja kuntien tehtävät eivät saa kasvaa ja EU-lainsäädännön kansallisessa täytäntöönpanossa on vältettävä lisäsääntelyä.

Jo ennen Sipilän hallitusohjelman julkaisemista ympäristöministeriö asetti 5 päivänä marraskuuta 2014 tekemällään päätöksellä arviointiryhmän arvioimaan ympäristöön kohdistuvien lupa- ja arviointimenettelyiden sujuvoittamista ja tehostamista koskevia toteuttamisvaihtoehtoja. Ministeri Lauri Tarastin johdolla työskennelleen arviointiryhmän, jäljempänä Tarastin arviointiryhmä, työn lähtökohtana oli, että investointi- ja elinkeinohankkeet voisivat edetä nykyistä sujuvammin ja nopeammin ympäristönsuojelun tavoitteista tinkimättä. Tarastin arviointiryhmä sai työnsä päätökseen maaliskuussa 2015 ja ehdotti raportissaan kaikkiaan 19 toimenpidettä ympäristömenettelyjen sujuvoittamiseksi. Tarastin arviointiryhmä ehdotti muun muassa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kaavoituksen nykyistä tehokkaampaa yhteensovittamista, ennakkoneuvotteluja koskevien säännösten lisäämistä lainsäädäntöön, lupavelvollisuuden keventämistä eräiltä osin, sähköisten menettelyjen kehittämistä sekä valituslupajärjestelmän laajentamista. Lisäksi ympäristönsuojelulakiin ehdotettiin lisättäväksi säännökset sähköisestä neuvonnasta kaikissa ympäristölupahankkeissa.

Pian Tarastin arviointiryhmän asettamisen jälkeen ympäristöministeriö päätti jatkaa ympäristönsuojelulain uudistamista (YM038:00/2011). Samalla alkoi ympäristönsuojelulain uudistamisen kolmas vaihe, jonka toimikaudeksi määriteltiin 1.1.—31.12.2015. Tarastin arviointiryhmän ehdotusten jatkovalmisteltua tehtiin osittain osana tätä uudistushanketta.

Uudistushankkeen kolmannen vaiheen tavoitteena oli arvioida ympäristönsuojelulain muutostarpeita, jotka koskevat:

- lupamenettelyn sujuvoittamista erityisesti asianosaisten kuulemisen ja osallistumisoikeuksien varaamisen osalta;
- ympäristönsuojelulain mukaisten luvanvaraisten laitosten luetteloja tavoitteena nostaa luvanvaraisuuskynnyksiä;
- toimialakohtaisten valtioneuvoston asetusten ja niihin liittyvän rekisteröintimenettelyn käyttöä luvanvaraisuuden sijaan sekä laitosten luvanvaraisuuteen liittyviä lupaviranomaisten toimivaltasäännöksiä;
- eläinsuojien osalta edellytyksiä säätää nyt ympäristölupamääräyksissä ratkaistavista asioista toimialakohtaisessa valtioneuvoston asetuksessa, jonka jälkeen arvioidaan, missä laajuudessa asetus mahdollistaa eri toimintojen siirtämisen lupamenettelystä rekisteröintimenettelyyn tai mahdollistaa nyt lupamenettelyssä ratkaistavien asioiden määrän rajaamisen.

Uudistushankkeen kolmannessa vaiheessa tuli edellä mainittujen arvioiden pohjalta valmistella tarpeelliset säädös- ja muut ehdotukset. Tässä työssä tuli uudistamishankkeen asettamispäätöksen mukaisesti huomioida Tarastin arviointiryhmän arvio ympäristöhallinnon lupamenettelyiden sujuvoittamiseksi ja tehostamiseksi. Lisäksi oli otettava huomioon muut hankkeet, jotka koskevat ympäristölupamenettelyä ja siihen liittyviä viranomaisia, sekä voimavarojen kehitys aluehallinnon viranomaisissa.

Uudistushankkeen kolmas vaihe jaettiin kolmeen projektiin. Uudistushankkeen kolmannen vaiheen projekti 1:n työssä jatkettiin ympäristölupamenettelyn sujuvoittamiseksi tarpeellisten toimien ja muutostarpeiden arviointia ja tehtiin muutosehdotuksia säännöksiin, jotka koskevat tiedottamista, osallistumista, osallistumisoikeuksien varaamista ja asianosaisten kuulemistä lupamenettelyssä ja eräitä muita ehdotuksia lupamenettelyn tehostamisesta. Uudistushankkeen kolmannen vaiheen projekti 7:n työssä tarkasteltiin ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 taulukon 2 mukaista laitosluettoa ja arvioitiin luettelon toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta ympäristönsuojelun toteutumisen kannalta ja ottaen huomioon lupa- ja valvontaviran-

omaisten voimavarat. Edelleen projektissa tehtiin ehdotuksia edellä mainittujen toimintojen luvanvaraisuusrajojen nostamisesta ja toimintojen siirtämisestä ympäristönsuojelulain liitteen 2 piiriin rekisteröitäväksi toiminnaksi. Projektissa tehtiin myös ehdotuksia jatkotoimenpiteiksi, joiden avulla voitaisiin edelleen keventää luvanvaraisuutta (jatkoselvitykset). Uudistushankkeen kolmannen vaiheen projekti 6:n työ koski eläinsuojien lupamenettelyn kehittämistä ja erityiskysymyksiä, selvitettiin edellytyksiä säätää nyt lupamääräyksissä ratkaistavista asioista toimialakohtaisessa valtioneuvoston asetuksessa ja tämän selvityksen perusteella arvioitiin edellytyksiä siirtää eläinsuojia lupamenettelystä rekisteröintimenettelyyn tai rajata lupamenettelyssä ratkaistavien asioiden määrää. Lisäksi selvitettiin lupaviranomaisten toimivallanjakoa.

Uudistushankkeen kolmannen vaiheen eri projektien loppuraportit olivat lausunnoilla keväällä 2016. Saadun lausuntopalautteen pohjalta ympäristöministeriössä on päädytty siihen, että eri projektien ehdotuksia toteutetaan vaiheittain. Suuri osa projektien ehdotuksista vaatii vielä perusteellista jatkovalmistelua ja lisäselvityksiä.

Tällä esityksellä toteutetaan sellaisia uudistushankkeen kolmanteen vaiheeseen kuuluvan projekti 7:n ehdotuksia, jotka on mahdollista toimeenpanna ilman lisäselvityksiä. Kyse on muuta kuin direktiivilaitoksia koskevan laitosluettelon keventämistoimista.

Tällä esityksellä toteutetaan myös uudistushankkeen kolmannen vaiheen projekti 1:n ehdotus, jolla ympäristönsuojelulakiin lisättäisiin hallintolaisissa tarkoitettua viranomaisten neuvontavelvollisuutta täydentävät säännökset. Näissä säännöksissä täsmennetään, millaisia neuvoja luvanhakijalle tulee sähköisen tietojärjestelmän välityksellä pyynnöstä toimittaa.

Esityksessä ehdotetaan myös eräitä eläinsuojien luvanvaraisuuteen liittyviä täsmennyksiä. Ne pohjautuvat eläinsuojien luvanvaraisuuden soveltamisesta saatuihin kokemuksiin, mutta eivät varsinaisesti ole projekti 6:n ehdotuksia. Projekti 6:n ehdotusten toteuttamista harkitaan erikseen.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö

2.1.1 Ympäristöluvanvaraiset toiminnot ja ympäristölupamenettely

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla on oltava ympäristölupa. Ympäristölupaa edellyttävät toiminnot on lueteltu lain liitteessä. Ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään liitteen 1 taulukossa 1 (direktiivilaitos) ja taulukossa 2, on oltava lupa. Ympäristölupa on lisäksi oltava 27 §:n 2 momentin mukaan toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta, jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista ja toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta.

Ympäristönsuojelulain 28 §:ssä säädetään toiminnan luvanvaraisuudesta pohjavesialueilla. Pykälän soveltamisalaan kuuluvien toimintojen osalta luvanvaraisuuden määrittelyyn ei sisälly pilaantumisriskin arviointia, vaan toimintaan on aina haettava lupa, jos se sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Pykälän 1 momentissa säädetään liitteen 2 mukaisten rekisteröitävien jakeluasemien, asfalttiasemien ja pienten polttolai-

tosten luvanvaraisuudesta pohjavesialueella. Pykälän 2 momentissa säädetään, että liitteessä 1 ja 2 tarkoitettuun, mutta niitä vähäisempään toimintaan ja liitteessä 2 tarkoitettuun kemiallisen pesulan toimintaan on oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Lisäksi säännös koskee sellaisia rekisteröitäviä toimintoja vähäisempiä toimintoja, jotka on rajattu rekisteröinnin ulkopuolelle.

Pohjavesialue määritellään ympäristönsuojelulain 5 §:n 12 kohdassa. Määritelmän mukaan pohjavesialueella tarkoitetaan geologisin perustein rajattavissa olevaa aluetta, jolla sijaitseva maaperän muodostuma tai kallioperän vyöhyke mahdollistaa merkittävän pohjaveden virtauksen tai vedenoton. Ympäristönsuojelulain 28 §:n mukainen luvantarve pohjavesialueilla ei kuitenkaan koske kaikkia kyseisen määritelmän mukaisia pohjavesialueita, vaan se kohdistuu toimintoihin, jotka sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle. Tämä käsite vastaa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 10 b §:n mukaisia 1-luokan ja 2-luokan pohjavesialueita. Mainitun säännöksen mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus luokittelee pohjavesialueet niiden vedenhankintakäyttöön soveltuvuuden ja suojelutarpeen perusteella.

Lain 30 §:ssä säädetään liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän toiminnan luvanvaraisuudesta. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädetään, että toiminta edellyttää ympäristölupaa, jos se on osa direktiivilaitoksen toimintaa. Lupaa ei tarvita sellaiselle luvanvaraisen laitoksen osalle, joka voidaan rekisteröidä ja joka ei ole osa direktiivilaitosta. Pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädetään, että ympäristölupa on oltava, jos toiminnasta saattaa aiheutua 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa säädetään luvanvaraisuudesta 28 §:n perusteella, kun toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle.

Ympäristölupaa haetaan valtion tai kunnan ympäristölupaviranomaiselta. Lupamenettely käsittää varsinaisen lupaharkinnan ja lupapäätöksen antamisen lisäksi muun muassa kuulutusmenettelyn ja siihen liittyvän asianosaisten kuulemisen, laissa edellytetyjen ja tarvittavien muiden lausuntojen hankkimisen sekä lupapäätöksestä tiedottamisen. Päätöksessä rajoitetaan lupamääräyksen toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja niistä johtuvaa ympäristön pilaantumista ja määrätään päästöjen ja vaikutusten tarkkailusta. Lisäksi lupapäätöksessä määrätään tarvittaessa korvauksia päästöistä johtuvasta vesistön pilaumisesta aiheutuvista haitoista. Lupaharkinta ja päästömääräykset perustuvat toiminnan luonteeseen ja sijoituspaikan huomioon ottavaan tapauskohtaiseen harkintaan. Lupapäätöksestä voi valittaa Vaasan hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Lain 7 luvussa säädetään erikseen teollisuuspäästödirektiivin soveltamisalaan kuuluvien direktiivilaitosten parasta käyttökelpoista tekniikka koskevista lupaharkinnasta.

2.1.2 Rekisteröitävät toiminnot ja rekisteröintimenettely

Ympäristönsuojelulain 116 §:ssä säädetään toiminnan rekisteröinnistä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Rekisteröitävät toiminnot on lueteltu lain liitteessä 2. Liitteen 2 mukaan rekisteröitäviä toimintoja ovat nestemäisten polttoaineiden jakeluasemat, asfalttiasemat, polttoaineteholtaan 5-50 megawatin polttolaitokset ja eräät orgaanisia liuottimia käyttävät laitokset (niin sanotut VOC -laitokset).

Liitteen 2 mukaiset toiminnot rekisteröidään tekemällä niistä lain 117 §:ssä tarkoitettut tiedot sisältävä ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Rekisteröintimenettely on luonteeltaan kirjaamistoimenpide, jossa ei tehdä hallinnollista päätöstä eikä anneta määräyksiä.

Käytännössä rekisteröinnin edellytyksenä on, että toiminnalle on toimialakohtaisessa valtioneuvoston asetuksessa säädetty alalla yleisesti noudatettavat ympäristönsuojeluvaatimukset.

Toiminta voidaan aloittaa, kun kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on rekisteröinyt toiminnan tai ilmoituksen jättämisestä on kulunut 90 päivää. Toiminnanharjoittajalle lähetetään tieto rekisteröinnistä.

Toimivaltainen valvontaviranomainen (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) varmistaa valvonnalla, että toiminnassa noudatetaan toimialakohtaisen valtioneuvoston asetuksen vaatimuksia.

Toimialakohtaisista ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään seuraavissa valtioneuvoston asetuksissa:

- valtioneuvoston asetus asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (846/2012)
- valtioneuvoston asetus nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista (444/2010)
- valtioneuvoston asetus polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista (750/2013)
- valtioneuvoston asetus eräiden orgaanisia liuottimia käyttävien toimintojen ja laitosten ilmaan johdettavien päästöjen rajoittamisesta (64/2015)

Liitteen 2 mukaista toimintaa ei kuitenkaan aina voida rekisteröidä. Ympäristönsuojelulain 30 §:ssä säädetään tilanteista, joissa liitteen 2 mukainen toiminta edellyttää rekisteröinnin sijasta ympäristölupaa. Mainittua säännöstä on selostettu tarkemmin ympäristöluvanvaraisia toimintoja ja ympäristölupamenettelyä koskevassa tekstiosioissa.

Myös eräät muut kuin liitteessä 2 luetellut toiminnot voidaan rekisteröidä ympäristönsuojelulain 116 §:n mukaisesti. Kyse on ympäristönsuojelulain 32 §:n 2 momentissa tarkoitetuista eräistä jätteen käsittelytoiminnoista, jotka ovat lähtökohtaisesti luvanvaraisia ja jotka voidaan rekisteröidä ainoastaan, jos toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään joko ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella. Tällaisia asetuksia ovat nykytilanteessa valtioneuvoston asetus jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (591/2006) ja edellä mainittu valtioneuvoston asetus asfalttiasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista.

2.1.3 Viranomaisten neuvontavelvollisuus

Ympäristönsuojelulaissa ei ole erillistä säännöstä ympäristölupamenettelyyn liittyvästä viranomaisten neuvontavelvollisuudesta. Neuvontavelvollisuus perustuu hallintolain (434/2003) 8 §:ään. Hallintolain 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Neuvonta on maksutonta. Neuvonnan sisältö voi kohdistua menettelyllisiin kysymyksiin, kuten siihen, miten asia pannaan vireille ja miten siinä on meneteltävä. Neuvonnan sisältö voi kohdistua myös asian sisältöön, kuten asiaan liittyviin muodollisiin vaatimuksiin, viranomaisen noudattamiin käytäntöihin ja vakiintuneisiin tulkintalinjoihin. Neuvoja voidaan myös antaa käsittelyyn liittyvistä seikoista, kuten mahdollisuudesta täydentää asiakirjoja sekä mahdollisuudesta hakea muutosta päätökseen. Arvion saamisesta odotettavissa olevasta käsittelyajasta säädetään myös hallintolain 23 §:n 2 momen-

tissa, jonka mukaan viranomaisen on esitettävä asianosaiselle tämän pyynnöstä arvio päätöksen antamisajankohdasta sekä vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin.

Joissakin erityissääöksissä on hallintolaissa tarkoitettua neuvontavelvollisuutta täsmentävä säännös. Tällaisesta täsmentävästä neuvontavelvollisuudesta säädetään esimerkiksi lannoitevalmistelaissa (539/2006) ja laissa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000). Lannoitevalmistelain 13 §:n 3 momentin mukaan elintarviketurvallisuusvirasto on velvollinen antamaan neuvoja lannoitevalmistajalle omavalvontasuunnitelman laatimisesta. Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 5 §:n mukaan sosiaalihuollon henkilöstön on selvitettävä asiakkaalle hänen oikeutensa ja velvollisuutensa sekä erilaiset vaihtoehdot ja niiden vaikutukset samoin kuin muut seikat, joilla on merkitystä hänen asiaansa. Edelleen täsmentävästi säädetään, että selvitys on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön ja merkityksen. Toisin kuin hallintolaki, kyseinen säännös velvoittaa sosiaalihuollon henkilöstöä kertomaan mainitut seikat oma-aloitteisesti ilman erillistä pyyntöä.

2.2 Käytäntö

2.2.1 Ympäristöluvanvaraisten toimintojen määrien kehityksestä valtiolla ja kunnissa

Ympäristöluvanvaraisia toimintoja oli vuoteen 2010 saakka noin 21 000, joista noin 7 000 oli valtion lupaviranomaisen ja 14 000 kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia. Rekisteröintimenettelyn käyttöönotto vuonna 2010 siirsi noin 3 000 toimintaa luvanvaraisuuden piiristä rekisteröinnin piiriin.

Ympäristönsuojelulain uudistuksen ensimmäisessä vaiheessa, joka tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 2014, luvanvaraisuuden ulkopuolelle rajattiin muun muassa ovi- ja ikkunatehtaat sekä keksitehtaat ja leipomot, joita arvioitiin olleen yhteensä muutamia kymmeniä. Samassa yhteydessä luvanvaraisten laitosten luettelosta poistettiin lähinnä elintarviketeollisuuden toimintoja, muun muassa tärkkelystehdas, hedelmä- tai marjavalmistetehdas, hiivatehdas, mallas-tehdas ja kahvipaahtimo. Näistä osa saattaa jatkossakin tarvita luvan esimerkiksi orgaanisten liuottimien käytön luvanvaraisuusrajan ylittyessä tai elintarviketeollisuuden direktiivilaitosten luvanvaraisuuden perusteella.

Ympäristönsuojelulain uudistamisen ensimmäisessä vaiheessa laitosluetteloon lisättiin mineraaliöljytuotteita valmistava tehdas ja soveltamisalaa laajennettiin koskemaan myös alle 10 hehtaarin turvetuotantoalueita, joita arvioitiin olevan 250—300 kappaletta. Joidenkin toimintojen luvanvaraisuuskynnystä joko nostettiin (muun muassa puulevyjen valmistus, pintakäsittelylaitokset sekä eräät elintarviketeollisuuden laitokset) tai laskettiin (muun muassa kalaa tai kalastustuotteita käsittelevä laitos sekä panimo), mutta toimintojen tarkemmista lukumääristä ei ollut arviota niiden kuulussa pääosin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan.

Ympäristönsuojelulain uudistamisen toisessa vaiheessa, joka tuli voimaan 1 päivänä toukokuuta 2015, luvanvaraisuus poistettiin kokonaan pienimmiltä karjasuojilta (3 100 kpl) ja turkistarhoilta (200 kpl). Samassa yhteydessä poistettiin YSL 71 §:n mukainen lupamääräysten tarkistamismenettely. Uudistus vähensi merkittävästi vireille tulevien lupahakemusten määriä sekä valtiolla että kunnissa.

Uudistusten seurauksena luvanvaraisten toimintojen määrän on arvioitu vähentyneen 2010-luvulla noin 6 300:lla noin 14 700:een (valtio 7 000, kunnat 7 700). Uusi syksyn 2016 aikana tehty laskelma osoittaa, että valtion viranomaisten luvitettavien ja valvottavien laitosten määrä on nykyään noin 5 100 eli määrässä on laskua edelleen lähes 2 000 laitosta. Muutokseen ovat

todennäköisesti vaikuttaneet paitsi lainsäädännön muutokset myös yleinen taloudellinen tilanne.

2.2.2 Ympäristöluvanvaraisten toimintojen toimialakohtainen jakaantuminen kunnissa

Suomen ympäristökeskuksen tekemän selvityksen mukaan (SYKEN raportteja 14/2014) vuonna 2014 enemmistön kuntien toimivaltaan kuuluvista ympäristöluvanvaraisista toiminnoista muodosti eläinsuojat (5623 kpl). Ympäristönsuojelulain uudistuksen toisen vaiheen jälkeen kuntien toimivaltaan kuuluvista eläinsuojista lupavelvollisuudesta poistui 1 päivänä toukokuuta 2015 yhteensä yli puolet.

Toiseksi suurin ryhmä kuntien toimivaltaan kuuluvia ympäristöluvanvaraisia toimintoja oli kemikaalien tai polttoaineiden valmistus, varastointi, käyttö tai käsittely (1964 kpl), josta suurin osa on nestemäisten polttoaineiden jakeluasemia. Nestemäisten polttoaineiden jakeluasemille säädettiin ympäristölupaa kevyempi rekisteröintimenettely vuonna 2010 ja ympäristöluvanvaraisia, mutta rekisteröintikelpoisia jakeluasemia olisi selvityksen mukaan 1536 kpl.

Seuraavaksi suurimmat ryhmät kuntien toimivaltaan kuuluvista ympäristöluvanvaraisista toiminnoista oli maa-ainesten otto (1694 kpl), jätevesien käsittely ja jätehuolto (1112 kpl) ja muut toiminnot (868 kpl), joista merkittävän osan voidaan arvioida olevan ampumaratoja. Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttäviä kuntien toimivaltaan kuuluvia ympäristöluvanvaraisia toimintoja oli samalla tarkasteluhetkellä 162.

Maa-ainesten ottamisen osalta toiminnanharjoittajien ja kuntien hallinnollista taakkaa kevennettiin ympäristönsuojelulain uudistuksen toisessa vaiheessa siten, että 1 päivästä heinäkuuta 2016 maa-ainestilupa ja maa-aineksen ottamiseen liittyvä ympäristölupa on käsitelty yhdistetyssä menettelyssä.

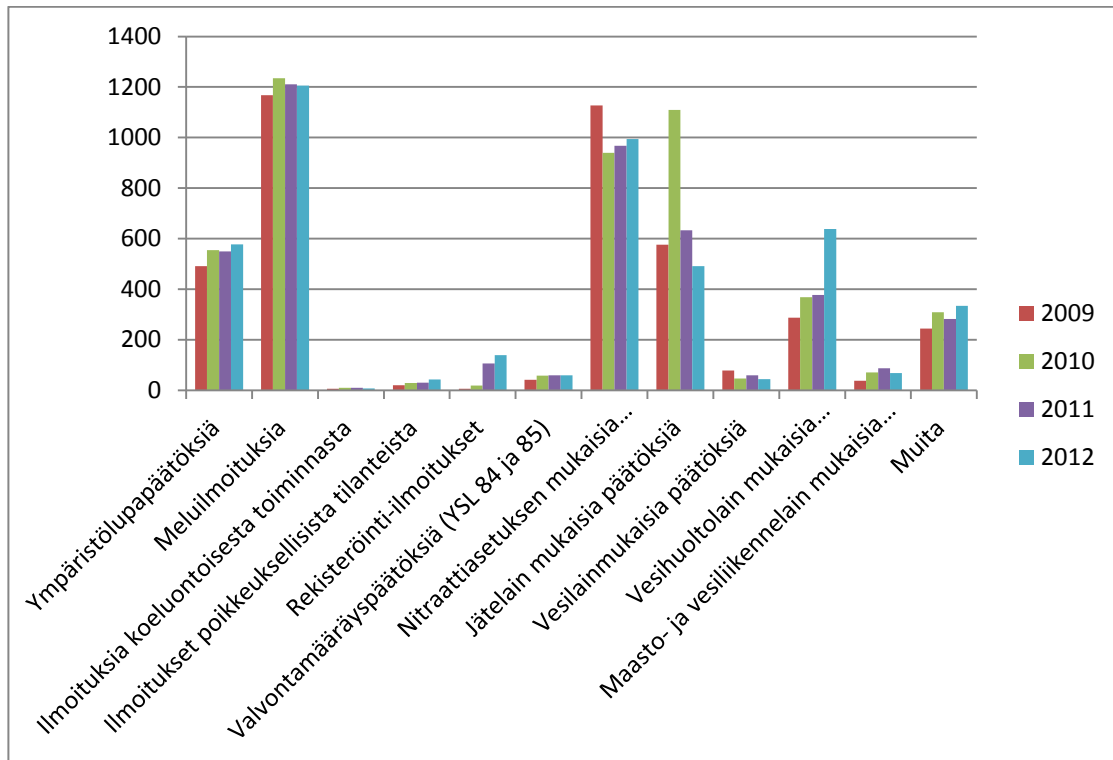
Kuudenneksi suurin ryhmä kuntien ympäristöluvanvaraisista toiminnoista oli energiantuotanto, josta suurin osa polttoainetehoiltaan alle 50 MW:n energiantuotantolaitoksista siirrettiin vuonna 2010 rekisteröintiin. Vuonna 2014 kuntien ympäristölupatoimivaltaan kuuluvista 449 energiantuotantolaitoksesta runsaalla 300 laitoksella oli voimassa oleva ympäristölupa, mutta suurin osa niistä siirtyy rekisteröidyksi toiminnaksi siirtymäsäännöksen nojalla vuoteen 2018 mennessä.

2.2.3 Ympäristönsuojelutehtävien toteuttamiseen liittyvät päätökset ja työajan käyttö kunnissa

Kuntaliiton alkuvuodesta 2013 kunnille tehdyllä kyselyllä (Kuntien ympäristönsuojelun hallintokysely 2013, kuntaliiton verkkojulkaisu) pyydettiin tiedot vuosina 2009—2012 kunnissa tehtyjen ympäristölupapäätösten ja käsiteltyjen ilmoitusten lukumäärästä (kuva A1). Tavoitteena oli saada kattavasti tietoa kuntien ympäristöhallinnon nykytilasta ja verrata tietoja aiempien kyselytuloksiin. Vastaava kysely on toteutettu vuodesta 1996 lähtien noin neljän vuoden välein. Kyselyn vastausprosentti oli 60 vuonna 2013. Arvio on tehty täydentämällä saadut vastaukset laskennallisesti yksikkökoryhmittäin vastaamaan 100 prosenttia kyseisen ryhmän yksiköistä. Saatujen vastausten perusteella myös arvioitiin ympäristönsuojelun viranomaisen päätösten kokonaismäärä.

Tulosten perusteella kaikkien ympäristölupiin ja ilmoituksiin liittyvien päätösten määrä on kunnissa pysynyt jokseenkin samana viimeiset yhdeksän vuotta. Pitkänajan keskiarvo vuodesta 2004 lähtien on arvion mukaan noin 8 000—8 500 päätöstä vuosittain. Erilaisten päätösten määrät ovat myös pysyneet suunnilleen samansuuntaisina. Ympäristöviranomaisen tehtävien lisäksi hoidettavien muiden tehtävien määrä on pysynyt alle 50 000 asukkaan yksiköissä jok-

seenkin samana tai pienentynyt verrattuna vuoden 2009 kyselyyn. Sen sijaan tätä suuremmissa yksiköissä muiden tehtävien määrä on jonkin verran kasvanut. Myös ajankäyttö ympäristösuojeluviranomaisen eri tehtäviin on pysynyt melko muuttumattomana.

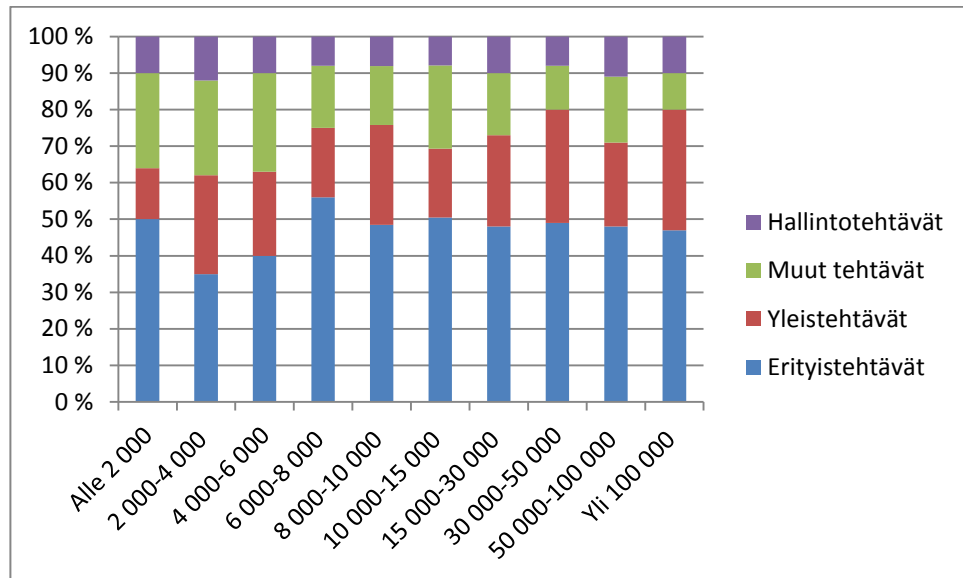

Kuva A1. Kuntien ympäristölupapäätökset ja ilmoitukset 2009—2012

Taulukon ”muita” -kohta sisältää päätösasioita, joista suurimman osan muodostivat maa-aines- ja maisematyölupapäätökset sekä ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamispäätökset.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät voidaan jakaa luonteeltaan neljään eri ryhmään. Ensimmäinen ryhmä on erityistehtävät, jotka ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelu-, jäte-, vesi-, vesihuolto, maastoliikenneläissa ja vesiliikenneläissa säädettyjen päätös- ja lupa-asioiden valmistelu, päätösten valvonta, muu valvonta (yleinen laillisuusvalvonta). Toinen ryhmän on yleistehävät, joita ovat ympäristönsuojelun suunnittelu ja kehittäminen, ympäristön tilan seuranta, ympäristönsuojelun yleinen ohjaus, neuvonta ja tiedotus, osallistuminen kaavojen valmisteluun muun muassa työryhmissä; lausunnot muille viranomaisille ja yhteisöille (esim. kaavoitus), yhteistyötehtävät eri viranomaisten ja yhteisöjen kanssa. Kolmas ryhmä on muut tehtävät, joita ovat ympäristönsuojeluun liittyvät tai tätä sivuavat tehtävät, jotka kuuluvat ympäristönsuojelusta vastaavalle yksikölle kuten muun muassa toimiminen leirintäalueviranomaisena, kemikaalivalvontaviranomaisena ja maa-ainesten oton lupa- ja valvontaviranomaisena, kaavoitus, tekninen toimi, rakennusvalvonta ja jätehuollon viranomaistehtävät. Neljäs ryhmä on hallintotehtävät, jotka ovat kunnan yleishallintoon liittyvät tehtävät kuten talous- ja henkilöstöasiat.

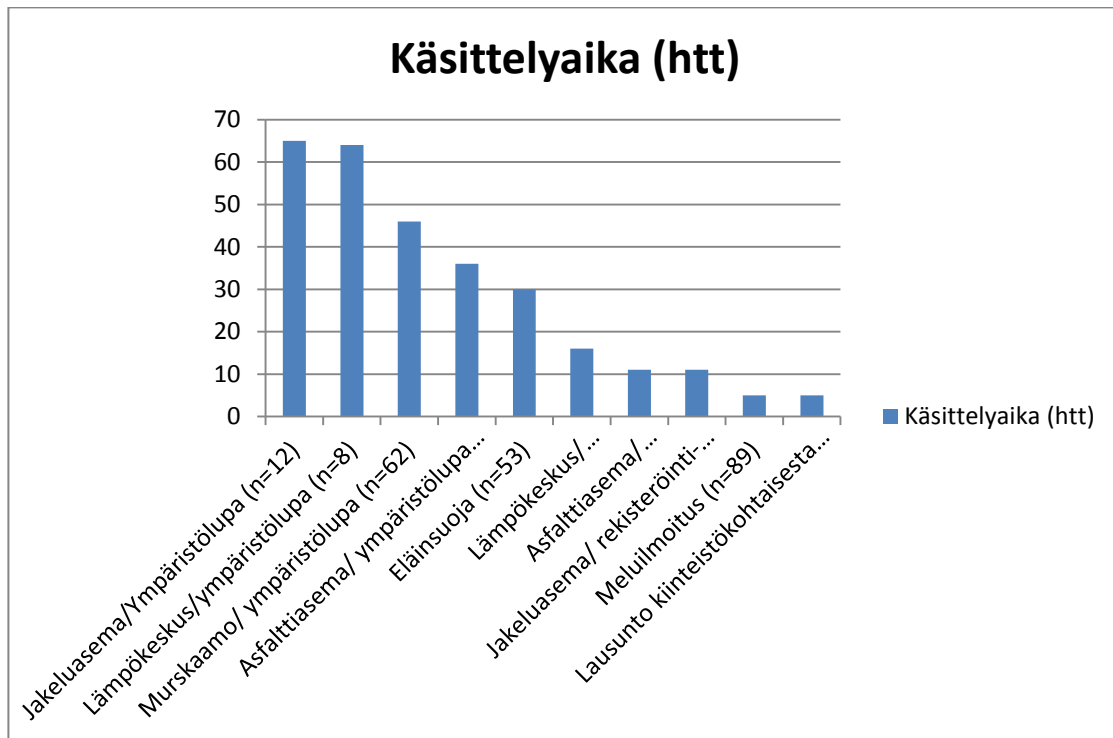
Vuonna 2012 kunnat käyttivät keskimäärin 46 prosenttia työajastaan erityistehtäviin, 24 prosenttia yleistehtäviin, 20 prosenttia muihin tehtäviin ja 10 prosenttia hallintotehtäviin (kuva A2).

Kuva A2. Kuntien työajankäyttö (%) eri tehtäväkokonaisuuksiin kuntakoon mukaan vuonna 2012

Kuntaliiton hallintokyselyssä 2013 vastaajat arvioivat ympäristönsuojeluviranomaisen erityistehtäviin käytetyn työajan jakautumista lupa- ja päätösasioihin, lupien ja päätösten valvontaan sekä muuhun valvontaan (yleinen laillisuusvalvonta). Tulosten perusteella vähiten aikaa lupa- ja päätösasioihin kuluu suurissa yli 50 000 asukkaan yksiköissä ja eniten aikaa sitä vastoin kuluu näissä kunnissa lupien ja päätösten valvontaan. Muiden kuin lupien ja päätösten valvontaan kuluu erityistehtävistä keskimäärin neljännes työajasta. Lupa- ja päätösasioihin kuluva aika on 52 prosenttia. Muiden kuin lupien ja päätösten valvontaan kuluva aika on 24 prosenttia. Lupien ja päätösten valvontaan kuluva aika on noin 24 prosenttia.

Kyselyn tulosten perusteella ympäristönsuojeluviranomaisen kuluu eniten aikaa jakeluasemien ja lämpökeskusten ympäristölupien käsittelyyn (kuva A3). Yksittäisistä tehtävistä vähiten aikaa kuluu meluilmoitukseen ja lausuntoon kiinteistökohtaisesta jätevesijärjestelmästä. Vastauksen hajonta oli erityisesti ympäristöluvuissa huomattava käsiteltävien tilanteiden erilaisuuden vuoksi.

Kuva A3. Ympäristölupaan tai päätöksen käytetty käsittelyaika (keskiarvo, htt) vuonna 2012

2.2.4 Muiden kuin direktiivilaitosten luvanvaraisuuden keventämiseen liittyviä selvityksiä

Ympäristönsuojelulain uudistamishankkeen kolmannen vaiheen 7. projektissa tarkasteltiin muiden kuin direktiivilaitosten ympäristölupavaraisuuden keventämistä (lain liitteen 1 taulukon 2 mukaiset toiminnot) tietyin rajauksin. Tarkastelusta oli projektin toimeksiannossa rajattu pois eläinsuojien lupakäsittelyyn liittyvien muutosten valmistelu, jota projekti 6 käsitteli. Projekti ei myöskään käsitellyt energiantuotantolaitosten lupamenettelyn keventämistä, koska osa niistä on jo siirtynyt rekisteröintiin ja Euroopan unionin tiettyjen keskiuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annetun direktiivin (2015/2193/EU) kansallinen täytäntöönpano alkaa syksyllä 2016, jolloin asiaa tarkastellaan energiantuotantolaitosten osalta. Jätteen ammattimaisen tai laitoksen käsittelyä koskevan luvanvaraisuuden keventäminen oli myös rajattu pois tarkastelusta, koska niiden luvanvaraisuutta arvioidaan erillisissä hankkeissa ympäristöministeriössä.

Projekti kuuli eri tahojen näkemyksiä eräiden lain liitteen 1 taulukon 2 mukaisten toimintojen ympäristövaikutuksista ja lupamenettelyn muuttamis- ja keventämistoimista. Toiminnot valittiin erityisesti sillä perusteella, että niitä on lukumääräisesti paljon ja lupamenettelyn keventämiseen tähtääviä selvityksiä on tehty, luvanvaraisuudesta poistaminen tai lupakynnyksen nostaminen on ollut esillä tai rekisteröinti-menettely on otettu käyttöön osassa toimintoja. Kuulemisen kohteiksi valittiin toimialat olivat kivenmurskaus, yhdyskuntajätevedenpuhdistamot, elintarviketeollisuus, kemikaalivarastot, orgaanisia liuottimia käyttävät toiminnot, kalankasvatusta, kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat sekä satamat. Lisäksi projekti kuuli kokemuksia rekisteröintimenettelystä (pienet polttolaitokset, jakeluasemat ja asfalttiasemat).

Lisäksi ympäristöministeriö teetti projektin työn tueksi Suomen ympäristökeskuksessa selvityksen ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 luvanvaraisten toimintojen ympäristövaikutuksista ja niiden merkittävyydestä. Hankkeessa käytiin läpi yhteensä noin 70 lupapäätöstä ja niiden perusteella tunnistettiin laitosluettelon kunkin toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset. Lisäksi selvitettiin toimialojen päästöt ilmaan ja vesiin vuonna 2013. Päästötiedot kattoivat myös ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 mukaiset direktiivilaitokset.

Projektin 7:n työssä tarkasteltuja toimintoja oli yhteensä noin 5 900 eli 40 prosenttia kaikista ympäristöluvanvaraisista toiminnoista. Lukumääräisesti merkittävimmät toimialat tai toiminnot olivat malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän aineiden otto (3 200—3 300), ampumaradat (noin 800), yhdyskuntajätevedenpuhdistamot (412), liikenne (370), elintarvikkeiden tai rehujen valmistus (340), kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat (noin 300), kalankasvatus (noin 288) sekä metalliteollisuus (noin 250). Projektin tarkastelun ulkopuolelle jäi näin ollen yhteensä noin 8 800 toimintoa, joista direktiivilaitoksia oli noin 1 000, polttoainetehtaan 5—50 megawatin energiantuotantolaitoksia noin 900, eläinsuojia noin 4 400 sekä jätteen ammattimaista ja laitostaista käsittelyä koskevia toimintoja noin 2 500.

Luvanvaraisuuden keventämiseksi projekti ehdotti, että ympäristöluvanvaraisuus poistetaan tietyiltä vähäisiä ympäristövaikutuksia aiheuttavilta toiminnoilta. Osa poistoista koskee toimintoja, joiden merkittävimmät ympäristövaikutukset aiheutuvat luvanvaraiselle yhdyskuntajätevedenpuhdistamolle johdettavista jätevesistä. Kemikaali- ja polttonestevärosten ympäristöluvanvaraisuudesta ehdotetaan luovuttavaksi siten, että ympäristönsuojeluvärosten täyttyminen varmistetaan muilla keinoin yhdessä lupamenettelyssä. Eräiden toimintojen luvanvaraisuuskynnystä ehdotetaan muutettavaksi ja tiettyjen toimintojen siirtämistä rekisteröintimenettelyyn.

Projekti tunnisti ympäristölupamenettelyn keventämiseksi myös useita jatkoselvitystarpeita. Niistä on jo osa aloitettu tätä hallituksen esitystä laadittaessa:

- selvitys mahdollisuuksista ottaa käyttöön lupamenettelyn korvaava uusi keveämpi ennakkovalvontamenettely;
- selvitys naapurusoikeudellisen luvantarveperusteen soveltamisesta ympäristölupamenettelyssä ja asiaan liittyvistä keventämismahdollisuuksista;
- selvitys ampumaratojen ympäristöluvanvaraisuuden keventämismahdollisuuksista; sekä
- selvitys pienten yhdyskuntajätevedenpuhdistamojen luvanvaraisuuden keventämisestä.

Mainittujen selvitysten johtopäätösten perusteella mahdollisesti toteutettavat säädösmuutokset valmistellaan erikseen. Lisäksi vuonna 2017 on tarkoitus aloittaa eräitä muita projektin 7:n ehdottamia selvityshankkeita, kuten kemikaalivarastojen ympäristöluvanvaraisuuden keventäminen.

2.2.5 Viranomaisten neuvontavelvollisuuden toteuttaminen ympäristölupamenettelyssä

Viranomaiset ovat toteuttaneet hallintolain 8 §:n mukaista neuvontavelvollisuuttaan yksilöidysti luvanhakijalle annettavin neuvoin sekä laajemmalle kohdeyleisölle kohdistetuin neuvoin. Yksittäiselle luvanhakijalle neuvoja on annettu esimerkiksi vastaamalla puheluihin ja sähköposteihin. Suuremmissa hankkeissa on myös järjestetty tapaamisia luvanhakijan ja viranomaisten välillä, joiden tarkoituksena on ollut muodostaa luvanhakijalle kokonaiskuva hankkeen edellyttämistä luvista, siihen liittyvistä menettelyistä sekä hakemuksilta edellytettä-

västä sisällöstä. Tällainen ennakkoneuvottelu on hallintolain 8 §:n mukaista neuvontavelvollisuutta laajempaa palvelua.

Laajemmalle joukolla tuotettu hallintolain 8 §:n mukainen neuvonta sekä hallintolain 7 §:n 2 momentin ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 20 §:n 2 momentin mukaisen tiedottamisvelvollisuuden toteuttaminen on käsittänyt erilaisten oppaiden, mallien ja usein esitettyihin kysymyksiin tehtyjen vastausten julkaisemisen viranomaisen verkkosivuilla. Ympäristöhallinnon verkkosivuilla on myös tuotettu valmiita hakemuslomakkeita ja oppaita yleisimpien ympäristöluvanvaraisten hanketyyppien osalta. Kattavatkaan hakemusmallit eivät monissa tapauksissa korvaa luvanhakijan riittävää asiantuntemusta, mikä toisinaan edellyttää konsultin käyttämistä.

2.3 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja EU:n lainsäädäntö

2.3.1 Lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyyn liittyvästä lainsäädännöstä eräissä maissa

Ruotsi

Ympäristölupantarpeesta säädetään ympäristökaaren (miljöbalk 1998:808) 9 luvussa, jota täsmentää ympäristölupaharkinta-asetus (miljöprövningsförelöningen 2013:251) sekä asetus ympäristölle vaarallisista toiminnoista ja terveydensuojelusta (förelöning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 1998:899). Luvanvaraisten laitosten luettelo ei ole tyhjentävä. Suomen ja Ruotsin järjestelmät eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia ainoastaan lupantarvekynnyksen osalta. Ruotsissa lupantarvekynnyksen alapuolella on raja-arvot, milloin hankkeesta tulee ilmoittaa viranomaisille. Ruotsissa käytössä oleva ilmoitusvelvollisuus vastaa läheisemmin Suomen ympäristölupamenettelyä kuin rekisteröintimenettelyä. Ilmoituksessa hankkeesta vaadittavat selvitykset lähestyvät kattavuudeltaan Suomessa ympäristölupahakemukselta edellytettäviä selvityksiä. Osin vaadittavat selvitykset voivat olla jopa yksityiskohtaisempia, kuin Suomessa ympäristölupahakemukselta edellytetään, ilmoituksen yhteydessä saatetaan vaatia myös pienimuotoinen ympäristövaikutusten arviointi. Ilmoituksen johdosta kunnan ympäristö- ja terveysviranomaisen on kuultava asianosaisia sekä sektoriviranomaisia ja annettava toiminnanharjoittajalle määräykset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ilmoitusvelvollisuuden johdosta tehtävä päätös on muutoksenhakukelpoinen. Lisäksi Ruotsin lainsäädäntö tunnistaa erillisen ryhmän toimintoja, joita kunnan terveys- ja ympäristönsuojeluviranomaisen tulee tarkkailla, mutta näitä toimintoja ei tarvitse rekisteröidä. Viranomaisilla on ollut vaikeuksia muodostaa kokonaiskuvaa näiden toimintojen määrästä ja laajuudesta sekä arvioida niiden ympäristölle tuottamia vaikutuksia ja riskejä.

Ilmoitusvelvollisuuden kynnysarvot asettuvat Ruotsissa pääasiallisesti vertailukelpoiseen suuruusluokkaan Suomessa lupavelvollisuuden tuottaviin kynnysarvoihin nähden. Esimerkiksi kevytbetonin tuotannossa ilmoitusvelvollisuuden kynnysarvo on kuudesosa Suomen voimassaolevasta lupavelvollisuuden kynnyksestä. Samoin pellettien puristamisen kynnysarvo on selvästi alempi kuin Suomessa, eikä viilutehtaiden kapasiteetille ole kynnysarvoa. Pelastushelikoptereiden lentopaikat ovat ilmoitusvelvollisia samoin kuin muutkin lentopaikat, jos niiltä tehdään yli 500 lentoa vuodessa. Autopesuloiden kynnysarvo määräytyy pestävien autojen määrän mukaan samoin kuin varikoiden kynnysarvo riippuu käsiteltävien ja varastoitavien polttoaineiden määrästä.

Saksa

Saksan ympäristönsuojelulainsäädäntö on osin jopa hajanaisempaa kuin Suomessa esimerkiksi siltä osin, että yksittäisen hankkeen toteuttaminen voi vaatia erikseen Suomen ympäristölupaa

ja vesilupaa vastaavat luvat. Saksan immissiosuojelulaki (Gesetz zum Schutz vor schädlichen Umwelteinwirkungen durch Luftverunreinigungen, Geräusche, Erschütterungen und ähnliche Vorgänge) tuntee kevyemmän ja raskaamman ympäristölupamenettelyn, joista raskaampaa sovelletaan lähinnä teollisuuspäästädirektiivin mukaisiin laitoksiin. Jos kevyempään lupamenettelyyn kuuluvat toiminnot muodostavat isomman yhtenäisen kokonaisuuden tai edellyttävät ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, niihin sovelletaan raskaampaa lupamenettelyä. Ympäristöluvanvaraisuus määritellään tyhjentävästi immissiosuojelulain täytäntöönpanemiseksi annetun neljännen asetuksen (Vierte Verordnung zur Durchführung des Bundes-Immissionsschutzgesetzes) liitteen 1 luettelossa mainitun laitoksen kapasiteetin perusteella. Ympäristölupamenettelyn soveltamisalaan kuulumattomille hankkeille voidaan antaa erillisiä määräyksiä. Ainoastaan melupäästöjä aiheuttavat hankkeet, kuten helikopterilentopaikat on vapautettu lupavelvollisuudesta. Saksassa kapasiteettiin perustuvissa lupakynnyksissä on Suomeen verrattuna vaihtelua molempiin suuntiin. Esimerkiksi kevytbetonin valmistus ei edellytä Saksassa ympäristölupaa, mutta puupellettien puristamisessa luvanvaraisuuden kynnyksarvona on 10 000 tonnia vuodessa. Samoin esimerkiksi joidenkin elintarvikkeiden valmistuksella, kuten kahvinpaahtimoilla tai murojen valmistuksella, oli Suomessa aiemmin korkeampi lupakynnys kuin Saksassa. Näiden toimintojen luvanvaraisuus on sittemmin kokonaan poistettu Suomessa. Vaikka eläinsuojien kynnyksarvot ovat huomattavasti Suomea korkeammat, teurastamoiden kynnyksarvot ovat puolestaan alemmat.

Ranska

Ranskan ympäristökoodin (Code de l'environnement) kirjassa V pilaantumisen torjunta, riskit ja häiriöt (Prévention des pollutions, des risques et des nuisances) ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot on jaoteltu luvanvaraisiin (autorisation), rekisteröintivelvollisiin (enregistrement), kahteen eri ilmoitusvelvolliseen ryhmään (déclaration avec contrôle sekä déclaration) ja muihin (non classe). Varsinaiseen ympäristölupavelvollisten ryhmään kuuluu teollisuuspäästädirektiivin ja Seveso III -direktiivin mukaiset laitokset. Laitoksen rekisteröintimenettely vastaa kevennettyä ympäristölupamenettelyä. Rekisteröintimenettelyssä prefekti, joka toimii myös ympäristölupaviranomaisena, suorittaa esimerkiksi julkisen kuulemisen ja vielä myöhemmässä vaiheessa vaikutusalueen kuntien kuulemisen. Ilmoitusvelvollisista toiminnoista on ilmoitettava viranomaisille, ja niihin voi liittyä erityistä valvontaa, mutta ei lupaharkintaa. Eräät rekisteröintivelvollisuuden kynnyksarvoista Ranskassa ovat joiltain osin vertailukelpoisia Suomen lupavelvollisuuden kynnyksarvojen kanssa, mutta esimerkiksi varikkojen lupakynnys ei määräydy ajoneuvojen määrän, vaan hallin tilavuuden perusteella. Samoin betonin valmistamisessa lupakynnys määritellään kivenmurskaamon moottorin tehon perusteella. Lisäksi lupa- tai rekisteröintivelvollisuus saattaa aiheutua esimerkiksi autorenkaiden tai syttyvien aineiden, kuten paperin ja pahvin varastomäärän perusteella.

2.3.2. Lupa- ja rekisteröintivelvoitteita koskevasta EU-lainsäädännöstä

Teollisuuspäästädirektiivi

Teollisuuspäästädirektiivi annettiin vuonna 2011. Teollisuuspäästädirektiivin mukaiset luvanvaraisuutta koskevat säännökset tuli saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä vuoteen 2013 mennessä, mutta käytännössä suurin osa luvanvaraisuutta koskevista velvoitteista johtui jo aiemmin voimassa olleista direktiiveistä. Teollisuuspäästädirektiivi yhdisti ja uudisti useita direktiivejä, joista keskeisin oli suuria ja keskisuuria teollisuuslaitoksia koskeva IPPC-direktiivi. Teollisuuspäästädirektiivi määrää lupavelvollisiksi direktiivin liitteessä 1 tarkoitetut laitokset. Teollisuuspäästädirektiivin mukaiset luvanvaraiset toiminnot on määritelty Suomessa ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 1. Direktiivissä on lisäksi erityissääntelyä, polttolaitoksille, jätteenpolttolaitoksille ja rinnakkaispolttolaitoksille sekä eräille orgaanisia liuottimia

käytävälle toiminnoille. Erityissäätelyn kohteena olevat eräät orgaanisia liuottimia käyttävät laitokset ovat teollisuuspäästädirektiivin mukaan vähintään rekisteröitävä viranomaiselle.

Keskisuurten polttolaitosten direktiivi

Tiettyjen keskisuurista polttolaitoksista ilmaan joutuvien epäpuhtauspäästöjen rajoittamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2015/2193/EU, jäljempänä *MCP-direktiivi*, annettiin loppuvuodesta 2015 ja se tulee saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä loppuvuodesta 2017. Direktiivin tavoitteena on vähentää sellaisten polttolaitosten ilman joutuvia päästöjä, jotka eivät kuulu teollisuuspäästädirektiivin soveltamisalaan. MCP-direktiivin mukaan jäsenvaltion on vaadittava lupa tai rekisteröitävä polttoaineteholtaan vähintään yhden megawatin mutta alle 50 megawatin polttolaitokset polttoainetyypistä riippumatta 2 artiklan 3 kohdassa säädetyn poikkeuksin. Polttoaineteholtaan yli 5 MW laitokset on rekisteröitävä viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2024 ja 1—5 MW laitokset viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2029. MCP-direktiivin mukaiset päästöraja-arvot tulevat voimaan eräin poikkeuksin olemassa oleville laitoksille vuosi sen jälkeen, kun laitoksen toiminnalle on myönnetty lupa tai se on rekisteröity. Uusien 20 joulukuuta 2018 jälkeen käyttöön otettujen polttolaitosten on alusta alkaen noudatettava MCP-direktiivin mukaisia päästöraja-arvoja.

Jätedirektiivi

Jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, jäljempänä *jätedirektiivi*, tuli saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä loppuvuodesta 2010. Direktiivissä säädetään muun muassa jätteiden hyödyntämistä, loppukäsittelyä ja jätehuoltoa koskevista keskeisistä vaatimuksista. Jätedirektiivi edellyttää yrityksiltä ja laitoksilta, jotka käsittelevät jätettä, viranomaisen myöntämän luvan. Jätedirektiivin 24 artikla mahdollistaa poikkeamisen luvanvaraisuudesta vaarattoman jätteen loppukäsittelyssä tuotantopaikalla sekä jätteen hyödyntämisessä. Lisäksi jätedirektiivi edellyttää jätteen ammattimaista keräilyä, kuljetusta, välittämistä ja kauppaa harjoittavilta rekisteröitymisjärjestelmää. Jätedirektiivin edellyttämä lupajärjestelmä on toteutettu Suomessa ympäristölupajärjestelmällä ja rekisteröitymisjärjestelmä jätelain mukaisella jätehuoltorekisterillä. Jätteen ammattimaisen tai laitoksen käsittelyn ympäristöluvanvaraisuus on määritelty ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 alakohdassa f.

Yhdyskuntajätevesidirektiivi

Yhdyskuntajätevesien käsittelystä annettu neuvoston direktiivin 91/271/ETY, jäljempänä *yhdyskuntajätevesidirektiivi*, tuli saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä jo Suomen liittyessä Euroopan unioniin. Direktiivissä säädetään yhdyskuntien vesihuollon järjestämisvelvollisuudesta. Direktiivin 11 artikla edellyttää jäsenvaltioilta, että teollisuusjätevesien johtamista yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoihin säädellään säädöksin tai viranomaisen myöntämin erityislavin direktiivin liitteen I kohdassa C säädetyn edellytyksin. Teollisuusjätevesillä tarkoitetaan yhdyskuntajätevesidirektiivin 2 artiklan 3 kohdan mukaan teollisuustuotantoon ja muuhun elinkeinon harjoittamiseen käytettyjen kiinteistöjen jätevedtä, joka ei ole talousjätevedtä tai hulevedtä. Talusjätevedeksi luetaan 2 kohdan mukaan asuntojen ja laitosten jätevedet, jotka ovat pääosin peräisin ihmisten aineenvaihdunnasta ja kotitalouden toimista. Yhdyskuntajätevesidirektiivin edellyttämä lupajärjestelmä on toteutettu Suomessa ympäristönsuojelulain liitteessä 1 riittävän kattavasti määritellyillä toiminnoilla.

Vesipuitedirektiivi

Yhteisön vesipolitiikan puitteista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY, jäljempänä *vesipuitedirektiivi*, tuli saattaa voimaan kansallisesti loppuvuodesta 2003. Vesipuitedirektiivin tavoitteena oli suojella ja ennallistaa vesiä niin, että unionissa saavutetaan vähintään hyvä vesien tila vuoteen 2015 mennessä. Suomi ei päässyt direktiivin tavoitteeseen ja uusi tavoite vesien hyvän tilan saavuttamisesta on asetettu vuoteen 2021 tai 2027. Direktiivin 11 artiklan 3 kohdassa edellytetään vähimmäisvaatimuksina jäsenvaltioiden ryhtyvän tiettyihin perustoimenpiteisiin direktiivin 4 artiklassa tarkoitettujen ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi. Direktiivin 11 artiklan 3 kohdan g alakohdassa edellytetään vesistöjen pilaantumista aiheuttavien pistekuormituspäästöjen ennalta tapahtuvaa sääntelyä. Tällaiseksi sääntelyksi voidaan hyväksyä pilaavien aineiden veteen pääsyn kieltäminen, lupajärjestelmä tai rekisteröintimenettely, joka perustuu sitoviin määräyksiin ja jossa yhteydessä määrätään pilaantumista aiheuttavien aineiden hallinnasta. Säännös on pantu Suomessa toimeen ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 1 ja 2 kohtein mukaisella luvanvaraisuudella.

2.4 Nykytilan arviointi

2.4.1 Luvanvaraisuuden keventäminen osana ympäristölupamenettelyn sujuvoittamis- ja keventämistoimia

Ympäristölupamenettelyn sujuvoittamista ja keventämistä edistäviä toimia on toteutettu jo kahden hallituskauden aikana. Ympäristöluvanvaraisuutta on kevennetty poistamalla joitain toimintoja luvanvaraisuudesta, nostamalla joidenkin toimintojen luvanvaraisuuskynnyksiä sekä siirtämällä osa toiminnosta luvanvaraisuuden piiristä hallinnollisesti kevyempään rekisteröintimenettelyyn. Ympäristölupien käsittelyä on tehostettu muun muassa ympäristölupien tarkistusmenettelystä luopumalla.

Uusien sujuvoittamis- ja keventämistoimien selvittämistä on jatkettu osana ympäristönsuojelulain uudistamisen kolmatta vaihetta, osin pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelmaan perustuen ja sen tavoitteita toteuttaen. Yksi hallitusohjelman kärkihankkeista on säädösten sujuvoittaminen. Kyse on koko valtionhallinnolle asetetusta yleisestä tavoitteesta purkaa sääntelyä ja keventää hallinnollista taakkaa. Osana tätä kärkihanketta sujuvoitetaan myös lupa- ja valitusprosesseja. Lisäksi hallitusohjelman mukaan teollisuuden kustannukset ja kuntien tehtävät eivät saa kasvaa sekä EU-lainsäädännön kansallisessa täytäntöönpanossa on vältettävä lisäsääntelyä.

Uusien sujuvoittamis- ja keventämistoimien tunnistaminen on lähtökohtaisesti haastavaa. Toimet eivät saisi vaarantaa ympäristönsuojelun tasoa ja perustuslaissa turvatut kansalaisten osallistumisoikeudet on huomioitava (erityisesti HE 100/2009 vp ja sen eduskuntakäsittelyyn liittyvä aineisto eli YmVM 1/2010 vp ja PeVL 23/2009). Lisäksi edellytetään toimien kokonaisvaikutusten arviointia (Tarastin arviointiryhmän raportti). Esimerkiksi luvanvaraisuuden poistaminen ja toiminnan siirtäminen rekisteröintimenettelyyn ei kokonaan poista hallinnollista taakkaa, vaan siirtää painopisteen ennakkovalvonnasta jälkivalvontaan. Luvanvaraisuuskynnysten nostaminen puolestaan saattaa johtaa siihen, että luvanvaraisuus säilyy edelleen naapurussuhdeperusteella, taikka vesistön- tai pohjaveden pilaantumisvaaran perusteella.

Luvanvaraisuutta voidaan keventää vain toiminnoilta, joilta EU- lainsäädäntö ei nimenomaisesti vaadi lupamenettelyä. Toisin sanoen keventämistoimet voivat kohdistua vain muihin kuin direktiivilaitoksiin eli ympäristönsuojelulain liitteessä 1 taulukossa 2 lueteltuihin toimiin, joiden osalta toimivalta jakautuu valtion ja kunnan lupa- ja valvontaviranomaisen kesken. Pääosa toiminnoista kuitenkin kuuluu kuntien toimivaltaan.

Yleisenä periaatteena on pidetty, että keventämistoimia kannattaa kohdistaa erityisesti toimintoihin, joita on valtakunnallisella tasolla lukumääräisesti paljon ja joiden ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Lisäksi rekisteröintimenettelyyn siirrettävien toimintojen osalta lisäedellytyksenä on pidetty sitä, että toimintoille asetetut ympäristölupamääräykset ovat pitkälti samankaltaisia. Näiden tietojen kartoittaminen edellyttää lähtökohtaisesti kattavia tilastotietoja. Nykytilanteessa kaikkien kansalliseen laitosluetteloon (liitteen 1 taulukko 2) kuuluvien toimintojen lupa- ja päästötietoja ei kuitenkaan ole kootusti saatavilla. Tämä vaikeuttaa ja hidastaa luvanvaraisuuden keventämismahdollisuuksien arviointia. Nykytilanteessa valtion toimivaltaan kuuluvien toimintojen lupa- ja päästötiedot tallennetaan ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YSL 222§ ja 223 §), mutta kuntien toimivaltaan kuuluvien toimintojen osalta vastaavat tiedot joudutaan kokoamaan erillisselvityksillä kunnista.

Valtakunnallisesti kattavien lupa- ja päästötietojen tarpeeseen kiinnitettiin huomiota jo ympäristönsuojelulain uudistamisen ensimmäisessä vaiheessa täsmentämällä ympäristönsuojelun tietojärjestelmää koskevaa sääntelyä. Tietojärjestelmän sisältöä ja tallennusvastuuta koskevassa sääntelyssä (YSL 222§ ja 223 §) huomioitiin aikaisempaa selkeämmin tavoite saada kuntien omiin järjestelmiin tallennetut ympäristölupa- ja päästötiedot osaksi valtakunnallista ympäristönsuojelun tietojärjestelmää. Lisäksi lakiin otettiin nimenomainen siirtymäsäännös (240 §), jolla annettiin kunnille mahdollisuus sopeuttaa omat tietojärjestelmänsä täsmennettyyn tietojen tallettamisvastuuseen. Pitkän tähtäimen tavoitteena siis on, että mainittujen säännösten perusteella sekä valtion että kuntien lupa- ja päästötiedot koottaisiin samaan valtakunnalliseen tietojärjestelmään.

Useiden kansalliseen laitosluetteloon (liitteen 1 taulukko 2) kuuluvien toimintojen luvanvaraisuuden keventämismahdollisuuksia on selvitetty joko osana ympäristönsuojelulain uudistamishankkeen kolmatta vaihetta tai jossain muussa yhteydessä. Selvitystyö myös jatkuu erillisprojekteissa tai -hankkeissa.

Tämä hallituksen esitys koskee vain eräitä luvanvaraisuuden keventämistoimia. Muita toimia harkitaan ja toteutetaan vaiheittain sitä mukaan, kuin asiaan liittyviä selvityksiä valmistuu.

2.4.2 Viranomaisten neuvontavelvollisuuden toteuttaminen

Ympäristölupamenettely on luvanhakijoiden keskuudessa koettu hitaaksi. Osaltaan käsittelyn hitaus on johtunut puutteista hakemusten laadussa. Ympäristönsuojelulain 39 §:n 3 momentin mukaan ympäristölupahakemuksen laatijalla on oltava riittävä asiantuntemus. Säännös ei konkretisoi täsmällisemmin, minkä tasoista asiantuntemusta hakemuksen laatijalta vaaditaan. Luvanhakijat vaihtelevat suurimmista teollisista toimijoista yhden tai kahden hengen yrityksiin. Jälkimmäisiä ovat suurin osa eläinsuojan ympäristölupaa tarvitsevista maanviljelijöistä. Tällöin myös odotukset eri hakijoiden välillä vaihtelevat siitä, minkä tasoista neuvontaa hakijalle on annettava ja onko hakemuksen valmistelussa tarpeen käyttää ulkopuolista asiantuntijaa. Luvanhakijat haluaisivat ennakoitavuutta päätöksiltä sisällöllisesti ja menettelyltä aikataulun suhteen sekä mahdollisuutta ratkaista epäselvät kysymykset nopeasti. Hakemukseen liittyvällä riittävällä neuvonnalla voitaisiin parantaa hakemusten laatua asiakaslähtöisesti, kuitenkin siten, että vastuu hakemuksen tekemisestä ja laadusta on hakijalla. Neuvomalla hakijaa henkilökohtaisesti voitaisiin tehokkaasti kohentaa hakemuksen laatua keskittymällä niihin asioihin, jotka ovat kyseisen hakemuksen kannalta olennaisia. Lupahakemuksien laatua parantamalla voitaisiin lyhentää hakemusten käsittelyaikoja, jos hakemusten täydennyspyyntöjä saadaan vähennettyä liittämällä hakemukseen jo alkuvaiheessa tarvittavat selvitykset.

Ympäristöministeriö aloitti vuonna 2014 pilottihankkeen, jonka tarkoituksena oli edistää luvanhakijan ja viranomaisten välisen yhteistyön sujuvuutta mm. ennakkoneuvotteluin. Hank-

keesta julkaistun arviointiraportin mukaan hankkeessa kokeillut toimintamallit, kuten ennakkoneuvottelu sujuvoitti useita lupia edellyttävän suurhankkeen etenemistä ja on suositeltava toimintamalli vastaisuudessakin suurhankkeita ajatellen. Samassa yhteydessä todettiin, että ennakkoneuvottelut sitovat runsaasti viranomaisten voimavaroja, mikä saattaa puolestaan hidastaa muiden lupahakemusten käsittelyä. Lisäksi menettelystä saatavien hyötyjen edellytyksenä on, että luvanhakijalla on käytettävissään riittävästi osaamista laadukkaiden hakemusten tekemiseksi. (Ympäristöministeriön raportteja 21/2015)

Hakemukseen liitettävät selvitykset ovat välttämättömiä ympäristölupahakemuksen ratkaisemiseksi. Toisinaan luvanhakijat ovat kokeneet selvityksien tekemisen aikaa vieväksi, kalliiksi ja hakemuksen tekemistä viivästyttäväksi.

3 Ehdotetut muutokset

3.1 Luvanvaraisuuden poistaminen eräiltä toiminnoilta

3.1.1 Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi kokonaan seuraavilta toiminnoilta, joiden ympäristövaikutukset ovat vähäiset.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 1 alakohdassa c tarkoituilta *viilutehtailta*. Viilutehtaita on Suomessa muutamia. Viilutehtaiden merkittävin päästö on melu, joka aiheutuu muun muassa trukkikuljettimista, hakekuljettimista ja puhaltimista. Näiden melupäästöjen aiheuttamia haittoja voidaan jossain määrin rajoittaa kaavoituksessa sijoittamalla toiminta riittävän etäälle tai melusteiden taakse suhteessa häiriölle altistuviin kohteisiin. Viilutehtaiden jätevedet johdetaan yleensä viemäriin ja ainoastaan jäähdytysvedet johdetaan suoraan vesistöihin. Viilutehtaista ei aiheudu sanottavasti päästöjä ilmaan.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 4 alakohdassa f tarkoituilta *makeutusainetehtailta*. Suomessa toimii parhaillaan ainoastaan yksi *makeutusainetehtas*, jonka jätevedet johdetaan viemärin kautta kunnalliselle jätevedenpuhdistamolle. Tehtaan toiminta ei aiheuta savukaasupäästöjä, haitallisia hiukkaspäästöjä tai hajupäästöjä ilmaan. Tehtaan aiheuttama melu on luonteeltaan vähäistä ja tasaista. Yleisemmin makeutusaineidien valmistuksen ympäristöriskit liittyvät lähinnä kemikaaliturvallisuuteen, jonka hallinta on tarkoituksenmukaisempaa järjestää kemikaaliturvallisuuslainsäädännön kuin ympäristöluvan nojalla.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 8 alakohdassa h tarkoituilta *kevytbetonitehtailta*, joiden tuotanto on yli 3000 tonnia vuodessa. Suomessa ei ole yhtään säännöksessä tarkoitettua kevytbetonitehdasta erillisenä toimintonaan. Kevytbetonitehdas voi olla osana betonituotetehdasta, joka jäljempänä olevan ehdotuksen mukaan voitaisiin rekisteröidä tietojärjestelmään.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 9 alakohdan d) *tekstiilien vesipesulalta*, jonka kapasiteetti on vähintään 1 tonni vuorokaudessa, kun sen jätevedet johdetaan viemäriverkoston kautta yhdyskuntajäteveden puhdistamolle. Vesipesulan toiminnassa ei synny lainkaan suoraan vesistöihin johdettavia päästöjä, vaan kaikki toiminnan jätevedet johdetaan jätevesiviemäriin ja ovat luonteeltaan pesuvesiä.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 2 alakohdassa c tarkoituilta eräiltä *kylmäprosesseilta* (langanveto, valssaus ja syväveto). Kyseisten kylmäprosessien ainoa päästö on melu. Toiminnasta aiheutuvien melupäästöjen aiheuttamia haittoja voidaan jossain määrin rajoittaa kaavoituksessa sijoittamalla toiminta riittävän etäälle tai melusteiden

taakse häiriölle altituvista kohteista. Poistettavaksi ehdotettavaa lupaperustetta ei ole käytetty tällä hetkellä toimivissa laitoksissa, koska kyseisiä kylmäprosesseja erillään tekeviä laitoksia ei ole Suomessa, vaan kyseisiä toimintoja harjoitetaan laitoksissa, jotka ovat luvanvaraisia muilla perusteilla.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 5 alakohdassa b tarkoitetuilta *pellettien puristustoiminnoilta*. Pellettitehtaiden merkittävin päästö on raaka-aineiden varastoinnista aiheutuva pöly, jota voidaan tehokkaasti ehkäistä kastelemalla varastoituja raaka-aineita tai peittämällä varastoauumat aumamuovilla. Raaka-aineiden kuivauksen yhteydessä syntyvä vesihöyry puhdistetaan yleensä kuitusuodattimella ennen savupiippua. Tehtaista ei aiheudu melupäästöjä. Lisäksi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaan antaa määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 12 alakohdan b soveltamisalaan kuuluvilta *pelastustoiminnan helikopteripaikoilta*. Yksityiset helikopterilentopaikat jäisivät edelleen luvanvaraisiksi.

Pelastustoiminnan helikopterilentopaikat ovat sairaaloiden helikopterilentopaikkoja, joita käytetään ainoastaan sairaankuljetuksiin. Suomessa toimii parhaillaan 14 pelastustoiminnan lentopaikkaa. Pelastustoiminnan helikopterilentopaikat on yleensä määrätty jo kaavoituksessa, sillä ne liittyvät tietyn tasoiseen sairaalaan (yliopistolliset ja alueelliset keskussairaalat). Luvanvaraisuudesta vapautettavien pelastustoiminnan helikopterilentopaikkojen merkittävin ympäristövaikutus on melu. Pelastustoiminnan lentopaikkojen nousujen ja laskujen määrä sekä ajankohta riippuu pelastustehtävien määrästä ja ajankohdista. Ympäristölupamääräyksillä voidaan vähentää lentomelun vaikutuksia pelastustoiminnan lentopaikoilla vain hyvin rajallisessa määrin. Pelastustoiminnan helikopterilentopaikkojen tuottaman melun vaikutuksiin vaikuttaa eniten toiminnan sijoittaminen alueellisesti ja kaavoituksella voidaan parhaiten rajoittaa lentomelun vaikutuksia. Esitys ei aiheuta muutostarvetta ilmailulain (864/2014) 81 §:än, jonka mukaan lentopaikan rakentamisluvan edellytyksenä on ympäristönsuojelulain edellyttämä ympäristölupa. Pelastustoiminnan lentopaikan rakennuslupa ei ympäristölupaa tällöin edellyttäisi.

Osa tässä luvussa käsitellyistä toiminnoista, kuten viilutehtaat, metalliteollisuuden kylmäprosessit, pellettien puristaminen ja helikopterien lentopaikat, aiheuttaa paikallista melua, joka on luonteeltaan naapuruussuhdeoikeudellista rasitusta. Samoin pellettien puristamistoiminnoista saattaa aiheutua paikallista pölyä. Näin ollen laitoslueettelosta poistamisesta huolimatta näiden toimintojen luvanvaraisuus saattaa säilyä ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisesti, mikäli toiminnasta saattaisi aiheutua eräistä naapuruussuhdeista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin mukaan vesistön pilaantumisen riski aiheuttaa toiminnalle yleisen luvanvaraisuuden, joten toimintojen poistaminen laitoslueettelosta ei myöskään heikentäisi olemassa olevien tai uusien laitosten sääntelyä vesienkäsitelyn osalta.

3.1.2 Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi seuraavilta toiminnoilta, jotka ovat luvanvaraisia jonkin muun kohdan perusteella

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 1 alakohdassa e tarkoitetuilta *liimapuutehtaalta tai muilta liimattuja tai laminoituja puutuotteita valmistavalta tehtaalta*, jossa liimojen kulutus on yli 25 tonnia vuodessa. Jos tehtaassa on liimausta tai laminoitua, jossa käytetään orgaanisia liuottimia sisältäviä liimoja, niin toiminta on luvanvaraista taulukon 2 kohdan 6 alakohdan a2 tai alakohdan c perusteella silloin, kun liuottimien

kulutus on enemmän kuin 10 tonnia vuodessa. Jos toiminnassa käytettävien liuottimien kulutus on enemmän kuin 5 mutta enintään 10 tonnia vuodessa, toiminta rekisteröidään liitteen 2 kohdan 6 alakohdan d tai e perusteella.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 4 alakohdassa b tarkoitettulta *maali-, väri- tai lakkatehtaalta*, jonka tuotanto vähintään 300 t/a. Kohdan 4 alakohdassa b tarkoitettu maali-, väri- ja lakkatehdas, jossa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 10 tonnia vuodessa, on nykyisin aina luvanvaraista taulukon 2 kohdan 6 alakohdan b perusteella ja tämä kattaa kohdan 4 alakohdassa b tarkoitetuista tehtaista orgaanisia liuottimia tuotteiden valmistuksessa käyttävät tehtaot.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 4 alakohdassa c tarkoitettulta *liimatehtaalta*. Kohdan 4 alakohdassa c tarkoitettu liimatehdas, on luvanvaraista taulukon 2 kohdan 6 alakohdan b perusteella, jos toiminnassa käytetään orgaanisia liuottimia yli 10 tonnia vuodessa.

Suomessa on 13—14 maalitehdasta ja muutama liimatehdas, joista suurin osa on luvanvaraista toimintaa liuottimien kulutuksen perusteella ja ne säilyisivät luvanvaraisina, vaikka luvanvaraisuus kohdan 4 alakohdan b tuotannon perusteella poistettaisiin ja vaikka jäljempänä kohdan 6 alakohdan 6 luvanvaraisuuskynnys nostettaisiin yli 50 tonniin vuodessa. Luvanvaraisuuden ulkopuolelle jäisivät kokonaan muutamit perinnemaaleja valmistavat tehtaot, joissa orgaanisia liuottimia ei tuotteiden valmistuksessa käytetä tai joissa orgaanisten liuottimien kulutus on vähäistä ja jää alle luvanvaraisuuskynnyksen (10 tonnia vuodessa). Maali- ja liimatehtaot johtavat jätevetensä kunnalliseen viemäriin, eikä laitoksista johdeta vettä suoraan vesistöihin. Laitokset tuottavat myös jonkin verran ongelmajätettä.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 4 alakohdassa d tarkoitettulta *kumitehtaalta*, jossa ei ole vulkanointi- tai mastisointiprosessia. Kohdan 4 alakohdassa d tarkoitettu kumitehdas, jossa ei ole vulkanointi- tai mastisointiprosessia, on luvanvarainen taulukon 2 kohdan 6 alakohdan a2 perusteella, jos toiminnan orgaanisten liuottimien kulutus on yli 10 tonnia vuodessa. Sellaisten kumitehtaiden, joissa ei ole vulkanointi- tai mastisointiprosessia, olennaiset päästöt ovat haihtuvia orgaanisia yhdisteitä.

Luvanvaraisuus ehdotetaan poistettavaksi liitteen 1 taulukon 2 kohdan 8 alakohdassa e tarkoitettulta *asbestia tai asbestipohjaisia tuotteita käsittelevältä laitokselta*. Uusia asbestituotteita ei tuoda enää markkinoille, joten kaikki asbestin käsittelyyn liittyvät toiminnot on purkujätteiden käsittelyä. Jätteiden ammattimainen tai laitospäinen käsittely on luvanvaraista liitteen 1 taulukon 2 kohdan alakohdan 13 perusteella ja asbestijätteitä käsittelevät toiminnot ja laitokset ovat jo luvanvaraisia tämän kohdan perusteella eikä erillistä luvanvaraisuuskohtaa näin ollen enää tarvita. Yhtään ympäristölupaa ei ole myönnetty kyseisen alakohdan perusteella.

3.2 Eräitä orgaanisia liuottimia käyttäviä toimintoja koskevat muutokset

Luvanvaraisuuskynnystä ehdotetaan nostettavaksi ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 6 alakohdissa a ja b tarkoitetuilta orgaanisia liuottimia käyttäviltä toiminnoilta, joilta EU-lainsäädäntö ei ehdottomasti edellytä ympäristölupaa, vaan toiminnan rekisteröinti on riittävä teollisuuspäästädirektiivin 4 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan mukaisesti. Luvanvaraisuuskynnyksen alapuolelle jäävät tietyt orgaanisia liuottimia käyttävät toiminnot ehdotetaan muutettavaksi rekisteröitäviksi. Ehdotetaan, että yleinen lupakynnys olisi liuottimien kulutus yli 50 tonnia vuodessa ja rekisteröintiin siirrettäisiin toiminnot, joissa liuottimien kulutus on vähintään 50 tonnia vuodessa lukuun ottamatta seuraava toimintoja. Maalien, lakkojen, liimojen ja

painovärien valmistuksen ja lääketeollisuuden lupakynnys olisi yli 50 tonnia vuodessa sekä puun kyllästämisen ja jatkuvatoimisen nauhapinnoituksen lupakynnys olisi yli 25 tonnia vuodessa, joiden kynnyksen alle jäävien toimintojen luvanvaraisuus poistettaisiin kokonaan.

Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 6 alakohtien a ja b toimintojen päästöjen rajoittaminen perustuu teollisuuspäästädirektiivin lukuun V ja liitteeseen VII. Päästöjen rajoittamistoimet kohdistuvat vain ilmaan johdettaviin päästöihin ja direktiivin vaatimukset on Suomessa pantu täytäntöön eräiden orgaanisia liuottimia käyttävien toimintojen ja laitosten ilmaan johdettavien päästöjen rajoittamisesta annetulla valtioneuvoston asetuksella (64/2015, jäljempänä *VOC-asetus*). Teollisuuspäästädirektiivin ja sitä edeltäneen orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä toiminnoissa ja laitoksissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta annetun neuvoston direktiivin (1999/13/EY) mukaan on eräiltä VOC-toiminnoilta voitu vaatia ympäristölupaa tai ne on voitu rekisteröidä. Eräiden toimintojen siirtäminen luvanvaraisuudesta rekisteröintiin ei edellyttäisi VOC-asetuksen muuttamista, koska luvanvaraisuuden ja rekisteröinnin perusteena on ollut lähtökohtaisesti vain ilmaan johdettavien päästöjen rajoittaminen.

Luvanvaraisuuskynnystä ei ehdoteta nostettavaksi taulukon 2 kohdan 6 alakohdassa c tarkoituiltu orgaanisia liuottimia käyttäviltä toiminnoilta, vaan luvanvarainen olisi edelleen laitos, jossa käytetään orgaanisia liuottimia ja jossa niiden kulutus on, kun siitä vähennetään tuotteisiin sitoutunut osuus, vähintään 10 tonnia vuodessa tai vastaava huippukulutus vähintään 20 kg tunnissa, mukaan lukien toiminnot, joissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä vapautuu raaka-aineiden sisältämästä ponne- tai paisunta-aineesta. Alakohdan c mukaan luvanvaraisia ovat muun muassa lämmöneristelevyjä valmistavat tehtaat.

Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 6 alakohdassa a 2 tarkoitettujen toimintojen orgaanisten liuottimien kulutuksena määritetyn luvanvaraisuuskynnyksen alaraja nostettaisiin nykyisestä yli 10 tonnista yli 50 tonniin vuodessa lukuun ottamatta puun kyllästystä ja jatkuvatoimista nauhapinnoitusta. Nämä lupavelvollisuudesta vapautuvat toiminnot siirrettäisiin rekisteröintiin. Rekisteröinnin alaraja säilyisi nykyisellään.

Liitteen 1 taulukon 2 kohtaan 6 ehdotetaan lisättäväksi uusi alakohta a 3, johon kuuluisivat puun kyllästämisen ja jatkuvatoimisen nauhapinnoitus. Puun kyllästämisen ja jatkuvatoimisen nauhapinnoituksen luvanvaraisuuskynnyksen alaraja nostettaisiin nykyisestä yli 10 tonnista yli 25 tonniin vuodessa. Luvanvaraisuuskynnyksen alapuolelle jäävien toimintojen luvanvaraisuus poistettaisiin kokonaan.

Luvanvaraisuus ehdotetaan myös poistettavaksi kohdan 6 alakohdassa b tarkoitettulta maalien, lakkojen, liimojen ja painovärien valmistukselta ja lääketeollisuudelta, jossa liuottimien kulutus olisi enemmän kuin 10 mutta enintään 50 tonnia vuodessa. Lääkeaineita sisältävien tuotteiden, myös välituotteiden, tuotanto on aina luvanvaraista ilman kapasiteettirajaa liitteen 1 taulukon 1 (direktiivilaitokset) kohdan 4 alakohdan g perusteella.

Kohdan 6 alakohtaan a2 lisättäisiin uutena kylmäoffset painolaitokset, joiden luvanvaraisuuskynnys myös nostettaisiin 10 tonnista 50 tonniin vuodessa. Kylmäoffsetlaitosten ympäristövaikutukset ovat vähäisempiä verrattuna muihin painolaitoksiin, joiden lupakynnys nyt ehdotetaan nostettavaksi 10 tonnin vuotuisesta liuottimien kulutuksesta yli 50 tonniin. Merkittävin ilmaan johdettava päästö kylmäoffsetmenetelmässä aiheutuu isopropanolin käytöstä. Yleensä kylmäoffsetmenetelmää käyttävät kirjapainot ovat pieniä. Niitä arvioidaan olevan lukumääräisesti vähän (esimerkiksi Helsingissä on kaksi luvanvaraista laitosta).

3.3 Eräiden toimintojen siirtäminen rekisteröintimenettelyyn

Esityksessä ehdotetaan että liitteen 1 taulukon 2 kohdassa 5d tarkoitetut nestemäisten polttoaineiden jakeluasemat, joiden polttoainesäiliöiden kokonaistilavuus on vähintään 10 m³, siirretään rekisteröintimenettelyyn. Tällöin liitteen 2 kohtaa 3 moottorikäyttöisessä ajoneuvossa tai moottoriveneessä polttoaineena käytettävän nestemäisen polttoaineen jakeluasema, jonka polttoainesäiliöiden kokonaistilavuus on vähintään 10 m³, laajennetaan kattamaan kaikki nestemäisten polttoaineiden jakeluasemat, joiden kokonaistilavuus on vähintään 10 m³. Ehdotettu muutos koskisi muun muassa erillisiä lentopetrolin tai työkonevarikoiden jakelupisteitä sekä maatilojen jakelupisteitä. Luvanvaraisia olisivat edelleen jakeluasemat, jotka sijoittuisivat tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle. Ehdotettu muutos olisi tarpeen jakeluasemien ennakkovalvontamenettelyjen yhtenäistämiseksi, koska on ollut epä-tietoisuutta muun muassa siitä, voidaanko työkonevarikoiden jakelupisteet rekisteröidä.

Nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annetulla valtioneuvoston asetuksella (444/2010) säädetään ympäristönsuojeluvaatimuksista, joita sekä rekisteröitävien että luvanvaraisten jakeluasemien on noudatettava. Ehdotettu muutos edellyttäisi, että myös mainitun valtioneuvoston asetuksen soveltamisalaa laajennettaisiin.

Esityksessä ehdotetaan, että liitteen 1 taulukon 2 kohdan 8 alakohdassa g tarkoitetut kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat siirretään rekisteröintimenettelyyn. Luvanvaraisia kiinteitä betoniasemia ja betonituotetehtaita on lukumäärällisesti paljon, noin 300 kappaletta. Laitoksille annetut lupamääräykset ovat keskenään hyvin samankaltaisia. Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat raaka-aineiden kuljetuksesta aiheutuvat melu, pöly ja pakokaasu sekä jätevesien kiintoaineet. Koska päästöt ja lupamääräykset niiden ehkäisemiseksi ovat eri laitosten välillä hyvin samankaltaisia, kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden ympäristönsuojeluvaatimuksista voitaisiin säätää toimialaa koskevalla valtioneuvoston asetuksella. Toimintojen luvanvaraisuus poistuisi siirtymäajan jälkeen sitten, kun valtioneuvoston asetus kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden ympäristönsuojeluvaatimuksista annettaisiin ja toimintojen rekisteröinti voisi alkaa. Ympäristölupaa edellytettäisiin edelleen lain 28 §:n mukaan kiinteältä betoniasemalta ja betonituotetehtaalta, silloin kun toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueelle.

3.4 Rekisteröintimenettelyyn liittyvän asetuksenantovaltuuden täsmennys

Voimassa olevan lain 10 §:ssä luetellaan toiminnot, joille valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkempia säännöksiä. Tämän pykälän 2 momentin luetteloa muutettaisiin lisäämällä siihen uusi 11 kohta, joka koskisi kiinteitä betoniasemia ja betonituotetehtaita. Lisäys olisi tarpeen, jotta kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat voidaan siirtää luvanvaraisuuden piiristä rekisteröintimenettelyyn. Rekisteröintimenettelyyn siirtäminen edellyttää, että toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista on säädetty valtioneuvoston asetuksella. Kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden ympäristönsuojeluvaatimuksia koskevan valtioneuvoston asetuksen valmistelu aloitetaan vuoden 2017 alussa ja tavoitteena on, että se tulee voimaan viimeistään vuoden 2018 alusta. Työtä varten on laadittu alustava selvitys toimialan ympäristölupamääräyksistä.

3.5 Eläinsuojien luvanvaraisuuteen liittyvät muutokset

Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 11 alakohtaan a ehdotetaan lisättäväksi eläinmäärän perusteella luvanvaraiseksi eläinsuojaksi suoja, jossa tuotantoeläimenä on emolehmä, joita on vähintään 130. Voimassa olevan lain nojalla vain emolehmiä käsittävän eläinsuojan luvanvaraisuus määräytyy liitteen 1 taulukon 2 kohdan 11 alakohdan c perusteella. Sen nojalla muu kuin a) tai b)

kohdassa mainitun eläinlajin eläinsuoja tai turkistarha, jonka eläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 250, on luvanvarainen. Eläinmääräksi muunnettuna tämä tarkoittaa 58 emolehmän eläinsuojaa. Lain liitteen 3 eläinyksikkökertoimina laskettuna 130 emolehmän eläinsuoja vastaa eläinsuojaa, joka on tarkoitettu vähintään 100 lihanaudalle. Ympäristövaikutuksiltaan kyseiset tuotantoeläimet ovat samankaltaisia ja aiemmin, jolloin käytetyt eläinyksikkökertoimet olivat ohjeellisia, lupa- ja toimivaltarajoja laskettaessa emolehmät yleisesti rinnastettiin lihanautoihin.

Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 11 alakohtaa d ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että eri eläinlajeja ja eri-ikäisiä tuotantoeläimiä käsittävän eläinsuojan luvanvaraisuuden määrittelyssä tapahtuvat mahdolliset tulkinnalliset väärinymmärrykset voidaan ehkäistä. Eläinsuoja, jossa on jonkin alakohdassa a tai b mainitun eläinlajin alakohdassa määritelty vähimmäiseläinmäärä, olisi aina luvanvarainen eikä sen luvanvaraisuutta arvioitaisi alakohdan d perusteella vaikka eläinsuojassa olisi tämän lisäksi muita alakohdassa a tai b lueteltuja eläimiä taikka alakohdassa c tarkoitettuja eläimiä. Alakohtaa d sovellettaisiin siis vain sellaiseen eri eläinlajeja ja eri-ikäisiä tuotantoeläimiä käsittävään eläinsuojaan, jonka luvanvaraisuus ei synny jo a tai b kohdassa mainitun eläinlajin eläinmäärään perustuvan luvanvaraisuusrajan perusteella.

3.6 Viranomaisten neuvontavelvollisuuden liittyvä sääntely

Ympäristönsuojelulakiin ehdotetaan lisättäväksi hallintolain 8 §:n ja 23 §:n 2 momentin mukaista neuvontavelvollisuutta täsmennyttä säännös. Ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa ympäristölupahakemuksen käsittelyä.

Ehdotuksen mukaan viranomaisen on pyynnöstä annettava sähköisessä muodossa tietoa siitä, millaisia tietoja ja selvityksiä lupahakemukselta voidaan edellyttää, mitä lausuntoja, muistutuksia ja mielipiteitä lupaviranomainen asian selvittämiseksi hankkii, missä määräajassa ne on tarkoitus antaa sekä mikä on lupapäätöksen arvioitu antamisajankohta. Lisäksi säännöksen on tarkoitus selventää, että viranomainen voi järjestää hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan tapaamisen hakijan ja viranomaisen välillä neuvonnan järjestämiseksi.

Sähköisen lupajärjestelmän käyttöönottoa valmistellaan parhaillaan. Järjestelmän on tarkoitus olla olennaisilta osin käytössä vuoden 2016 lopussa. Sähköisen lupajärjestelmän kautta keskitetysti tapahtuva neuvonta on jatkossa kustannustehokas tapa antaa neuvontaa. Erityisesti sellaisissa hanketyypeissä, joita on määrällisesti paljon ja joiden toteutustavoissa ei ole suurta vaihtelua, neuvontaa voidaan keskittää ja automatisoida. Siltä osin kuin säännöksessä tarkoitettuja neuvoja ei voida antaa lupajärjestelmän kautta, ne voidaan toimittaa esimerkiksi sähköpostitse.

Ehdotettavan säännöksen toisessa momentissa tarkoitettujen tapaamisen järjestäminen voi olla perusteltua, jos hanke edellyttää niin mittavia selvityksiä tai useita lupia, että neuvonnan toteuttaminen sähköisten tietojärjestelmien kautta ei ole tarkoituksenmukaista. Säännösehdotuksen 2 momentissa käytetään käsitettä tapaaminen käsitteen neuvottelu sijasta, koska tapaamisen tarkoitus ei ole saavuttaa viranomaista tai asian vireillepanijaa sitovaa lopputulosta, vaan neuvonta jättää asianomaisille mahdollisuuden menetellä valitsemallaan tavalla.

Ympäristölupa-asioissa neuvonnan laajuutta voi viranomaisen käytettävissä olevien voimavarojen lisäksi rajoittaa se, ettei viranomainen voi ryhtyä luvanhakijan asiamieheksi tulematta esteelliseksi asian käsittelyssä. Ympäristölupahakemusten laajuuden vuoksi konsulttipalvelujen käyttö hakemuksen valmistelussa on hyvin yleistä – erityisesti, jos lupaa hakevalla toiminnanharjoittajalla ei ole ympäristöhallintoon erikoistunutta henkilöstöä. Ympäristönsuojelulain 39 §:n 3 momentti korostaa, että hakijalla on oltava riittävä asiantuntemus hakemuksen laati-

miseen. Tästä syystä ympäristölupa-asioissa annettava neuvonta painottuu esitetyssä säännöksessä täsmennettyihin menettelyllisiin seikkoihin. Esityksen tavoitteena ei ole sisällöllisesti rajoittaa hallintolain 8 §:n mukaisen neuvontavelvollisuuden sisältöä.

Ehdotetun säännöksen tarkoituksena on, että viranomaisen voi jatkossakin toteuttaa hallintolain 8 §:n mukaista palveluperiaatetta ja neuvontavelvollisuuttaan ehdotetun säännöksen rinnalla. Viranomaisella säilyy myös hallintolain 8 §:n ja 23 §:n 2 momentin mukainen neuvontavelvollisuus muita asianosaisia, kuin luvanhakijaa kohtaan. Luvanhakijan ja viranomaisen välisten tapaamisten järjestämistä tulee harkita tapauskohtaisesti ajan ja viranomaisvoimavarojen tarkoituksenmukaisen käytön kannalta.

Viranomaisen antamat virheellisetkään neuvot eivät sido viranomaista tai muutoksenhaku-tuomioistuinta päätöksenteossa. Viranomaisen on pystyttävä yhdenvertaisuusperiaatteen puitteissa muuttamaan ratkaisulinjaansa. Esimerkiksi vesistön pilaantumisen rajoittamiseksi aiemmin määrättyjä päästörajoja on toisinaan tarpeellista alentaa vastaanottavan vesistön tilan tai uuden kuormituksen sietokyvyn vuoksi, eikä uusikaan luvanhakija voi odottaa saavansa vastaavanlaisia päästörajoja, kuin samaan vesistöön päästönsä laskeva aikaisemmin luvan saanut kuormittaja.

Lisäksi ehdotetaan lisättäväksi ympäristönsuojelulain 40 §:n 3 momentiksi hallintolain 22 §:ä täydentävä säännös, jonka mukaan viranomaisen on perusteltava, miksi hakijalta pyydetty lisäselvitykset ovat asian ratkaisemisen kannalta tarpeen. Esitys ei millään tavalla rajaa hallintolain mukaista viranomaisen velvollisuutta pyytää lisäselvityksiä silloin, kun se on tarpeen asian ratkaisemiseksi. Viranomaisen ei tähänkään asti ole saanut vaatia turhia selvityksiä asianosaisilta. Viranomaisen velvollisuus hankkia asiasta riittävästi selvitystä aiheutuu sisällöllisesti oikean ratkaisun periaatteen vuoksi jo siitäkin seikasta, että puutteelliset selvitykset johtavat helposti muutoksenhaussa luvan palauttamiseen uudelleenkäsiteltäväksi. Säännöksellä voidaan edistää hyvää hallintoa tuomalla esille selvitystarpeen perustelut sellaisissakin tapauksissa, joissa selvitystä pyydetään esimerkiksi hyvin epätodennäköisen tilanteen varalta, eikä selvitys välttämättä johda mihinkään lupamääräyksiin. Tällainen perusteluvollisuus auttaa myös luvanhakijaa kiinnittämään huomioita lisäselvityksissään lupaharkinnan kannalta olennaisiin asioihin ja täten vähentää uudempien lisäselvitysten tarvetta.

3.7 Säännösviittauksen korjaaminen lain 78 §:ssä

Voimassa olevan lain 78 §:ssä säädetään päästötasoja lievemmistä raja-arvoista. Pykälän 1 momentissa säädetään mahdollisuudesta poiketa BAT -päästötasoista. Pykälän 2 momentissa säädetään poikkeusta koskevasta uudelleenlupaharkinnasta. Momentissa on virheellisesti viitattu lain 89 §:n 1 momentin 1, 3 ja 6 kohtiin, kun pitäisi viitata 89 §:n 2 momentin 1, 3 ja 5 kohtiin. Virheellinen säännösviittaus korjattaisiin (78 §:n 2 momentin muutos).

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Ympäristöluvanvaraisuuden keventämistoimet

4.1.1 Yleistä

Vaikutustenarviointi on tehty virkatyönä kohdassa 2.2.4 selostettuja selvityksiä hyödyntäen.

Kaikkiaan esityksessä tarkoitettuja toimintoja, joiden luvanvaraisuutta esitetään kevennettäväksi, on nykyisellään noin 390. Näistä osa sijaitsee pohjavesialueella, jolloin luvanvaraisuus säilyy.

Suuri osa ehdotetuista luvanvaraisuuden keventämistoimista on luonteeltaan joko päällekkäistä sääntelyä poistavaa tai muutoin sellaisia, ettei ainakaan merkittäviä välittömiä vaikutuksia ole odotettavissa. Vallitsevaan oikeustilaan verrattuna keskeisin muutos on kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden siirtäminen luvanvaraisuuden piiristä rekisteröintimenettelyyn. Tämän vuoksi kyseinen asiakokonaisuus painottuu ainakin joissakin vaikutusarvioinnin osa-alueissa.

4.1.2 Muut taloudelliset vaikutukset kuin yritysvaikutukset

Esityksellä olisi vähäisiä kunnallistaloudellisia vaikutuksia. Tarkkoja euromääräisiä arvioita kunnallistaloudellisista vaikutuksista ei pystytä esittämään, koska esitystä valmisteltaessa ei ole ollut käytettävissä esimerkiksi tietoja siitä, paljonko kunnissa on vireillä luvanvaraisuudesta poistettavia tai rekisteröintimenettelyyn siirrettäviä toimintoja koskevia lupahakemuksia. Vielä vaikeampaa on arvioida, kuinka paljon kyseisiä toimintoja lain voimaantumisen jälkeen aloitetaan.

Kunnallistaloudellisten vaikutusten syntymekanismi liittyy siihen, että kunnilla on ympäristönsuojelulain nojalla mahdollisuus periä maksuja laissa säädettyjen lupahakemusten ja ilmoitusmenettelyyn sekä rekisteröintimenettelyyn liittyvien ilmoitusten käsittelystä, sekä valvonnasta. Maksuilla katetaan kunnan viranomaisten toimintamenoja. Maksuista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa. Taksat eivät ole kaikissa kunnissa samat. Peruslähtökohta on kuitenkin, että taksojen mukaan perittävä lupahakemuksen käsittelymaksu on suurempi kuin rekisteröinti-ilmoituksen käsittelymaksu. Näin ollen nykyisin luvanvaraisten kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden siirtäminen rekisteröintimenettelyyn vähentäisi kunnille lupahakemusten käsittelystä aiheutuvaa työmäärää ja siten perittävistä maksuista kertyvää tuloa jonkin verran.

Suomessa tällä hetkellä noin 300 luvanvaraista kiinteää betoniasemaa. Näistä arviolta noin puolet voitaisiin siirtää rekisteröintimenettelyyn.

Kuntaliitto selvitti syksyllä 2014 kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten taksojen mukaan perittyjen maksujen suuruutta. Taksoissa on yleisesti todettu taksan maksujen perustuvan keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka on sama summa kuin taksan tuntihinta. Tuntihinnan suuruus vaihteli 30 eurosta 100 euroon keskiarvon ollessa 50 euroa. Sama tuntihinta koskee lupa-, ilmoitus- ja valvonta-asioiden käsittelyä kunnassa. Selvityksen mukaan esimerkiksi lämpökeskuksen ympäristöluvan käsittelyyn käytetty aika oli keskimäärin 63 henkilötyötuntia ja rekisteröinti-ilmoituksen käsittelyaika oli 16 henkilötyötuntia (htt). Asfalttiasemalle vastaavat luvut olivat keskimäärin 36 htt lupahakemuksen käsittelylle ja 11 htt rekisteröinti-ilmoituksen käsittelylle. Rekisteröinti-ilmoituksen käsittelyyn kuluva aika vaihtelee toimialoittain, ollen edellä mainituissa esimerkkitapauksissa 25—30 prosenttia luvan käsittelyyn käytetystä ajasta. Kuntaliiton selvityksessä tai muussakaan hallituksen esityksen valmisteluaineistossa ei ole nimenomaisesti arvioitu kiinteiden betoniasemien ympäristöluvan käsittelyyn käytettyä henkilötyötuntimäärää. Voidaan kuitenkin arvioida, että kiinteiden betoniaseman ympäristöluvan käsittelyaika todennäköisesti vastaa asfalttiasemaa koskevan luvan käsittelyaikaa.

Esityksessä ehdotetuilla luvanvaraisuuden keventämistoimilla ei olisi vaikutuksia valtion ja kuntasektorin talous- ja rahoitussuhteisiin taikka julkisen sektorin tuottavuuteen. Keventämis-

toimet eivät myöskään olisi sisällöltään niin merkittäviä, että ne vaikuttaisivat kansalliseen laitosluetteloon kuuluviin toimintoihin liittyviin investointeihin (tuotannon aloittaminen tai lisääminen), taikka edistäisivät uusien innovaatioiden syntymistä tai suomalaisen puhtaan teknologian vientiä. Esityksellä ei siten olisi julkistaloudellisia vaikutuksia eikä taloudellisia vaikutuksia kansantalouteen.

4.1.3 Yritysvaikutukset

Esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla ei olisi välittömiä yritysvaikutuksia. Niillä voidaan kuitenkin arvioida olevan kaikkien kansalliseen luvanvaraisuusluetteloon kuuluvien toimintojen osalta joitain tosiasiallisia seurauksia, jotka välillisesti edistäisivät myönteisten yritysvaikutusten syntymistä.

Rekisteröinti-ilmoituksen tekemisen hallinnolliset kustannukset eivät välttämättä ole olennaisesti pienempiä kuin ympäristölupahakemuksen tekemisestä aiheutuvat hallinnolliset kustannukset. Toiminnan siirtäminen luvanvaraisuudesta rekisteröintimenettelyyn kuitenkin yksinkertaistaisi ja nopeuttaisi toiminnan aloittamista, kun toimintaan liittyviä lisäselvityksiä ei pääsääntöisesti tarvita ja toiminta voidaan aloittaa määräajan kuluttua rekisteröinti-ilmoituksen jättämisestä. Myös toiminnalta edellytettävät ympäristövaatimukset olisivat ennakoitavissa, sillä toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Toisaalta lupamenettely antaa toiminnanharjoittajalle suhteellisen turvatus aseman suhteessa viranomaisiin, haitankärsijöihin ja ympäristöjärjestöihin. Lupamenettelyn käyttöalan supistaminen, esimerkiksi siirtämällä toiminta rekisteröintimenettelyyn, poistaa tämän ulottuvuuden.

4.1.4 Vaikutukset viranomaiset toimintaan

Esityksen mukaan luvanvaraisuuden poistaminen ja luvanvaraisuuskynnyksen nostaminen tarkoittaisi sitä, että jo myönnettyt luvat raukeaisivat suoraan lain nojalla. Tällöin toiminta myös poistetaan valvontasuunnitelmasta. Tämän vapauttaisi jonkin verran valvonnan voimavaroja kohdennettavaksi muihin ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin. Kuntaliiton hallintokyselyn 2013 mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käyttää keskimäärin 46 prosenttia työajasta erityistehtäviin, johon kuuluvat ympäristönsuojelu-, jäte-, vesi-, vesihuolto, maastoliikennelaissa ja vesiliikennelaissa säädettyjen päätösten ja lupa-asioiden valmistelu, lupien ja päätösten valvonta ja muu valvonta (yleinen laillisuusvalvonta). Tästä keskimäärin 52 prosenttia kuluu lupa- ja päätösasioihin ja noin 24 prosenttia näiden päätösten valvontaan.

Toimintojen siirtäminen luvanvaraisuudesta rekisteröintimenettelyyn vapauttaisi kunnissa jonkin verran lupakäsittelyn voimavaroja kohdennettavaksi muihin ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin.

Toimintojen siirtäminen luvanvaraisuudesta rekisteröintimenettelyyn ei kuitenkaan ratkaisevasti vähentäisi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen työmäärää, vaan siirtäisi viranomaisyön painopisteen ennakkovalvonnasta jälkivalvontaan. Rekisteri-ilmoitusten käsittelyaika on 25–30 prosenttia vastaavan toiminnan lupahakemuksen käsittelyajasta, mutta sitä, kuinka paljon rekisteröintimenettelyyn siirrettävät toiminnot muuttaisivat työajan käytön jakautumista kunnissa lupahakemusten käsittelyn ja valvonnan kesken, ei kuitenkaan pystytä arvioimaan.

Käytännössä jälkivalvonta on usein työläämpää kuin ennakkovalvonta. Toimiva jälkivalvonta edellyttää, että käytössä on riittävät voimavarat työn sisältöön ja määrään nähden. Näin ollen

kaikki tämän esityksen seurauksena lupakäsittelystä tai jälkivalvonnasta vapautuvat voimavarat tulisi ensisijaisesti suunnata jälkivalvontaan.

Luvanvaraisuuskynnyksen nostaminen saattaa myös johtaa siihen, että esimerkiksi naapurussuhdeoikeudellisen lupaperusteen soveltamistarve tulee esiin nykyistä useammin. Naapurussuhdeoikeudellisen lupaperusteen soveltamisen yleistyminen edellyttää tapauskohtaisempaa harkintaa ja ennakkokysymykseen luvan tarpeesta kohdistuu herkemmin muutoksenhakuja, mikä saattaa näkyä ylimääräisenä viranomaistyönä, ympäristölupamenettelyn viemänä voimavaroina sekä lupakäsittelyn viivästyminenä.

4.1.5 Ympäristövaikutukset

Suurin osa ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen aiheuttamasta päästökuormituksesta on valtakunnallisesti arvioituna vähämerkityksistä. Esitykseen valittiin ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukosta 2 sellaiset toiminnot, joiden ennakkovalvonnan muuttamisen jälkivalvonnaksi arvioitiin olevan mahdollista heikentämättä olennaisesti ympäristönsuojelun tasoa. Esityksessä tarkoitettut toiminnot eivät aiheuta sanottavaa vesistön kuormitusta ja niiden ilmaan johtuvat päästöt sekä melu ovat valtakunnallisesti vähämerkityksellisiä. Toiminnon vaikutukset eri ympäristöissä voivat kuitenkin vaihdella tapauskohtaisesti. Näin ollen toiminnoilla voi olla paikallisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Esityksessä ehdotetaan useiden orgaanisia liuottimia käyttävien toimintojen siirtämistä luvanvaraisuudesta rekisteröintimenettelyyn. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 6 mukaan luvanvaraisten haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (NMVOC) päästöt olivat vuonna 2013 noin 5,8 prosenttia Suomen kokonaispäästöistä. Luvanvaraisuudesta rekisteröintimenettelyyn siirrettävien toimintojen, joita arvioidaan olevan noin 60, päästöt muodostavat vain pienen osan edellä mainitusta päästöstä. Orgaanisten liuottimien käytön perusteella luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen ilmaan johdettavista päästöistä ja tarkkailusta säädetään valtioneuvoston asetuksessa eräiden orgaanisia liuottimia käyttävien toimintojen ja laitosten ilmaan johdettavien päästöjen rajoittamisesta. Esitys ei vaikuta olennaisesti NMVOC-päästöihin.

Kiinteät betoniasemien ja betonituotetehtaiden lupamääräykset ovat keskenään pitkälti samansisältöiset ja toimintojen ympäristövaikutukset ovat varsin vähäiset. Toiminnot ovat myös muutoin luonteeltaan sellaisia, että valtioneuvoston asetuksessa voitaisiin ennakkoon arvioiden kattavasti säätää toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista ilman paikallisten olojen vaikutusta toiminnasta aiheutuviin haittoihin. Toimintojen luvanvaraisuus säilyisi sijoitettaessa kyseisiä toimintoja pohjavesialueille.

Erällä yleisestä lupavelvollisuudesta vapautettavaksi esitettävillä toiminnoilla saattaa olla paikallisia naapurussuhdeoikeudellisia vaikutuksia, kuten melu- tai pölypäästöjä. Näiden toimintojen luvanvaraisuus saattaa aiheuttaa yhä edelleen naapurussuhdeoikeudellisella lupaperusteella. Ei myöskään voida olettaa, että lupavelvollisuudesta vapautuvat toiminnot heikentäisivät vesienkäsittelyprosessejaan, sillä ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan vesien pilaantumisriski aiheuttaa yhä edelleen lupavelvollisuuden.

4.1.6 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Esityksessä tarkoitettut luvanvaraisuuden keventämistoimet toteuttaisivat osaltaan pääministeri Sipilän hallitusohjelman mukaista säädösten sujuvoittamista koskevaa kärkihanketta, johon liittyvät normien purku, hallinnollisen taakan keventäminen ja tarvittavien säädösmuutosten uudistaminen.

Esityksessä tarkoitetut luvanvaraisuuden keventämistoimet, erityisesti toimintojen poistaminen luvanvaraisuudesta ja luvanvaraisten toimintojen siirtäminen rekisteröintimenettelyyn, vaikuttavat jonkin verran kansalaisten osallistumisoikeuksiin siirtämällä osallistumista ennakkolisesta vaikuttamisesta jälkivalvontaan. Kuitenkin kansalaisten mahdollisuudet puuttua lain 186 §:n nojalla säännösten laiminlyöntitilanteisiin, säilyvät ennallaan.

Rekisteröintimenettelyn edellytyksenä olevat toimialakohtaiset valtioneuvoston asetukset parantavat luvanvaraisuudesta rekisteröintimenettelyyn siirrettäviltä toiminnoilta edellytettävien ympäristönsuojeluvaatimusten ennakoitavuutta. Valtioneuvoston asetukset myös yhtenäistävät luvanvaraisten toimintojen lupakäsittelyä ja lupamääräyksiä, joten näiltä osin sekä kansalaisten että toiminnanharjoittajien oikeusturva paranee. Sekä ympäristönsuojeluvaatimusten ennakoitavuudella että viranomaistoiminnan yhtenäisyydellä on yhteys perustuslain 6 §:ssä säädetyn yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumiseen.

4.2 Viranomaisten neuvontavelvollisuuteen liittyvä sääntely

4.2.1 Yritysvaikutukset

Esitys ei toiminnanharjoittajien näkökulmasta muuta sitä oikeustilaa, joka hallintolain neuvontaan ja selvityksiin liittyvistä säännöksistä jo nykyisellään muutoinkin aiheutuu. Esityksellä ei neuvontaa koskevien säännösten osalta näin ollen ole välittömiä yritystaloudellisia vaikutuksia.

Ympäristölupahakemuksien käsittelyn ajallinen joutuisuus hakemuksen käsittelyn laadun karsimättä on luvanhakijan etu. Lupahakemuksen käsittelyn ajallinen viivästyminen johtaa toiminnan aloittamisen ja siihen liittyvien investointien viivästyymiseen. Jos luvanhakija pystyy jo varhaisesta vaiheesta lähtien hahmottamaan, mitkä selvitykset asian ratkaisemisen vuoksi ovat tarvittavia, tämä pystyy suunnittelemaan hakemusmenettelyyn liittyvän ajankäytön taloudellisesti ja välttämään tarpeetonta selvitystyötä. Jos esimerkiksi tietyt asian käsittelyyn liittyvät selvitykset on mahdollista tehdä ainoastaan kesäaikaan, on hakijan edun mukaista saada tästä tietoa riittävän aikaisessa vaiheessa. Samoin lisäselvityspyyntöihin liitettävät perustelut auttavat luvanhakijaa ohjaamaan selvitystyötä lupaharkinnan kannalta tarpeellisiin seikkoihin. Alussa selostetuin perustein ei voida myöskään pitää todennäköisenä, että lupien käsittely vähemmän neuvontaa tarvitsevien luvanhakijoiden kohdalla merkittävästi hidastuisi enemmän neuvontaa tarvitsevien luvanhakijoiden vuoksi.

4.2.1 Vaikutukset viranomaiset toimintaan

Lupahakemuksen käsittelyvaiheeseen liittyvä neuvonta vaatii viranomaiselta voimavaroja ja työaikaa, mikä voi olla pois hakemusten käsittelyyn käytetystä ajasta. Lupahakemusten laadullinen paraneminen erityisesti riittävän aikaisessa vaiheessa tuotettuine tarpeellisine selvityksineen voi puolestaan nopeuttaa lupa-asian käsittelyä. Neuvonnasta huolimatta voidaan olettaa, että luvanhakijat hyödyntäisivät luvan hakemiseen ulkopuolisia konsulttipalveluita tai hakemuksen tekemiseen erikoistunutta henkilöstöä samoissa määrin kuin aiemminkin. Tällöin ei ole odotettavissa, että esitys siirtäisi toiminnanharjoittajan kustannuksia viranomaiselle. Neuvonnan tuottaminen voi olla kohtuullisen edullista, jos se voidaan toteuttaa osittain automatisoituna sähköisen lupapalvelun kautta. Neuvojen oikeellisuus on syytä varmistaa toisinaan tapauskohtaisesti, vaikka viranomaisen antamat neuvot eivät johda luottamuksensuojan syntymiseen. Jos neuvonnan toteuttamiseksi järjestetään tapaaminen, se vaatii runsaasti viranomaisten lupahakemusten käsittelyyn käyttämää työaikaa. Lisäksi viranomaisen joutuu toiminnassaan huolehtimaan siitä, että luvanhakijat tulevat neuvontaan käytetyn työajan osalta kohdelluiksi yhdenvertaisesti. Selvityksien pyytämistä koskeva automaattinen perusteluelvöllisyys

lisää viranomaisen työmäärää selvimpien tapauksien kohdalla hieman. Säännöksen vaikutuksia lupa-asian käsittelyn joutuisuuteen ei voida ennakolta arvioida luotettavasti. Tietojen saaminen lisäselvitysten tarpeellisuudesta voi lisätä viranomaisten toiminnan hyväksyttävyyttä.

4.1.4. Ympäristövaikutukset

Esitys ei neuvontavelvollisuutta koskevilta osin vaikuta ympäristön pilaantumista aiheuttavan toiminnan sallittavuuteen tai toiminnanharjoittajan huolellisuus- ja selvilläolovelvollisuuteen. Esityksellä ei siten tältä osin arvioida olevan ympäristövaikutuksia.

5 Asian valmistelu

5.1 Valmisteluvaiheet ja aineisto

Luvanvaraisuuden muutoksia koskevien ehdotusten osalta esitys perustuu pääosin ympäristönsuojelulain uudistamishankkeen kolmannen vaiheen projekti 7:n työhön. Projektin työtä ja siinä tehtyjä rajoituksia on selostettu yksityiskohtaisesti edellä kohdassa 2.2.4.

Projekti 7:n loppuraportti oli lausuntokierroksella tammi-maaliskuussa 2016. Lausunnot saatiin noin 60 viranomaiselta, järjestöltä ja yritykseltä. Suurin osa lausunnonantajista suhtautui loppuraportin ehdotuksiin myönteisesti. Joissakin lausunnoissa huomautettiin eräiden toimintojen kapasiteetin tai muiden vastaavien kynnysarvojen nostamisen todennäköisesti johtavan siihen, että luvanvaraisuus säilyy ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisella naapuruussuhdeperusteella. Tällöin luvantarve tulee harkittavaksi tapauskohtaisesti hankkeen vaikutusten perusteella. Lausunnoissa esitettyjen toimialakohtaisten huomioiden perusteella esitettyjen luvanvaraisuuskynnyksiin kohdistuvien kevennyksien ei voida arvioida heikentävän ympäristönsuojelun tasoa.

Projekti 7:n loppuraportista saadun lausuntopalautteen perusteella ryhdyttiin heinäkuussa 2016 valmistelemaan hallituksen esitystä sellaisista ehdotuksista, jotka on mahdollista toteuttaa ilman lisäselvityksiä.

Viranomaisten neuvontavelvollisuuden täsmentämistä koskeva ehdotus esitettiin Tarastin arviointiryhmän raportissa ja sitä työstettiin edelleen ympäristönsuojelulain uudistamishankkeen kolmannen vaiheen 1 projektissa. Tässä esityksessä tarkoitettu neuvontavelvollisuuden täsmentävistä koskeva säännös perustuu mainitun projektiryhmän esitykseen. Neuvonnan kehittämistä on tarkoitus kokeilla myös ympäristöhallinnossa 2016 alkuvuodesta aloitetussa lupa-toimintojen uusien menettelyiden pilottihankkeessa, jonka tuloksia odotetaan keväällä 2017.

Hallituksen esityksestä pyydettiin lausunnot...

Lausuntopyyntöön yhteydessä esitys lähetettiin myös lainsäädännön arviointineuvostolle.

Hallituksen esityksessä ehdotetut ympäristöluvanvaraisuuden keventämistoimet on käsitelty kunnallistalouden ja hallinnon neuvottelukunnassa päivänä kuuta 2016.

6 Voimaantulo

Lain muutos ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen hyväksymisen jälkeen.

Voimaantulosäännöksen 1 momentissa säädettäisiin muotoslain voimaantuloajankohdasta.

Voimaantulosäännöksen 2 momentissa säädettäisiin toiminnoista, jotka eivät enää olisi luvanvaraisia eivätkä siirry luvanvaraisuuden piiristä rekisteröintimenettelyyn. Lain voimaantullessa näitä toimintoja koskevat luvat raukeaisivat ja niitä koskevat lupahakemukset jäisivät sil lensä suoraan lain nojalla. Säännöksessä ”lupahakemus” viittaisi sekä lupaviranomaisessa vi reillä olevaan että muutoksenhakuvaiheeseen edenneeseen lupa-asiaan.

Voimaantulosäännöksen 3 momentissa säädettäisiin toiminnoista, jotka siirtyisivät luvanvarai suuden piiristä rekisteröintimenettelyyn. Säännöksen mukaan lähtökohtana olisi, että näiden toimintojen ympäristölupa raukeaa, kun toimintaa koskeva ympäristönsuojelulain 10 §:n no jalla annettu valtioneuvoston asetus tulee sovellettavaksi. Tällä tarkoitettaisiin:

— valtioneuvoston asetusta, joka annetaan kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden ympäristönsuojeluvaatimuksista; ja

— valtioneuvoston asetusta, jolla laajennetaan nestemäisten polttoaineiden jakeluasemien ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (444/2010) sovelta misalaa.

Voimaantulosäännöksen 3 momentissa olisi erikseen huomioitu eräiden orgaanisia liuottimia käyttävien toimintojen siirtyminen luvanvaraisuuden piiristä rekisteröintimenettelyyn. Näiden toimintojen osalta ympäristölupa raukeaisi, kun toiminta muuttuu olennaisesti joko ympäris tönsojelulain 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristönsuojelulain 29 §:ssä tarkoitettulla tavalla, tai kun ympäristölupaa on tarpeen muuttaa ympäristönsuojelu lain 89 §:n perusteella. Tässä säännöksessä ”ympäristönsuojelulain 10 §:n nojalla annettu ase tus” tarkoittaisi eräiden orgaanisia liuottimia käyttävien toimintojen ja laitosten ilmaan johdet tavia päästöjä koskevaa valtioneuvoston asetusta (64/2015). Mainitun asetuksen 5 §:ssä sääde tään olennaisesta muutoksesta olemassa olevassa laitoksessa. Olennaisesta muutoksesta sääde tään myös ympäristönsuojelulain 29 §:ssä.

Voimaantulosäännöksen 4 momentissa säädettäisiin ympäristönsuojelulain 231 §:n 2 moment tiin sisältyvää sääntelyä vastaavalla tavalla niistä toiminnoista, jotka lain voimaantullessa ovat luvanvaraisia, koska ovat osa luvanvaraista kokonaisuutta (ympäristönsuojelulain 5 § 1 momentin 3 kohdan määritelmän kautta), mutta jotka siirtyvät muutoslain mukaan luvanvarai suudesta rekisteröintimenettelyyn. Lupa raukeaisi näiden rekisteröitävien toimintojen osalta vasta, kun lupaa tai lupamääräyksiä seuraavan kerran muutetaan tai kun luvanvaraisen toimin nan olennaiseen muuttamiseen haetaan ympäristölupaa. Tällä tavoin säädettynä rekisteröitävä toiminta olisi tarkoituksenmukaisimmin irrotettavissa lupakokonaisuudesta, kun luvasta voi taisiin samalla poistaa mahdolliset rekisteröitävää osaa koskevat määräykset.

Voimaantulosäännöksen 5 momentti sisältäisi ympäristönsuojelulain 231 §:n 3 momenttia vastaavan säännöksen viranomaisen velvollisuudesta rekisteröidä toiminta, jonka lupa raukeaa lain muutoksen johdosta sekä velvollisuudesta ilmoittaa rekisteröinnistä toiminnanharjoittajal le.

Voimaantulosäännöksen 6 momentissa säädettäisiin ympäristönsuojelulain 231 §:n 4 moment tia vastaavalla tavalla toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisen mahdollisuudesta pyytää epäselvissä tapauksissa lupaviranomaiselta selventävää ratkaisua ympäristöluvan raukeamisesta. Säännös koskisi esimerkiksi tilanteita, joissa jokin laitosluettelosta poistettu toiminta, edel lyttäisi kuitenkin lupaa naapuruussuhdelain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuuttoman rasituksen vuoksi. Tällöin toiminta säilyisi luvanvaraisena eikä päätös raukeaisi, vaikka toiminta on poistunut laitosluettelosta. Lupapäätöksessä on voitu mainita perusteena naapuruushaitta,

mutta välttämättä ei ole selvää, onko haitta niin suuri, että toiminta olisi yksin sen vuoksi luvanvaraista.

Voimaantulosäännöksen 7 momentissa säädettäisiin ympäristönsuojelulain 231 §:n 5 momenttia vastaavalla tavalla valvontaviranomaisen velvollisuudesta ilmoittaa luvan raukeamisesta toiminnanharjoittajalle. Raukeamisesta olisi ilmoitettava vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Jos luvan raukeaminen olisi tietyn toiminnan osalta epäselvä, valvontaviranomaisen olisi käynnistettävä 6 momentin mukainen menettely samassa vuoden määräajassa muutoslain voimaantulosta. Säännös olisi tarpeen niitä yksittäistapauksia varten, joissa luvan perusteesta ei ole täyttä varmuutta.

Voimaantulosäännöksen 7 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle olisi tarkoituksella rajattu 3 ja 4 momentissa tarkoitetut rekisteröitävät toiminnot, sillä niiden osalta luvan raukeamiseen liittyvästä valvontaviranomaisen ilmoitusvelvollisuudesta säädettäisiin 5 momentissa. Ilmoitusvelvollisuus olisi mainitun säännöksen nojalla kytketty toiminnan rekisteröintiin.

7 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Luvanvaraisten toimintojen luettelon keventämistä koskevat ehdotukset ovat merkityksellisiä perustuslain 18 §:n (elinkeinonvapaus) ja perustuslain 20 §:n 2 momentin (ympäristöperusoikeus) kannalta. Perusoikeusuudistusta koskevassa hallituksen esityksessä (HE 309/1993 vp, s. 67) todettiin, että yksi elinkeinonvapauden säätämiseen johtaneista tavoitteista oli vähentää elinkeinon luvanvaraisuutta. Näin ollen esitetty toimintojen luvanvaraisuuden poistaminen olisi merkityksellistä perustuslain 18 §:ssä tarkoitetun elinkeinonvapauden toteutumisen kannalta. Pelastustoiminnan helikopterilentopaikkojen luvanvaraisuuden poistamisen osalta elinkeinonvapauden sijasta tarkasteltavaksi tulee kuitenkin julkisen hallinnon tuloksellisuusvaatimus, joka kuuluu osaksi perustuslain 21 §:n 2 momentissa tarkoitettua hyvän hallinnon periaatetta. Julkisen sektorin tuottamien palveluiden luvanvaraisuuden keventäminen tukee hallinnon tuloksellista järjestämistä.

Luvanvaraisten laitosten luettelosta poistettavaksi esitettävät toiminnot aiheuttavat hyvin vähäisiä ympäristövaikutuksia. Kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden osalta ympäristöperusoikeuden toteutumista tukeva sääntely esitetään toteutettavaksi luvanvaraisuuden sijasta valtioneuvoston asetuksessa säädettävillä yleisillä toimialaa koskevilla määräyksillä. Osa laitosluettelosta poistettavaksi ehdotetuista toiminnoista on myös luvanvaraisia jonkun luettelon toisen kohdan perusteella. Eräiden laitosluettelosta poistettavaksi esitettävien toimintojen, kuten puupellettien puristamisen, aiheuttamien päästöjen vaikutukset ovat luonteeltaan lähinnä naapuruussuhdeoikeudellisia. Tällöin toiminta tulee edelleen säilymään ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisesti luvanvaraisena, jos toiminnasta saattaisi aiheutua eräistä naapuruussuhdeista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaista kohtuutonta rasitusta.

Perustuslakivaliokunnan lausunnossa (PeVL 23/2009 vp) on nimenomaisesti arvioitu perustuslain 20 §:n 2 momentin mukaisten ympäristöperusoikeuteen sisältyvien osallistumismahdollisuuksien toteutumista siirrettäessä ympäristöluvanvaraisia toimintoja rekisteröitäviksi toiminnoiksi. Perustuslakivaliokunta on todennut, että ympäristöperusoikeuden toteutumiseen vaikuttaa tällöin luvanvaraisuudesta vapautuvien toimintojen vähäiset ympäristövaikutukset, ympäristönsuojelulain 186 §:n mukainen asianosaisten ja kansalaisyhteiskunnan vireillepano-oikeus valvonta-asioissa, vesistön pilaantumisvaarasta ja naapuruussuhdeoikeudellisesta kohtuuttomasta rasituksesta aiheutuva luvanvaraisuus sekä hankkeiden edellyttämän kaavoitusmenettelyn tuottamat osallistumisoikeudet. Perustuslakivaliokunta on korostanut, että ympäristöperusoikeuteen sisältyvien osallistumisoikeuksien toteutumista on jossain määrin tarpeen

tasapainottaa järjestämällä yleisön mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi annettavien asetusten valmisteluun riittävän tehokkaasti.

Edellä mainitut seikat ja perustuslakivaliokunnan kannanotto huomioon ottaen esitys ei tule heikentämään perustuslain 20 §:n 2 momentissa tarkoitettua oikeutta terveelliseen ympäristöön tai mahdollisuuksiin vaikuttaa elinympäristöä koskevaan päätöksentekoon.

Neuvontavelvollisuutta koskevaa esitystä voidaan pitää merkityksellisenä perustuslain 21 §:n 2 momentin (oikeus hyvään hallintoon) kannalta. Kyseinen säännös tuottaa lainsäätäjälle toimeksiannon turvata hyvän hallinnon takeet lailla. Hyvän hallinnon takeet tarkoittavat muun muassa palveluperiaatteen mukaista viranomaistoimintaa, minkä osaksi viranomaisen neuvontavelvollisuus luetaan. Neuvontavelvollisuudesta ja muista hyvän hallinnon periaatteista on yleisemmin säädetty hallintolaissa. Ehdotetut säännökset täydentävät hallintolakia hallinnon palveluperiaatteen toteuttamisen osalta ympäristölupahakemusten käsittelyssä.

Edellä selostetun perusteella esitys on sopusoinnussa perustuslain kanssa ja siihen sisältyvät lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 10 §:n 2 momentti, 78 §:n 2 momentti, liitteen
1 taulukko 2 ja liite 2 sekä
lisätään 40 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 39 a § seuraavasti:

10 §

Valtioneuvoston asetukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi eräissä toiminnoissa

Edellä 1 momentissa tarkoitetut säännökset voivat koskea seuraavia toimialoja ja toimintoja:

- 1) polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantolaitos;
- 2) asfalttiasema;
- 3) polttonesteiden jakeluasema;
- 4) toiminta, jossa käytetään orgaanisia liuottimia;
- 5) jätteen käsittely;
- 6) maa-, karja-, turkis- ja metsätalous;
- 7) turvetuotanto;
- 8) kalankasvatus;
- 9) kivenmurskaamo, kivenlouhimo ja muu kivenlouhinta;
- 10) yhdyskuntajätevesien käsittely ja johtaminen;
- 11) kiinteä betoniasema ja betonituotetehdas.

39 a §

Hakijan neuvonta

Hallintolain 8 §:n neuvontavelvollisuuden lisäksi lupaviranomaisen on annettava pyynnöstä hakijalle sähköisessä muodossa neuvontaa ympäristöluvan hakemisesta. Neuvonnassa hakijalle annetaan tarpeen mukaan tietoa siitä,

- 1) mitä tietoja lupahakemuksessa on esitettävä ja mitä selvityksiä hakemukseen on liitettävä;
- 2) mitä lausuntoja, muistutuksia ja mielipiteitä lupaviranomainen asian selvittämiseksi hankkii ja missä määräajassa ne on määrä antaa;
- 3) mikä on päätöksen arvioitu antamisajankohta.

Lupaviranomainen voi lisäksi hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan järjestää tapaamisen lupa-asiasta hakijan ja viranomaisen välillä neuvonnan järjestämiseksi. Tapaamiseen voidaan kutsua myös muiden lupamenettelyssä toimivien viranomaisten edustajia tai muita asianosaisia. Valtion ympäristölupaviranomaisen on aina kutsuttava mukaan valtion valvontaviranomaisen edustaja. Neuvonta on maksutonta.

40 §

Hakemuksen täydentäminen

Jos myöhemmin asiaa käsiteltäessä ilmenee tarve pyytää hakijalta uusia, asian ratkaisemiseksi tarpeellisia selvityksiä, tätä koskevassa pyynnössä on yksilöitävä, mistä erityisistä seikoista selvitystä on esitettävä ja millä perusteella niiden esittäminen on tarpeen.

78 §

Päästötasoja lievemmit raja-arvot

Lieventen päästöraja-arvojen edellytykset on arvioitava uudelleen, kun lupa tarkistetaan 80 ja 81 §:n perusteella tai kun lupaa muutetaan 89 §:n 2 momentin 1, 3 tai 5 kohdan perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2017.

Jos toiminta ei enää tämän lain mukaan edellytä ympäristölupaa, raukeaa lupa tai siihen rinnastettava päätös tämän lain voimaan tullessa. Jos tällaista toimintaa koskeva lupahakemus on vireillä, sen käsittely jää sille.

Jos toiminta on ympäristönsuojelulain 116 §:n 1 momentin mukaan rekisteröitävä, sitä koskeva ympäristölupa raukeaa, kun toimintaa koskeva ympäristönsuojelulain 10 §:n nojalla annettu valtioneuvoston asetus tulee sovellettavaksi. Jos 1 momentissa tarkoitettu toiminta on rekisteröitävä tämän lain liitteen 2 kohtien 5—7 mukaan, sitä koskeva ympäristölupa raukeaa kuitenkin vasta kun toiminta muuttuu olennaisesti joko ympäristönsuojelulain 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristönsuojelulain 29 §:ssä tarkoitetulla tavalla, tai kun ympäristölupaa on tarpeen muuttaa ympäristönsuojelulain 89 §:n perusteella.

Jos rekisteröitävä toiminta liittyy luvanvaraisen laitoksen perustamiseen tai käyttämiseen 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla, raukeaa ympäristölupa sen osalta vasta, kun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on haettava ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella tai kun ympäristölupaa on tarpeen muuttaa ympäristönsuojelulain 89 §:n perusteella.

Kun rekisteröitävän toiminnan ympäristölupa raukeaa, toimivaltainen viranomainen rekisteröi toiminnan ja ilmoittaa rekisteröinnistä toiminnanharjoittajalle.

Jos on epäselvää, edellyttääkö 2—4 momentissa tarkoitettu toiminta tämän lain nojalla ympäristölupaa, toiminnanharjoittaja tai valvontaviranomainen voi pyytää lupaviranomaiselta selventävää päätöstä siitä, onko lupa rauennut. Asia on käsiteltävä siten kuin ympäristönsuojelulain 96 §:ssä säädetään. Asian käsittelystä ei peritä maksua.

Valvontaviranomaisen on vuoden kuluessa lain voimaantulosta ilmoitettava toiminnanharjoittajalle muuta kuin 3 ja 4 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevasta luvan raukeamisesta

ja pantava tarvittaessa samassa ajassa vireille 6 momentissa tarkoitettu raukeamisen selvittä-
mistä koskeva asia.

Helsingissä päivänä kuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen

LUVANVARAISET TOIMINNAT

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
1. Metsäteollisuus	1. Metsäteollisuus
a) Teollisuuslaitos, jossa valmistetaan massaa puusta tai muista kuitumateriaaleista	
b) Teollisuuslaitos, jossa valmistetaan paperia tai kartonkia, kapasiteetin ylittäessä 20 tonnia vuorokaudessa	
	a) Sahalaitos, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 20 000 m ³ sahatavaraa vuodessa
	b) Kuorellisen puutavaran vesivarasto, jossa pidetään puutavaraa samanaikaisesti vähintään 20 000 m ³ , ei kuitenkaan vesivarasto, jossa on suljettu vesienkäsittelyjärjestelmä
c) Teollisuuslaitos, jossa valmistetaan yhtä tai useampia seuraavista puulevyistä: suurlastulevy, lastulevy tai kuitulevy kapasiteetin ylittäessä 600 m ³ vuorokaudessa	c) Suurlastulevyä, lastulevyä tai kuitulevyä valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m ³ vuodessa ja enintään 600 m ³ vuorokaudessa taikka vaneria tai muita puulevyjä valmistava tai pinnoittava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m ³ vuodessa
d) Puun ja puutuotteiden suojaus kemikaaleilla tuotantokapasiteetin ylittäessä 75 m ³ vuorokaudessa lukuun ottamatta pelkkää sinistäjäsienen torjuntakäsittelyä	d) Puun kyllästämö, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 75 m ³ vuorokaudessa taikka sellainen muu puunsuojakemikaaleja käyttävä laitos, jossa käytetään suojakemikaaleja yli 1 tonni vuodessa
	e) Liimapuutehdas taikka sellainen muita liimattuja tai laminoituja puutuotteita valmistava tehdas, jossa liimojen kulutus on yli 25 tonnia vuodessa
	f) Viilutehdas
2. Metalliteollisuus	2. Metalliteollisuus
a) Malmien, mukaan lukien sulfidimalmit, päsutus ja sintraus	
	a) Rautametallien kylmävalssaamo
b) Raakaraudan tai teräksen tuotanto (primääri- tai sekundaarisulatus), mukaan lukien jatkuva valu, kapasiteetin ylittäessä 2,5 tonnia tunnissa	b) Rauta- tai terästehdas taikka rautalejeerinteitä valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 2,5 tonnia tunnissa
c) Muiden kuin rautametallien tuotanto malmista, rikasteista tai sekundaarisista raaka-aineista metallurgisilla, kemiallisilla tai elektrolyysimenetelmillä	
	c) Muiden kuin rautametallien valssaamo, ta-

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
	komo tai vetämö, ei kuitenkaan kylmäprosessit langanveto, valssaus ja syväveto
d) Rautametallivalimo, jonka tuotantokapasiteetti ylittää 20 tonnia vuorokaudessa	d) Rautametallivalimo, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta vähintään 200 tonnia vuodessa
e) Muu valimo tai sulatto, jonka sulatuskapasiteetti ylittää 4 tonnia vuorokaudessa lyijyn ja kadmiumin osalta ja 20 tonnia vuorokaudessa muiden kuin rauta-metallien osalta	e) Muu valimo tai sulatto, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta vähintään 200 tonnia vuodessa; sulatettaessa lyijyä tai kadmiumia enintään 4 tonnia vuorokaudessa
f) Rautametallien jalostus suojakäsittelmällä sulalla metallilla käsittelykapasiteetin ylittäessä 2 tonnia raakaterästä tunnissa	f) Rautametallien jalostus suojakäsittelmällä sulalla metallilla, kun käsittelykapasiteetti on enintään 2 tonnia raakaterästä tunnissa
g) Rautametallien kuumavalssaamo, jonka kapasiteetti ylittää 20 tonnia tunnissa tai takomo, jossa vasaroiden iskutyö ylittää 50 kilojoulea vasaraa kohti ja lämmitysteho ylittää 20 megawattia	g) Rautametallien kuumavalssaamo, jonka kapasiteetti on enintään 20 tonnia tunnissa tai takomo, jossa vasaroiden iskutyö on enintään 50 kilojoulea vasaraa kohti tai lämmitysteho on enintään 20 megawattia
h) Metallien tai muovien pintakäsittely elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käyttäen käsittelyaltaiden yhteenlasketun tilavuuden ollessa yli 30 m ³	h) Metallien tai muovien pintakäsittely elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käyttäen käsittelyaltaiden yhteenlasketun tilavuuden ollessa vähintään 5 ja enintään 30 m ³
	i) Laivatelakka
	j) Akkutehdas
3. Energian tuotanto	3. Energian tuotanto
a) Polttoaineiden polttaminen laitoksessa, jonka polttoaineteho on 50 megawattia tai enemmän; laitoksen polttoainetehoa määritettäessä lasketaan yhteen kaikki samalla laitosalueella sijaitsevat energiantuotantoyksiköt	a) Polttoaineiden polttaminen laitoksessa, jossa on yksi tai useampi polttoaineteholtaan vähintään 20 megawatin kiinteää polttoainetta polttava energiantuotantoyksikkö ja laitosalueen kaikkien energiantuotantoyksiköiden yhteenlaskettu polttoaineteho on alle 50 megawattia
b) Taulukon 1 soveltamisalaan kuuluvista laitoksista tulevien hiilidioksidivirtojen talteenotto geologista varastointia varten hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/31/EY nojalla	
	b) Ydinvoimalaitos
4. Kemianteollisuus; teollisessa mittakaavassa tapahtuva, alla mainittujen aineiden tai aineryhmiä kemiallinen tai biologinen jalostaminen	4. Kemianteollisuus; teollisessa mittakaavassa tapahtuva, alla mainittujen aineiden tai aineryhmiä kemiallinen tai biologinen jalostaminen

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
<p>a) Epäorgaanisten kemikaalien valmistus, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kaasut, kuten ammoniakki, kloori tai kloorivety, fluori tai fluorivety, hiilen oksidit, rikkiyhdisteet, typen oksidit, vety, rikkidioksidi, karbonyylikloridi — hapot, kuten kromihappo, fluorivetyhappo, fosforihappo, typpihappo, kloorivetyhappo, rikkihappo, oleum, rikkihapokkeet — emäkset, kuten ammoniumhydroksidi, kaliumhydroksidi, natriumhydroksidi — suolat, kuten ammoniumkloridi, kaliumkloriidi, kaliumkarbonaatti, natriumkarbonaatti, perboraatti, hopeanitraatti — epämetallit, metallioksidit tai muut epäorgaaniset yhdisteet, kuten kalsiumkarbidi, pii, piikarbidi 	
<p>b) Orgaanisten kemikaalien valmistus, kuten:</p> <ul style="list-style-type: none"> — yksinkertaiset hiilivedyt (suoraketjuiset tai rengasrakenteiset, tyydyttyneet tai tyydyttämättömät, alifaattiset tai aromaattiset) — happea sisältävät hiilivedyt, erityisesti alkoholit, aldehydit, ketonit, karboksyylihapot, esterit ja esterien seokset, asetaatit, eetterit, peroksidit ja epoksihartsit — rikin hiilivedyt — typen hiilivedyt, erityisesti amiinit, amidit, typpipitoiset yhdisteet tai nitraatit, nitriilit, syanaatit, isosyanaatit — fosforia sisältävät hiilivedyt — halogenoidut hiilivedyt — organometalliyhdisteet — muovit (polymeerit, synteettiset kuidut, selluloosapohjaiset kuidut) — synteettiset kumit — väriaineet ja pigmentit — pinta-aktiiviset aineet 	
c) Öljyn- tai kaasunjalostamo	
d) Kasvinsuojeluaineiden tai biosidien tuotanto	
e) Räjähdeiden tuotanto	
f) Fosfori-, typpi- tai kaliumpohjaisiin raaka-aineisiin perustuvien lannoitteiden (lannoitteet sisältävät joko yhtä ainetta tai niiden seosta) valmistus	
g) Lääkeaineita sisältävien tuotteiden, myös välituotteiden, tuotanto	
	a) Pesuaineita valmistava tehdas, jonka tuotan-

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
	tokapasiteetti on vähintään 50 tonnia vuodessa
	b) Maali-, väri- tai lakkatehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 300 tonnia vuodessa
	e) Liimatehdas
	d) Kumitehdas, jossa on vulkanointi- tai mastisointiprosessi
	e) Mineraaliöljytuotteita valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 tonnia vuodessa
	f) Makeutusainetehdas
	g) Tärkkelysjohdannaisia valmistava tehdas
5. Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely	5. Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely
a) Hiilen kaasuttaminen tai nesteyttäminen tai muiden polttoaineiden kuin hiilen kaasuttaminen tai nesteyttäminen laitoksissa, joiden polttoainetehto on vähintään 20 megawattia	a) Muiden polttoaineiden kuin hiilen kaasuttaminen tai nesteyttäminen laitoksissa, joiden polttoainetehto on alle 20 megawattia ja joissa valmistetaan polttoainetta vähintään 3 000 tonnia vuodessa
b) Kovahiilen tai sähkögrafiitin tuotanto polttamalla tai hiilettämällä	
c) Koksen tuotanto	
	b) Kiinteän, nestemäisen tai kaasumaisen polttoaineen valmistuslaitos, jossa valmistetaan polttoainetta vähintään 5 000 tonnia vuodessa, ei kuitenkaan pellettien puristustoiminta
	c) Puuta raaka-aineena käyttävä grillihiilen valmistuslaitos, jossa valmistetaan hiiltä vähintään 3 000 tonnia vuodessa
	d) Nestemäisten polttoaineiden jakeluasema, jonka polttoainesäiliöiden kokonaistilavuus on vähintään 10 m ³ , ei kuitenkaan moottorikäyttöisessä ajoneuvossa tai moottoriveneessä polttoaineena käytettävän polttoaineen jakeluasema
	e) Muu polttonesteiden tai terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto, jossa voidaan varastoida tällaista kemikaalia vähintään 100 m ³ , ei kuitenkaan liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttonestesäiliö, voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattu-

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
	jen tuotteiden kappaletavaravarasto
	f) Kivihiilivarasto
6. Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	6. Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta
<p>a) Aineiden, esineiden ja tuotteiden pintakäsittely, erityisesti kiillotus, painatus, pinnoittaminen, rasvanpoisto, vedenpitäviksi käsittely, liimaus, maalaus, puhdistaminen tai kyllästys käytettäessä orgaanisia liuottimia liuottimen kulutuskapasiteetin ylittäessä 150 kg tunnissa tai 200 tonnia vuodessa</p>	<p>a1) Pintojen puhdistus orgaanisilla liuottimilla, jotka sisältävät vaaralausekkeella H340, H341, H350, H350i, H351, H360D tai H360F merkityjä aineita ja seoksia, kun liuottimien kulutus on yli 1 tonni vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa</p> <p>a2) Toiminnat, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 tonnia vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — muu kuin kohdassa a1 tarkoitettu pintojen puhdistus — ajoneuvojen alkuperäinen maalaus sekä tuotantolaitoksessa että sen ulkopuolella — metallin, muovin, tekstiilien, folion ja paperin pinnoitus tai maalaus — puupintojen maalaus — nahan viimeistely — lankalakkaus — jalkineiden valmistus — puun ja muovin laminointi — liimaus — seuraavat painatustoiminnat: heatset-rainaoffset-painatus, julkaisusyväpainot, muu syväpaino, fleksopaino, rotaatioseripaino mukaan lukien tekstiilien ja kartongin rotaatioseripaino, laminointi- ja lakkausyksiköt — kumin jalostus <p>a3) Toiminnat, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 25 tonnia vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa</p> <ul style="list-style-type: none"> — jatkuvatoiminen nauhapinnoitus — puun kyllästäminen
	<p>b) Toiminnat, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 tonnia vuodessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kylmäoffset-painatustoiminta — kasviöljyjen sekä eläinrasvojen uutto ja kasviöljyjen jalostustoiminnat — maalien, lakkojen, liimojen ja painovärien valmistus — lääketeollisuus
	<p>c) Laitos, jossa käytetään orgaanisia liuottimia ja jossa niiden kulutus on, kun siitä vähennetään tuotteisiin sitoutunut osuus, vähintään 10 tonnia vuodessa tai vastaava huippukulutus vähintään 20 kg tunnissa, mukaan lukien toi-</p>

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
	minnat, joissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä vapautuu raaka-aineiden sisältämästä ponne- tai paisunta-aineesta
7. Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto	7. Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto
	a) Kaivostoiminta ja koneellinen kullankaivuu
	b) Malmin tai mineraalin rikastamo
	c) Kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maa- rakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jos- sa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää
	d) Turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus
	e) Kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhat- tus tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirret- tävä murskaamo tai kalkkikiven jauhat- tus, jon- ka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää
8. Mineraalituotteiden valmistus	8. Mineraalituotteiden valmistus
a) Sementtiklinkkerin tuotanto kiertouuneissa, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 500 tonnia vuorokaudessa, tai muun tyyppisissä uuneissa, joiden tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia vuorokaudessa	a) Sementtitehdas, jonka tuotantokapasiteetti kiertouuneissa on enintään 500 tonnia vuoro- kaudessa ja muun tyyppisissä uuneissa enin- tään 50 tonnia vuorokaudessa
b) Kalkin tuotanto uuneissa, joiden tuotanto- kapasiteetti ylittää 50 tonnia vuorokaudessa	b) Kalkin tuotanto uuneissa, joiden yhteenlas- kettu tuotantokapasiteetti on enintään 50 ton- nia vuorokaudessa
c) Mineraalien sulatus, mukaan lukien mine- raalikuidut, kun sulatuskapasiteetti ylittää 20 tonnia vuorokaudessa	c) Mineraalivillatehdas, jonka sulatuskapsi- teetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta yli 6 000 tonnia vuodessa
d) Lasin valmistus, mukaan lukien lasikuidut, kun sulatuskapasiteetti ylittää 20 tonnia vuoro- kaudessa	d) Lasia tai lasikuitua valmistava tehdas, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuoro- kaudessa, mutta yli 6 000 tonnia vuodessa
e) Asbestin tai asbestipohjaisten tuotteiden valmistus	e) Asbestia tai asbestipohjaisia tuotteita käsit- televä laitos
f) Keraamisten tuotteiden valmistus polttamal- la, erityisesti kattotiilet, tiilet, tulenkestävät ra- kennuskivet, laatat, hiekkakivi tai posliini, kun tuotantokapasiteetti ylittää 75 tonnia vuoro- kaudessa ja/tai uunikapasiteetti ylittää 4 m ³ ja lastauskapasiteetti ylittää 300 kg/m ³ uunia kohden	Seuraavien keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla, kun tuotantokapasiteetti on enin- tään 75 tonnia vuorokaudessa ja/tai uunika- pasiteetti on enintään 4 m ³ ja lastauskapasiteetti enintään 300 kg/m ³ uunia kohden: f1) keramiikka- tai posliinitehdas, jonka tuo- tantokapasiteetti on vähintään 200 tonnia vuodessa f2) kevytsoratehdas, jonka tuotantokapasiteetti on yli 3 000 tonnia vuodessa
g) Magnesiumoksidin tuotanto uuneissa, joi- den tuotantokapasiteetti ylittää 50 tonnia vuoro- kaudessa	g) Kiinteä betoniasema tai betonituotetehdas

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
	h) Kevytbetonitehdas, jonka tuotantokapasiteetti on yli 3 000 tonnia vuodessa
	i) Kipsilevytehdas
9. Nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely	9. Nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely
a) Tekstiilikuitujen tai tekstiilien esikäsittely (kuten pesu, valkaisu, merserointi) tai värjäys käsittelykapasiteetin ylittäessä 10 tonnia vuorokaudessa	a) Tekstiilikuitujen tai tekstiilien esikäsittelyä tai värjäystä suorittava laitos, jonka käsittelykapasiteetti on vähintään 1 ja enintään 10 tonnia vuorokaudessa
b) Nahanparkitus käsittelykapasiteetin ylittäessä 12 tonnia valmiita tuotteita vuorokaudessa	b) Nahkatehdas tai turkismuokkaamo, ei kuitenkaan tuotteiden valmistus valmiiksi käsitellyistä nahoista
	c) Kuitukangastehdas
	d) Tekstiilien vesipesula, jonka kapasiteetti on vähintään 1 tonni vuorokaudessa ja jonka jätevesiä ei johdeta kunnalliselle yhdyskuntajätevedenpuhdistamolle tai muu kuin 2 liitteen mukainen rekisteröitävä kemiallinen pesula
10. Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	10. Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus
a) Teurastamotoiminta tuotantokapasiteetin ylittäessä 50 tonnia ruhoja vuorokaudessa	a) Teurastamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 5 ja enintään 50 tonnia ruhoja vuorokaudessa
Elintarvikkeiden tai rehujen tuotantoon tarkoitettujen seuraavien raaka-aineiden käsittely ja jalostus, riippumatta siitä, onko niitä aikaisemmin jalostettu vai ei, pelkkää pakkaamista lukuun ottamatta: b) Pelkästään eläinperäiset raaka-aineet (paitsi pelkkä maito) valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin ylittäessä 75 tonnia vuorokaudessa	b1) Lihaa tai lihatuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 1 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa b2) Kalaa tai kalastustuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 100 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa
Elintarvikkeiden tai rehujen tuotantoon tarkoitettujen seuraavien raaka-aineiden käsittely ja jalostus, riippumatta siitä, onko niitä aikaisemmin jalostettu vai ei, pelkkää pakkaamista lukuun ottamatta: c) Pelkästään kasviperäiset raaka-aineet valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin ylittäessä 300 tonnia vuorokaudessa tai 600 tonnia vuorokaudessa, jos laitos toimii kaikkina vuosina enintään 90 peräkkäisenä vuorokautena	c1) Perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa c2) Vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallasohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos c3) Muu kuin kohdissa c1 ja c2 tarkoitettu kasviperäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipe-

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
	<p>räisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo</p> <p>c4) Panimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 250 000 litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p> <p>c5) Siiderin ja viinin valmistus käymisteitse, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 750 000 litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p> <p>c6) Muu kuin kohdissa c4 ja c5 tarkoitettu virvoitus- tai alkoholijuomia valmistava laitos, kun virvoitus- ja alkoholijuomien tuotantokapasiteetti on yhteensä vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p>
<p>Elintarvikkeiden tai rehujen tuotantoon tarkoitettujen seuraavien raaka-aineiden käsittely ja jalostus, riippumatta siitä, onko niitä aikaisemmin jalostettu vai ei, pelkkää pakkaamista lukuun ottamatta:</p> <p>d) Eläin- ja kasviperäiset raaka-aineet sekä yhdistettyinä että erillisinä tuotteina valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin ylittäessä vuorokaudessa: 75 tonnia, jos A yhtä suuri tai suurempi kuin 10 tai $300 - (22,5 A)$, jos A on pienempi kuin 10 joissa "A" on valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina. Pakkauksen painoa ei saa sisällyttää tuotteen lopulliseen painoon. Tätä kohtaa ei sovelleta tapauksiin, joissa ainoa raaka-aine on maito.</p> <p>Kohtaan liittyvä kuva on taulukon jälkeen¹</p>	<p>d1) Margariinia tai muita kasvi- ja eläinperäisiä rasvoja tai öljyä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p> <p>d2) Rehua tai rehuvalkuaista valmistava tai sekoittava teollinen laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p> <p>d3) Jäätelötehdas tai juustomeijeri, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 1 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p> <p>d4) Eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 tonnia vuodessa, mutta enintään</p>

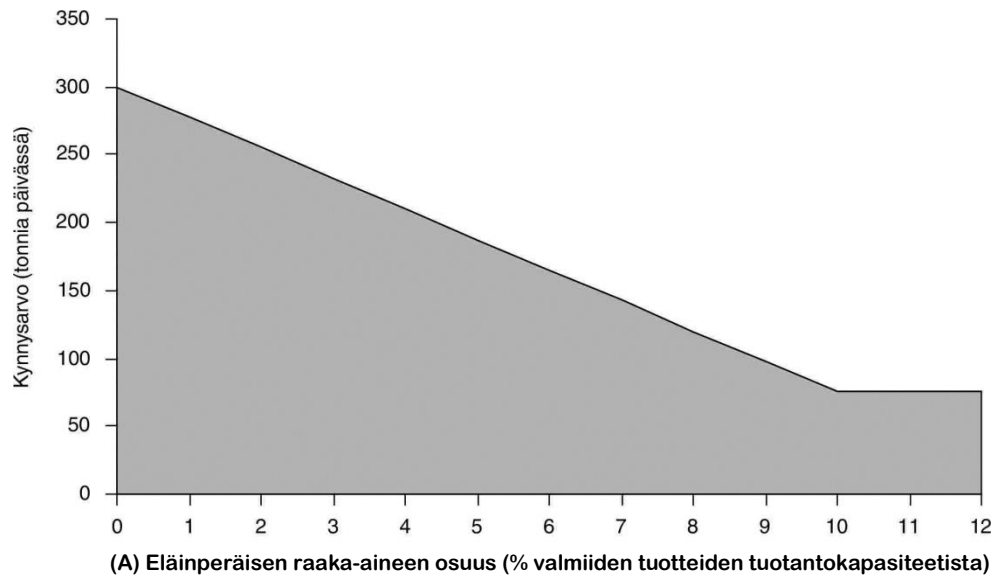
TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
	75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten $300 - (22,5 \times A)$ tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina
e) Pelkän maidon käsittely ja jalostus vastaanotetun maidon määrän ylittäessä 200 tonnia vuorokaudessa (vuosittain laskettavan keskiarvon perusteella)	e) Pelkän maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 100 ja enintään 200 tonnia vuorokaudessa
	f) Makeistehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 15 tonnia vuorokaudessa
	g) Mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa
	h) Liivatteen valmistus vuodista, nahoista ja luista
11. Eläinsuojat tai kalankasvatus	11. Eläinsuojat tai kalankasvatus
a) Siipikarjakasvattamot, kun siipikarjapaikkoja on yli 40 000 ja sikalat, kun tuotantosikojen (yli 30 kg:n painoisia) paikkoja on yli 2 000 tai kun emakkopaikkoja on yli 750; siipikarjalla tarkoitetaan kanoja, kalkkunoita, helmikanoja, ankoja, sorsia, hanhia, viiriäisiä, kyyhkysia, fasaaneja, peltopyitä ja muita lintuja	a) Eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 lypsylehmälle, 100 lihanaudalle, 130 emolehmälle, 60 hevoselle tai ponille, 250 uuhelle tai vuohelle, 100 täysikasvuiselle emakolle, 250 lihasialle, 4 000 munituskanalle tai 10 000 broilerille
	b) Turkistarha, joka on tarkoitettu vähintään 500 siitosnaaras minkille tai -hillerille taikka vähintään 250 siitosnaarasketulle tai -supille
	c) Muun kuin a) tai b) kohdassa mainitun eläinlajin eläinsuoja tai turkistarha, jonka eläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 250
	d) Eläinsuojan tai turkistarhan, jossa on useampia a) tai b) kohdassa taikka liitteessä 3 mainittuja tuotantoeläimiä ja joka ei ole suoraan luvanvarainen a tai b kohdassa mainitun tuotantoeläimen eläinmäärän perusteella, luvanvaraisuus määräytyy liitteen 3 eläinyksikkökertoimilla laskettavien eläinyksikkömäärien perusteella. Tällöin kaikkien tuotantoeläinten eläinyksikkömäärät lasketaan yhteen ja niiden summaa verrataan suurimman eläinyksikkömäärän saaneen tuotantoeläimen eläinyksikkömääräksi muunnettuun luvanvaraisuuden rajaan, jonka ylittyessä toiminta on luvanvarainen. Eläinyksikkömääräksi muunnettu luvanvaraisuuden raja a) tai b) kohdan tarkoit-

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
	tamalle tuotantoeläimelle saadaan kertomalla a) tai b) kohdassa eläinmääränä ilmoitettu luvanvaraisuuden raja liitteen 3 eläinyksikköker-toimella. Luparajaa laskettaessa ei huomioida tilan muita eläimiä, jos niiden yhteenlaskettu eläinyksikkömäärä liitteen 3 eläinyksikköker-toimilla laskettuna on enintään 10
	e) Kalankasvatus- tai kalanviljelylaitos, jossa käytetään vähintään 2 000 kg vuodessa kuiva-rehua tai sitä ravintoarvoltaan vastaava määrä muuta rehua taikka jossa kalan lisäkasvu on vähintään 2 000 kg vuodessa, taikka kooltaan vähintään 20 hehtaarin luonnonravintolam-mikko tai lammikkoryhmä
12. Liikenne	12. Liikenne
	a) Pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoi-tettu ja yli 1 350 tonnin vetoisille aluksille so-veltuva satama tai lastaus- taikka purkulaituri
	b) Lentopaikka, ei kuitenkaan pelastustoimin-taan tarkoitettu helikopterilentopaikka
	c) Yli 50 linja-auton tai kuorma-auton varikko tai vastaavan kokoinen työkonevarikko
	d) Ulkona sijaitseva moottoriurheilurata
	e) Kemikaaliratapiha tai terminaali, jossa siir-retään terveydelle tai ympäristölle vaarallisia kemikaaleja kuljetusvälineestä toiseen tai va-rastoon taikka varastosta kuljetusvälineeseen, ei kuitenkaan kappaletavaran siirtäminen
13. Jätteiden ammattimainen tai laitosmai-nen käsittely sekä jätevesien käsittely	13. Jätteiden ammattimainen tai laitosmai-nen käsittely sekä jätevesien käsittely
a) Jätteiden käsittely jätteenpolttolaitoksissa tai jätteen rinnakkaispolttolaitoksissa, joiden kapasiteetti muiden kuin vaarallisten jätteiden osalta ylittää 3 tonnia tunnissa ja vaarallisten jätteiden osalta ylittää 10 tonnia vuorokaudessa	a) Kiinteää tai nestemäistä jätettä polttava jät-teenpolttolaitos tai jätteen rinnakkaispolttolai-tos, jonka kapasiteetti muiden kuin vaarallisten jätteiden osalta on enintään 3 tonnia tunnissa ja vaarallisten jätteiden osalta enintään 10 ton-nia vuorokaudessa
b) Ruhojen tai eläinperäisen jätteen loppukä-sittely tai kierrätys käsittelykapasiteetin ylittä-essä 10 tonnia vuorokaudessa	b) Laitos, jonka ruhojen tai eläinperäisen jät-teen käsittelykapasiteetti on enintään 10 tonnia vuorokaudessa
c) Taulukon 1 mukaisen laitoksen jätevesien erillinen jätevedenpuhdistamo, joka ei kuulu yhdyskuntajätevesien käsittelystä annetun neuvoston direktiivin 91/271/ETY sovelta-misalaan	c) Muu kuin taulukon 1 kohdassa 13 c tarkoi-tettu teollisuuden erillinen jätevedenpuhdista-mo, jossa käsitellään taulukossa 2 tarkoitettu-jen toimintojen prosessijätevesiä
d) Vaarallisten jätteiden käsittely, kun kapasiteetti ylittää 10 tonnia vuorokaudessa ja joka sisältää yhden tai useamman seuraavista toi-	

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
<p>minnoista:</p> <ul style="list-style-type: none"> — biologinen käsittely — fysikaalis-kemiallinen käsittely — yhdistäminen tai sekoittaminen ennen taulukon 1 kohdissa 13 a ja d lueteltuja muita toimintoja — uudelleenpakkaaminen ennen taulukon 1 kohdissa 13 a ja d lueteltuja muita toimintoja — liuottimien talteenotto tai regenerointi — muun epäorgaanisen materiaalin kuin metallien tai metalliyhdisteiden kierrätys tai talteenotto — happojen tai emästen regenerointi — pilaantumisen torjumiseksi käytettyjen aineiden hyödyntäminen — katalyyttien ainesosien hyödyntäminen — öljyn uudelleenjalostaminen tai muu uudelleenkäyttö — maanvarainen allastaminen 	
<p>e) Muiden kuin vaarallisten jätteiden loppukäsittely, kun kapasiteetti ylittää 50 tonnia vuorokaudessa, mukaan luettuna yksi tai useampi seuraavista toiminnoista ja lukuun ottamatta yhdyskuntajätevesien käsittelystä annettuun neuvoston direktiiviin 91/271/ETY kuuluvia toimintoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — biologinen käsittely — fysikaalis-kemiallinen käsittely — jätteen esikäsittely polttoa tai rinnakkaispolttoa varten — kuonan ja tuhkan käsittely — metallijätteen käsittely leikkureilla, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sekä romuajoneuvot ja niiden osat 	
<p>f) Muiden kuin vaarallisten jätteiden hyödyntäminen tai hyödyntämisen ja loppukäsittelyn yhdistelmä, kun kapasiteetti ylittää 75 tonnia vuorokaudessa, mukaan luettuna yksi tai useampi seuraavista toiminnoista ja lukuun ottamatta yhdyskuntajätevesien käsittelystä annettuun neuvoston direktiiviin 91/271/ETY kuuluvia toimintoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — biologinen käsittely — jätteen esikäsittely polttoa tai rinnakkaispolttoa varten — kuonan ja tuhkan käsittely — metallijätteen käsittely leikkureilla, mukaan lukien sähkö- ja elektroniikkalaiteromu sekä romuajoneuvot ja niiden osat 	

TAULUKKO 1 Direktiivilaitokset	TAULUKKO 2 Muut laitokset
Jos ainoa jätteidenkäsittelytoiminta on anaerobinen käsittely (mädätys), tämän toiminnan kapasiteettia koskeva raja-arvo on 100 tonnia vuorokaudessa	
g) Kaatopaikat, joihin tuodaan enemmän kuin 10 tonnia jätettä vuorokaudessa tai joiden kokonaiskapasiteetti on enemmän kuin 25 000 tonnia, lukuun ottamatta pysyvän jätteen kaatopaikkoja	
h) Vaarallisen jätteen, johon taulukon 1 kohtaa 13 g ei sovelleta, väliaikainen varastointi ennen taulukon 1 kohdissa 13 a, d, g ja i lueteltua toimintaa, kun kokonaiskapasiteetti on enemmän kuin 50 tonnia, lukuun ottamatta väliaikaista varastointia keräilyn aikana paikassa, jossa jäte tuotetaan	
i) Vaarallisen jätteen maanalainen varastointi, kun kokonaiskapasiteetti on enemmän kuin 50 tonnia	
	d) Yhdyskuntajätevesien käsittely ja johtaminen, kun kyse on asukasvastineluvultaan vähintään 100 henkilön jätevesien käsittelemisestä
	e) Kaivannaisjätteen jätealue
	f) Muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista
14. Muu toiminta	14. Muu toiminta
	a) Ulkona sijaitseva ampumarata
	b) Pysyvä, ulkona sijaitseva laitosmainen suihkupuhaluspaikka
	c) Kiinteä eläintarha tai huvipuisto
	d) Krematorio tai lemmikkieläinten polttolaitos
	e) Muu kuin taulukon 1 kohdassa 4 f tarkoitettu lannoitetehtä
	f) Öljyn ja kaasun etsintäporaus ja esiintymän hyväksikäyttö sekä muu niihin liittyvä toiminta Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä

Kuva: Taulukko 1 Direktiivilaitokset, 10. Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus, kohta d

REKISTERÖITÄVÄT TOIMINNAT

1. Energiantuotantolaitos, jonka polttoainetehoon lasketaan yhteen kaikki samalla laitosalueella sijaitsevat polttoaineteholtaan vähintään yhden megawatin energiantuotantoyksiköt ja jonka polttoaineteho on vähintään 5 megawattia, mutta alle 50 megawattia, ja jossa jokaisen kiinteää polttoainetta käyttävän energiantuotantoyksikön polttoaineteho on alle 20 megawattia.
2. Asfalttiasema.
3. Nestemäisen polttoaineen jakeluasema, jonka polttoainesäiliöiden kokonaistilavuus on vähintään 10 m³.
4. Kemiallinen pesula, jos toiminnassa käytetään sellaisia pesulatoimintaan tarkoitettuja laitteita ja järjestelmiä, joista ei pääse päästöjä ilmaan eikä veteen ja toiminnassa syntyvät jätteet luovutetaan jätelain 29 §:n mukaisesti käsiteltäväksi.
5. Toiminnat ja laitokset, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on enintään 50 tonnia vuodessa:
 - a) ajoneuvojen alkuperäinen maalaus sekä tuotantolaitoksessa että sen ulkopuolella
 - b) muu pintojen puhdistus kuin puhdistus orgaanisilla liuottimilla, jotka sisältävät vaaralausekkeella H340, H341, H350, H350i, H351, H360D tai H360F merkittyjä aineita ja seoksia, kun liuottimien kulutus on enemmän kuin 2 tonnia vuodessa.
6. Toiminnat ja laitokset, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on enemmän kuin 5, mutta enintään 50 tonnia vuodessa:
 - a) muu pinnoitus kuin puupintojen maalaus, mukaan lukien metallin, muovin, tekstiilien, folion ja paperin pinnoitus tai maalaus
 - b) lankalakkkaus
 - c) jalkineiden valmistus
 - d) puun ja muovin laminointi
 - e) liimaus.
7. Toiminnat ja laitokset, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on enemmän kuin 10 tonnia mutta enintään 50 tonnia vuodessa:
 - a) puupintojen maalaus
 - b) nahan viimeistely
 - c) seuraavat painatustoiminnat: heatset-rainoffset-painatus, julkaisusyvypainot, muu syvypaino, fleksopaino, rotaatioseripaino mukaan lukien tekstiilien ja kartongin rotaatioseripaino, laminointi- ja lakkausyksiköt,
 - d) kumin jalostus
 - e) kasviöljyjen sekä eläinrasvojen uutto ja kasviöljyjen jalostustoiminnat.
8. Kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat

Laki

ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 10 §:n 2 momentti, 78 §:n 2 momentti, liitteen
1 taulukko 2 ja liite 2 sekä
lisätään 40 §:ään uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 39 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

10 §

*Valtioneuvoston asetukset ympäristön pilaan-
tumisen ehkäisemiseksi eräissä toiminnoissa*

Edellä 1 momentissa tarkoitetut säännökset
voivat koskea seuraavia toimialoja ja toimin-
toja:

- 1) polttoaineteholtaan alle 50 megawatin
energiantuotantolaitos;
- 2) asfalttiasema;
- 3) polttonesteiden jakeluasema;
- 4) toiminta, jossa käytetään orgaanisia liu-
ottimia;
- 5) jätteen käsittely;
- 6) maa-, karja-, turkis- ja metsätalous;
- 7) turvetuotanto;
- 8) kalankasvatus;
- 9) kivenmurskaamo, kivenlouhimo ja muu
kivenlouhinta;
- 10) yhdyskuntajätevesien käsittely ja joh-
taminen.

Ehdotus

10 §

*Valtioneuvoston asetukset ympäristön pilaan-
tumisen ehkäisemiseksi eräissä toiminnoissa*

Edellä 1 momentissa tarkoitetut säännökset
voivat koskea seuraavia toimialoja ja toimin-
toja:

- 1) polttoaineteholtaan alle 50 megawatin
energiantuotantolaitos;
- 2) asfalttiasema;
- 3) polttonesteiden jakeluasema;
- 4) toiminta, jossa käytetään orgaanisia liu-
ottimia;
- 5) jätteen käsittely;
- 6) maa-, karja-, turkis- ja metsätalous;
- 7) turvetuotanto;
- 8) kalankasvatus;
- 9) kivenmurskaamo, kivenlouhimo ja muu
kivenlouhinta;
- 10) yhdyskuntajätevesien käsittely ja joh-
taminen;
- 11) kiinteä betoniasema ja betonituotete-
das.

39 a §

Hakijan neuvonta

*Hallintolain 8 §:n neuvontavelvollisuuden
lisäksi lupaviranomaisen on annettava pyyn-
nöstä hakijalle sähköisessä muodossa neu-
vontaa ympäristöluvan hakemisesta. Neu-
vonnassa hakijalle annetaan tarpeen mukaan
tietoa siitä,*

- 1) mitä tietoja lupahakemuksessa on esitet-

tävä ja mitä selvityksiä hakemukseen on liitettävä;

2) mitä lausuntoja, muistutuksia ja mielipiteitä lupaviranomainen asian selvittämiseksi hankkii ja missä määräjassa ne on määrä antaa;

3) mikä on päätöksen arvioitu antamisajankohta.

Lupaviranomainen voi lisäksi hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan järjestää tapaamisen lupa-asiasta hakijan ja viranomaisen välillä neuvonnan järjestämiseksi. Tapaamiseen voidaan kutsua myös muiden lupamenettelyssä toimivien viranomaisten edustajia tai muita asianosaisia. Valtion ympäristölupaviranomaisen on aina kutsuttava mukaan valtion valvontaviranomaisen edustaja.

Neuvonta on maksutonta.

40 §

Hakemuksen täydentäminen

Jos myöhemmin asiaa käsiteltäessä ilmenee tarve pyytää hakijalta uusia, asian ratkaisemiseksi tarpeellisia selvityksiä, tätä koskevassa pyynnössä on yksilöitävä, mistä erityisistä seikoista selvitystä on esitettävä ja millä perusteella niiden esittäminen on tarpeen.

78 §

Päästötasoja lievemmit raja-arvot

Lievempien päästöraja-arvojen edellytykset on arvioitava uudelleen, kun lupa tarkistetaan 80 ja 81 §:n perusteella tai kun lupaa muutetaan 89 §:n 1 momentin 1, 3 tai 6 kohdan perusteella.

78 §

Päästötasoja lievemmit raja-arvot

Lievempien päästöraja-arvojen edellytykset on arvioitava uudelleen, kun lupa tarkistetaan 80 ja 81 §:n perusteella tai kun lupaa muutetaan 89 §:n 2 momentin 1, 3 tai 5 kohdan perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2017.

Jos toiminta ei enää tämän lain mukaan edellytä ympäristölupaa, raukeaa lupa tai siihen rinnastettava päätös tämän lain voimaan tullessa. Jos tällaista toimintaa koskeva lupahakemus on vireillä, sen käsittely jää sillensä.

Jos toiminta on ympäristönsuojelulain 116

§:n 1 momentin mukaan rekisteröitävä, sitä koskeva ympäristölupa raukeaa, kun toimintaa koskeva ympäristönsuojelulain 10 §:n nojalla annettu valtioneuvoston asetus tulee sovellettavaksi. Jos 1 momentissa tarkoitettu toiminta on rekisteröitävä tämän lain liitteen 2 kohtien 5—7 mukaan, sitä koskeva ympäristölupa raukeaa kuitenkin vasta kun toiminta muuttuu olennaisesti joko ympäristönsuojelulain 10 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristönsuojelulain 29 §:ssä tarkoitetulla tavalla, tai kun ympäristölupaa on tarpeen muuttaa ympäristönsuojelulain 89 §:n perusteella.

Jos rekisteröitävä toiminta liittyy luvanvaraisen laitoksen perustamiseen tai käyttämiseen 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla, raukeaa ympäristölupa sen osalta vasta, kun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on haettava ympäristölupaa ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella tai kun ympäristölupaa on tarpeen muuttaa ympäristönsuojelulain 89 §:n perusteella.

Kun rekisteröitävän toiminnan ympäristölupa raukeaa, toimivaltainen viranomaisen rekisteröi toiminnan ja ilmoittaa rekisteröinnistä toiminnanharjoittajalle.

Jos on epäselvää, edellyttääkö 2—4 momentissa tarkoitettu toiminta tämän lain nojalla ympäristölupaa, toiminnanharjoittaja tai valvontaviranomainen voi pyytää lupaviranomaiselta selventävää päätöstä siitä, onko lupa rauennut. Asia on käsiteltävä siten kuin ympäristönsuojelulain 96 §:ssä säädetään. Asian käsittelystä ei peritä maksua.

Valvontaviranomaisen on vuoden kuluessa lain voimaantulosta ilmoitettava toiminnanharjoittajalle muuta kuin 3 ja 4 momentissa tarkoitettua toimintaa koskevasta luvan raukeamisesta ja pantava tarvittaessa samassa ajassa vireille 6 momentissa tarkoitettu raukeamisen selvittämistä koskeva asia.

LUVANVARAISET TOIMINNAT

TAULUKKO 2 Muut laitokset

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1. Metsäteollisuus	1. Metsäteollisuus
a) Sahalaitos, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 20 000 m ³ sahatavaraa vuodessa	a) Sahalaitos, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 20 000 m ³ sahatavaraa vuodessa
b) Kuorellisen puutavaran vesivarasto, jossa pidetään puutavaraa samanaikaisesti vähintään 20 000 m ³ , ei kuitenkaan vesivarasto, jossa on suljettu vesienkäsittelyjärjestelmä	b) Kuorellisen puutavaran vesivarasto, jossa pidetään puutavaraa samanaikaisesti vähintään 20 000 m ³ , ei kuitenkaan vesivarasto, jossa on suljettu vesienkäsittelyjärjestelmä
c) Suurlastulevyä, lastulevyä tai kuitulevyä valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m ³ vuodessa ja enintään 600 m ³ vuorokaudessa taikka vaneria tai muita puulevyjä valmistava tai pinnoittava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m ³ vuodessa	c) Suurlastulevyä, lastulevyä tai kuitulevyä valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m ³ vuodessa ja enintään 600 m ³ vuorokaudessa taikka vaneria tai muita puulevyjä valmistava tai pinnoittava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m ³ vuodessa
d) Puun kyllästämö, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 75 m ³ vuorokaudessa taikka sellainen muu puunsuojakemikaaleja käyttävä laitos, jossa käytetään suojakemikaaleja yli 1 tonni vuodessa	d) Puun kyllästämö, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 75 m ³ vuorokaudessa taikka sellainen muu puunsuojakemikaaleja käyttävä laitos, jossa käytetään suojakemikaaleja yli 1 tonni vuodessa
e) <i>Liimapuutehdas taikka sellainen muita liimattuja tai laminoituja puutuotteita valmistava tehdas, jossa liimojen kulutus on yli 25 tonnia vuodessa</i>	
f) <i>Viilutehdas</i>	
2. Metalliteollisuus	2. Metalliteollisuus
a) Rautametallien kylmävalssaamo	a) Rautametallien kylmävalssaamo
b) Rauta- tai terästehdas taikka rautalejeerinkejä valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 2,5 tonnia tunnissa	b) Rauta- tai terästehdas taikka rautalejeerinkejä valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 2,5 tonnia tunnissa
c) Muiden kuin rautametallien valssaamo, takomo tai vetämö	c) Muiden kuin rautametallien valssaamo, takomo tai vetämö, <i>ei kuitenkaan kylmäproses-sit langanveto, valssaus ja syväveto</i>
d) Rautametallivalimo, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta vähintään 200 tonnia vuodessa	d) Rautametallivalimo, jonka tuotantokapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta vähintään 200 tonnia vuodessa
e) Muu valimo tai sulatto, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta vähintään 200 tonnia vuodessa; sulatettaessa lyijyä tai kadmiumia enintään 4 tonnia vuorokaudessa	e) Muu valimo tai sulatto, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta vähintään 200 tonnia vuodessa; sulatettaessa lyijyä tai kadmiumia enintään 4 tonnia vuorokaudessa

f) Rautametallien jalostus suojakäsittelyllä sulalla metallilla, kun käsittelykapasiteetti on enintään 2 tonnia raakaterästä tunnissa	f) Rautametallien jalostus suojakäsittelyllä sulalla metallilla, kun käsittelykapasiteetti on enintään 2 tonnia raakaterästä tunnissa
g) Rautametallien kuumavalssaamo, jonka kapasiteetti on enintään 20 tonnia tunnissa tai takomo, jossa vasaroiden iskutyö on enintään 50 kilojoulea vasaraa kohti tai lämmitysteho on enintään 20 megawattia	g) Rautametallien kuumavalssaamo, jonka kapasiteetti on enintään 20 tonnia tunnissa tai takomo, jossa vasaroiden iskutyö on enintään 50 kilojoulea vasaraa kohti tai lämmitysteho on enintään 20 megawattia
h) Metallien tai muovien pintakäsittely elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käyttäen käsittelyaltaiden yhteenlasketun tilavuuden ollessa vähintään 5 ja enintään 30 m ³	h) Metallien tai muovien pintakäsittely elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käyttäen käsittelyaltaiden yhteenlasketun tilavuuden ollessa vähintään 5 ja enintään 30 m ³
i) Laivatelakka	i) Laivatelakka
j) Akkutehdas	j) Akkutehdas
3. Energian tuotanto	3. Energian tuotanto
a) Polttoaineiden polttaminen laitoksessa, jossa on yksi tai useampi polttoaineteholtaan vähintään 20 megawatin kiinteää polttoainetta polttava energiantuotantoyksikkö ja laitosalueen kaikkien energiantuotantoyksiköiden yhteenlaskettu polttoaineteho on alle 50 megawattia	a) Polttoaineiden polttaminen laitoksessa, jossa on yksi tai useampi polttoaineteholtaan vähintään 20 megawatin kiinteää polttoainetta polttava energiantuotantoyksikkö ja laitosalueen kaikkien energiantuotantoyksiköiden yhteenlaskettu polttoaineteho on alle 50 megawattia
b) Ydinvoimalaitos	b) Ydinvoimalaitos
4. Kemianteollisuus; teollisessa mittakaavassa tapahtuva, alla mainittujen aineiden tai aineryhmien kemiallinen tai biologinen jalostaminen	4. Kemianteollisuus; teollisessa mittakaavassa tapahtuva, alla mainittujen aineiden tai aineryhmien kemiallinen tai biologinen jalostaminen
a) Pesuaineita valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 tonnia vuodessa	a) Pesuaineita valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 tonnia vuodessa
<i>b) Maali-, väri- tai lakkatehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 300 tonnia vuodessa</i>	
<i>c) Liimatehdas</i>	
d) Kumitehdas	d) Kumitehdas, jossa on vulkanointi- tai mas-tisointiprosessi
e) Mineraaliöljytuotteita valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 tonnia vuodessa	e) Mineraaliöljytuotteita valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 tonnia vuodessa
<i>f) Makeutusainetehdas</i>	
g) Tärkkelysjohdannaisia valmistava tehdas	g) Tärkkelysjohdannaisia valmistava tehdas
5. Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely	5. Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely
a) Muiden polttoaineiden kuin hiilen kaasuttaminen tai nesteyttäminen laitoksissa, joiden	a) Muiden polttoaineiden kuin hiilen kaasuttaminen tai nesteyttäminen laitoksissa, joiden

polttoaineteho on alle 20 megawattia ja joissa valmistetaan polttoainetta vähintään 3 000 tonnia vuodessa	polttoaineteho on alle 20 megawattia ja joissa valmistetaan polttoainetta vähintään 3 000 tonnia vuodessa
b) Kiinteän, nestemäisen tai kaasumaisen polttoaineen valmistuslaitos, jossa valmistetaan polttoainetta vähintään 5 000 tonnia vuodessa	b) Kiinteän, nestemäisen tai kaasumaisen polttoaineen valmistuslaitos, jossa valmistetaan polttoainetta vähintään 5 000 tonnia vuodessa, <i>ei kuitenkaan pellettien puristus-toiminta</i>
c) Puuta raaka-aineena käyttävä grillihiilen valmistuslaitos, jossa valmistetaan hiiltä vähintään 3 000 tonnia vuodessa	c) Puuta raaka-aineena käyttävä grillihiilen valmistuslaitos, jossa valmistetaan hiiltä vähintään 3 000 tonnia vuodessa
d) <i>Nestemäisten polttoaineiden jakeluasema, jonka polttoainesäiliöiden kokonaistilavuus on vähintään 10 m³, ei kuitenkaan moottori-käyttöisessä ajoneuvossa tai moottoriveneessä polttoaineena käytettävän polttoaineen jakeluasema</i>	
e) Muu polttonesteiden tai terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto, jossa voidaan varastoida tällaista kemikaalia vähintään 100 m ³ , ei kuitenkaan liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttonestesäiliö, voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattujen tuotteiden kappaletavaravarasto	e) Muu polttonesteiden tai terveydelle tai ympäristölle vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto, jossa voidaan varastoida tällaista kemikaalia vähintään 100 m ³ , ei kuitenkaan liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän energiantuotantolaitoksen polttonestesäiliö, voimansiirron suurmuuntaja-asema tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen ulkopuolella sijaitseva valmiiksi pakattujen tuotteiden kappaletavaravarasto
f) Kivihiilivarasto	f) Kivihiilivarasto
6. Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	6. Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta
a1) Pintojen puhdistus orgaanisilla liuottimilla, jotka sisältävät vaaralausekkeella H340, H341, H350, H350i, H351, H360D tai H360F merkittyjä aineita ja seoksia, kun liuottimien kulutus on yli 1 tonni vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa	a1) Pintojen puhdistus orgaanisilla liuottimilla, jotka sisältävät vaaralausekkeella H340, H341, H350, H350i, H351, H360D tai H360F merkittyjä aineita ja seoksia, kun liuottimien kulutus on yli 1 tonni vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa
a2) Toiminnat, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 10 tonnia vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa:	a2) Toiminnat, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 tonnia vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa:
— muu kuin kohdassa a1 tarkoitettu pintojen puhdistus	— muu kuin kohdassa a1 tarkoitettu pintojen puhdistus
— ajoneuvojen alkuperäinen maalaus sekä tuotantolaitoksessa että sen ulkopuolella	— ajoneuvojen alkuperäinen maalaus sekä tuotantolaitoksessa että sen ulkopuolella
— metallin, muovin, tekstiilien, folion ja paperin pinnoitus tai maalaus	— metallin, muovin, tekstiilien, folion ja paperin pinnoitus tai maalaus
— puupintojen maalaus	— puupintojen maalaus
— nahan viimeistely	— nahan viimeistely
— lankalakkaus	— lankalakkaus
— jalkineiden valmistus	— jalkineiden valmistus
— puun ja muovin laminointi	— puun ja muovin laminointi

<ul style="list-style-type: none"> — liimaus — seuraavat painatustoiminat: heatset-rainaoffset-painatus, julkaisusyväpainot, muu syväpaino, fleksopaino, rotaatioseripaino mukaan lukien tekstiilien ja kartongin rotaatioseripaino, laminointi- ja lakkausyksiköt — kumin jalostus 	<ul style="list-style-type: none"> — liimaus — seuraavat painatustoiminat: heatset-rainaoffset-painatus, julkaisusyväpainot, muu syväpaino, fleksopaino, rotaatioseripaino mukaan lukien tekstiilien ja kartongin rotaatioseripaino, laminointi- ja lakkausyksiköt — kumin jalostus
<ul style="list-style-type: none"> — jatkuvatoiminen nauhapinnoitus — puun kyllästäminen 	<p><i>a3) Toiminat, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 25 tonnia vuodessa, mutta enintään 200 tonnia vuodessa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — jatkuvatoiminen nauhapinnoitus — puun kyllästäminen
<p>b) Toiminat, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 10 tonnia vuodessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kasviöljyjen sekä eläinrasvojen uutto ja kasviöljyjen jalostustoiminat — maalien, lakkojen, liimojen ja painovärien valmistus — lääketieteellisyys 	<p>b) Toiminat, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 tonnia vuodessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — <i> kylmäoffset-painatustoiminta</i> — kasviöljyjen sekä eläinrasvojen uutto ja kasviöljyjen jalostustoiminat — maalien, lakkojen, liimojen ja painovärien valmistus — lääketieteellisyys
<p>c) Laitos, jossa käytetään orgaanisia liuottimia ja jossa niiden kulutus on, kun siitä vähennetään tuotteisiin sitoutunut osuus, vähintään 10 tonnia vuodessa tai vastaava huippukulutus vähintään 20 kg tunnissa, mukaan lukien toiminat, joissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä vapautuu raaka-aineiden sisältämästä ponne- tai paisunta-aineesta</p>	<p>c) Laitos, jossa käytetään orgaanisia liuottimia ja jossa niiden kulutus on, kun siitä vähennetään tuotteisiin sitoutunut osuus, vähintään 10 tonnia vuodessa tai vastaava huippukulutus vähintään 20 kg tunnissa, mukaan lukien toiminat, joissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä vapautuu raaka-aineiden sisältämästä ponne- tai paisunta-aineesta</p>
<p>7. Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto</p>	<p>7. Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto</p>
<p>a) Kaivostoiminta ja koneellinen kullankäyttö</p>	<p>a) Kaivostoiminta ja koneellinen kullankäyttö</p>
<p>b) Malmin tai mineraalin rikastamo</p>	<p>b) Malmin tai mineraalin rikastamo</p>
<p>c) Kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maarakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää</p>	<p>c) Kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maarakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää</p>
<p>d) Turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus</p>	<p>d) Turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus</p>
<p>e) Kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhatusta tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatusta, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää</p>	<p>e) Kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhatusta tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatusta, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää</p>
<p>8. Mineraalituotteiden valmistus</p>	<p>8. Mineraalituotteiden valmistus</p>
<p>a) Sementtitehdas, jonka tuotantokapasiteetti kiertouuneissa on enintään 500 tonnia vuorokaudessa ja muun tyyppisissä uuneissa enintään 50 tonnia vuorokaudessa</p>	<p>a) Sementtitehdas, jonka tuotantokapasiteetti kiertouuneissa on enintään 500 tonnia vuorokaudessa ja muun tyyppisissä uuneissa enintään 50 tonnia vuorokaudessa</p>

b) Kalkin tuotanto uuneissa, joiden yhteenlaskettu tuotantokapasiteetti on enintään 50 tonnia vuorokaudessa	b) Kalkin tuotanto uuneissa, joiden yhteenlaskettu tuotantokapasiteetti on enintään 50 tonnia vuorokaudessa
c) Mineraalivillatehdas, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta yli 6 000 tonnia vuodessa	c) Mineraalivillatehdas, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta yli 6 000 tonnia vuodessa
d) Lasia tai lasikuitua valmistava tehdas, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta yli 6 000 tonnia vuodessa	d) Lasia tai lasikuitua valmistava tehdas, jonka sulatuskapasiteetti on enintään 20 tonnia vuorokaudessa, mutta yli 6 000 tonnia vuodessa
e) <i>Asbestia tai asbestipohjaisia tuotteita käsittelevä laitos</i>	
Seuraavien keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla, kun tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa ja/tai uunikapasiteetti on enintään 4 m ³ ja lastauskapasiteetti enintään 300 kg/m ³ uunia kohden: f1) keramiikka- tai posliinitehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 200 tonnia vuodessa f2) kevytsoratehdas, jonka tuotantokapasiteetti on yli 3 000 tonnia vuodessa	Seuraavien keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla, kun tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa ja/tai uunikapasiteetti on enintään 4 m ³ ja lastauskapasiteetti enintään 300 kg/m ³ uunia kohden: f1) keramiikka- tai posliinitehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 200 tonnia vuodessa f2) kevytsoratehdas, jonka tuotantokapasiteetti on yli 3 000 tonnia vuodessa
g) <i>Kiinteä betoniasema tai betonituotetehdas</i>	
h) <i>Kevytbetonitehdas, jonka tuotantokapasiteetti on yli 3 000 tonnia vuodessa</i>	
i) Kipsilevytehdas	i) Kipsilevytehdas
9. Nahan tai tekstiilien laitospäinen tuotanto tai käsittely	9. Nahan tai tekstiilien laitospäinen tuotanto tai käsittely
a) Tekstiilikuitujen tai tekstiilien esikäsittelyä tai värjäystä suorittava laitos, jonka käsittelykapasiteetti on vähintään 1 ja enintään 10 tonnia vuorokaudessa	a) Tekstiilikuitujen tai tekstiilien esikäsittelyä tai värjäystä suorittava laitos, jonka käsittelykapasiteetti on vähintään 1 ja enintään 10 tonnia vuorokaudessa
b) Nahkatehdas tai turkismuokkaamo, ei kuitenkaan tuotteiden valmistus valmiiksi käsitellyistä nahoista	b) Nahkatehdas tai turkismuokkaamo, ei kuitenkaan tuotteiden valmistus valmiiksi käsitellyistä nahoista
c) Kuitukangastehdas	c) Kuitukangastehdas
d) Tekstiilien vesipesula, jonka kapasiteetti on vähintään 1 tonni vuorokaudessa tai muu kuin 2 liitteen mukainen rekisteröitävä kemiallinen pesula	d) Tekstiilien vesipesula, jonka kapasiteetti on vähintään 1 tonni vuorokaudessa <i>ja jonka jätevesiä ei johdeta kunnalliselle yhdyskuntajätevedenpuhdistamolle</i> tai muu kuin 2 liitteen mukainen rekisteröitävä kemiallinen pesula
10. Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	10. Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus
a) Teurastamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 5 ja enintään 50 tonnia ruhoja vuorokaudessa	a) Teurastamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 5 ja enintään 50 tonnia ruhoja vuorokaudessa
b1) Lihaa tai lihatuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-	b1) Lihaa tai lihatuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-

<p>aineita vähintään 1 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa</p> <p>b2) Kalaa tai kalastustuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 100 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa</p>	<p>aineita vähintään 1 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa</p> <p>b2) Kalaa tai kalastustuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 100 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa</p>
<p>c1) Perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa</p> <p>c2) Vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallasohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos</p> <p>c3) Muu kuin kohdissa c1 ja c2 tarkoitettu kasvipäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo</p> <p>c4) Panimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 250 000 litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p> <p>c5) Siiderin ja viinin valmistus käymisteitse, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 750 000 litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p> <p>c6) Muu kuin kohdissa c4 ja c5 tarkoitettu virvoitus- tai alkoholijuomia valmistava laitos, kun virvoitus- ja alkoholijuomien tuotantokapasiteetti on yhteensä vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p>	<p>c1) Perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa</p> <p>c2) Vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallasohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos</p> <p>c3) Muu kuin kohdissa c1 ja c2 tarkoitettu kasvipäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasvipäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo</p> <p>c4) Panimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 250 000 litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p> <p>c5) Siiderin ja viinin valmistus käymisteitse, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 750 000 litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p> <p>c6) Muu kuin kohdissa c4 ja c5 tarkoitettu virvoitus- tai alkoholijuomia valmistava laitos, kun virvoitus- ja alkoholijuomien tuotantokapasiteetti on yhteensä vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa</p>
<p>d1) Margariinia tai muita kasvi- ja eläinperäisiä rasvoja tai öljyjä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään 300 - (22,5 x A) tonnia vuoro-</p>	<p>d1) Margariinia tai muita kasvi- ja eläinperäisiä rasvoja tai öljyjä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään 300 - (22,5 x A) tonnia vuoro-</p>

<p>kaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p> <p>d2) Rehua tai rehuvalkuaista valmistava tai sekoittava teollinen laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p> <p>d3) Jäätelötehdas tai juustomeijeri, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 1 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p> <p>d4) Eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p>	<p>kaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p> <p>d2) Rehua tai rehuvalkuaista valmistava tai sekoittava teollinen laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p> <p>d3) Jäätelötehdas tai juustomeijeri, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 1 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p> <p>d4) Eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina</p>
e) Pelkän maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 100 ja enintään 200 tonnia vuorokaudessa	e) Pelkän maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 100 ja enintään 200 tonnia vuorokaudessa
f) Makeistehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 15 tonnia vuorokaudessa	f) Makeistehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 15 tonnia vuorokaudessa
g) Mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa	g) Mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa
h) Liivatteen valmistus vuodista, nahoista ja luista	h) Liivatteen valmistus vuodista, nahoista ja luista
11. Eläinsuojat tai kalankasvatus	11. Eläinsuojat tai kalankasvatus
a) Eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 lypsylehmälle, 100 lihanaudalle, 60 hevoselle tai ponille, 250 uuhelle tai vuohelle, 100 täysikasvuiseksi emakolle, 250 lihasiialle, 4 000 munituskanalle tai 10 000 broilerille	a) Eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 lypsylehmälle, 100 lihanaudalle, 130 emolehmälle, 250 lihasiialle, 4 000 munituskanalle tai 10 000 broilerille

b) Turkistarha, joka on tarkoitettu vähintään 500 siitosnaarasemikille tai -hillerille taikka vähintään 250 siitosnaarasemikulle tai -supille	b) Turkistarha, joka on tarkoitettu vähintään 500 siitosnaarasemikille tai -hillerille taikka vähintään 250 siitosnaarasemikulle tai -supille
c) Muun kuin a) tai b) kohdassa mainitun eläinlajin eläinsuoja tai turkistarha, jonka eläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 250	c) Muun kuin a) tai b) kohdassa mainitun eläinlajin eläinsuoja tai turkistarha, jonka eläinyksikkömäärä liitteen 3 taulukon 1 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on vähintään 250
d) Eläinsuojan tai turkistarhan, jossa on useampia a) tai b) kohdassa taikka liitteessä 3 mainittuja tuotantoeläimiä luvanvaraisuus määräytyy liitteen 3 eläinyksikkökertoimilla laskettavien eläinyksikkömäärien perusteella. Tällöin kaikkien tuotantoeläinten eläinyksikkömäärät lasketaan yhteen ja niiden summaa verrataan suurimman eläinyksikkömäärän saaneen tuotantoeläimen eläinyksikkömääräksi muunnettuun luvanvaraisuuden rajaan, jonka ylittyessä toiminta on luvanvarainen. Eläinyksikkömääräksi muunnettu luvanvaraisuuden raja a) tai b) kohdan tarkoittamalle tuotantoeläimelle saadaan kertomalla a) tai b) kohdassa eläinmääränä ilmoitettu luvanvaraisuuden raja liitteen 3 eläinyksikkökertoimella. Lupa rajaa laskettaessa ei huomioida tilan muita eläimiä, jos niiden yhteenlaskettu eläinyksikkömäärä liitteen 3 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on enintään 10	d) Eläinsuojan tai turkistarhan, jossa on useampia a) tai b) kohdassa taikka liitteessä 3 mainittuja tuotantoeläimiä ja jonka luvanvaraisuus ei muodostu niissä mainitun tuotantoeläimen eläinmäärän perusteella, luvanvaraisuus määräytyy liitteen 3 eläinyksikkökertoimilla laskettavien eläinyksikkömäärien perusteella. Tällöin kaikkien tuotantoeläinten eläinyksikkömäärät lasketaan yhteen ja niiden summaa verrataan suurimman eläinyksikkömäärän saaneen tuotantoeläimen eläinyksikkömääräksi muunnettuun luvanvaraisuuden rajaan, jonka ylittyessä toiminta on luvanvarainen. Eläinyksikkömääräksi muunnettu luvanvaraisuuden raja a) tai b) kohdan tarkoittamalle tuotantoeläimelle saadaan kertomalla a) tai b) kohdassa eläinmääränä ilmoitettu luvanvaraisuuden raja liitteen 3 eläinyksikkökertoimella. Lupa rajaa laskettaessa ei huomioida tilan muita eläimiä, jos niiden yhteenlaskettu eläinyksikkömäärä liitteen 3 eläinyksikkökertoimilla laskettuna on enintään 10
e) Kalankasvatus- tai kalanviljelylaitos, jossa käytetään vähintään 2 000 kg vuodessa kuivarehua tai sitä ravintoarvoltaan vastaava määrä muuta rehua taikka jossa kalan lisäkasvu on vähintään 2 000 kg vuodessa, taikka kooltaan vähintään 20 hehtaarin luonnonravintolammikko tai lammikkoryhmä	e) Kalankasvatus- tai kalanviljelylaitos, jossa käytetään vähintään 2 000 kg vuodessa kuivarehua tai sitä ravintoarvoltaan vastaava määrä muuta rehua taikka jossa kalan lisäkasvu on vähintään 2 000 kg vuodessa, taikka kooltaan vähintään 20 hehtaarin luonnonravintolammikko tai lammikkoryhmä
12. Liikenne	12. Liikenne
a) Pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoitettu ja yli 1 350 tonnin vetoisille aluksille soveltuva satama tai lastaus- taikka purkulaituri	a) Pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoitettu ja yli 1 350 tonnin vetoisille aluksille soveltuva satama tai lastaus- taikka purkulaituri
b) Lentopaikka	b) Lentopaikka, <i>ei kuitenkaan pelastustoimintaan tarkoitettu helikopterilentopaikka</i>
c) Yli 50 linja-auton tai kuorma-auton varikko tai vastaavan kokoinen työkonevarikko	c) Yli 50 linja-auton tai kuorma-auton varikko tai vastaavan kokoinen työkonevarikko
d) Ulkona sijaitseva moottoriurheilurata	d) Ulkona sijaitseva moottoriurheilurata
e) Kemikaaliratapiha tai terminaali, jossa siirretään terveydelle tai ympäristölle vaarallisia kemikaaleja kuljetusvälineestä toiseen tai va-	e) Kemikaaliratapiha tai terminaali, jossa siirretään terveydelle tai ympäristölle vaarallisia kemikaaleja kuljetusvälineestä toiseen tai va-

rastoon taikka varastosta kuljetusvälineeseen, ei kuitenkaan kappaletavaran siirtäminen	rastoon taikka varastosta kuljetusvälineeseen, ei kuitenkaan kappaletavaran siirtäminen
13. Jätteiden ammattimainen tai laitosten käsittely sekä jätevesien käsittely	13. Jätteiden ammattimainen tai laitosten käsittely sekä jätevesien käsittely
a) Kiinteää tai nestemäistä jätettä polttava jätteenpolttolaitos tai jätteen rinnakkaispolttolaitos, jonka kapasiteetti muiden kuin vaarallisten jätteiden osalta on enintään 3 tonnia tunnissa ja vaarallisten jätteiden osalta enintään 10 tonnia vuorokaudessa	a) Kiinteää tai nestemäistä jätettä polttava jätteenpolttolaitos tai jätteen rinnakkaispolttolaitos, jonka kapasiteetti muiden kuin vaarallisten jätteiden osalta on enintään 3 tonnia tunnissa ja vaarallisten jätteiden osalta enintään 10 tonnia vuorokaudessa
b) Laitos, jonka ruhojen tai eläinperäisen jätteen käsittelykapasiteetti on enintään 10 tonnia vuorokaudessa	b) Laitos, jonka ruhojen tai eläinperäisen jätteen käsittelykapasiteetti on enintään 10 tonnia vuorokaudessa
c) Muu kuin taulukon 1 kohdassa 13 c tarkoitettu teollisuuden erillinen jätevedenpuhdistamo, jossa käsitellään taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen prosessijätevesiä	c) Muu kuin taulukon 1 kohdassa 13 c tarkoitettu teollisuuden erillinen jätevedenpuhdistamo, jossa käsitellään taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen prosessijätevesiä
d) Yhdyskuntajätevesien käsittely ja johtaminen, kun kyse on asukasvastineluvultaan vähintään 100 henkilön jätevesien käsittelemisestä	d) Yhdyskuntajätevesien käsittely ja johtaminen, kun kyse on asukasvastineluvultaan vähintään 100 henkilön jätevesien käsittelemisestä
e) Kaivannaisjätteen jätealue	e) Kaivannaisjätteen jätealue
f) Muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosten käsittelyä	f) Muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosten käsittelyä
14. Muu toiminta	14. Muu toiminta
a) Ulkona sijaitseva ampumarata	a) Ulkona sijaitseva ampumarata
b) Pysyvä, ulkona sijaitseva laitosten suihkupuhaluspaikka	b) Pysyvä, ulkona sijaitseva laitosten suihkupuhaluspaikka
c) Kiinteä eläintarha tai huvipuisto	c) Kiinteä eläintarha tai huvipuisto
d) Krematorio tai lemmikkieläinten polttolaitos	d) Krematorio tai lemmikkieläinten polttolaitos
e) Muu kuin taulukon 1 kohdassa 4 f tarkoitettu lannoitetehtäjä	e) Muu kuin taulukon 1 kohdassa 4 f tarkoitettu lannoitetehtäjä
f) Öljyn ja kaasun etsintäporaus ja esiintymän hyväksikäyttö sekä muu niihin liittyvä toiminta Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä	f) Öljyn ja kaasun etsintäporaus ja esiintymän hyväksikäyttö sekä muu niihin liittyvä toiminta Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä

REKISTERÖITÄVÄT TOIMINNAT

Voimassa oleva laki

1. Energiantuotantolaitos, jonka polttoainetehtoon lasketaan yhteen kaikki samalla laitosalueella sijaitsevat polttoainetehot vähintään yhden megawatin energiantuotantoyksiköt ja jonka polttoaineteho on vähintään 5 megawattia, mutta alle 50 megawattia, ja jossa jokaisen kiinteää polttoainetta käyttävän energiantuotantoyksikön polttoaineteho on alle 20 megawattia.
2. Asfalttiasema.
3. Moottorikäyttöisessä ajoneuvossa tai moottoriveneessä polttoaineena käytettävän nestemäisen polttoaineen jakeluasema, jonka polttoainesäiliöiden kokonais-tilavuus on vähintään 10 m³.
4. Kemiallinen pesula, jos toiminnassa käytetään sellaisia pesulatoimintaan tarkoitettuja laitteita ja järjestelmiä, joista ei pääse päästöjä ilmaan eikä veteen ja toiminnassa syntyvät jätteet luovutetaan jätelain 29 §:n mukaisesti käsiteltäväksi.
5. Toiminnat ja laitokset, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on enintään 10 tonnia vuodessa:
 - a) ajoneuvojen alkuperäinen maalaus sekä tuotantolaitoksessa että sen ulkopuolella
 - b) muu pintojen puhdistus kuin puhdistus orgaanisilla liuottimilla, jotka sisältävät vaaralausekkeella H340, H341, H350, H350i, H351, H360D tai H360F merkityjä aineita ja seoksia, kun liuottimien kulutus on enemmän kuin 2 tonnia vuodessa.
6. Toiminnat ja laitokset, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on enemmän kuin 5, mutta enintään 10 tonnia vuodessa:
 - a) muu pinnoitus kuin puupintojen maalaus, mukaan lukien metallin, muovin, tekstiilien, folion ja paperin pinnoitus tai

Ehdotus

1. Energiantuotantolaitos, jonka polttoainetehtoon lasketaan yhteen kaikki samalla laitosalueella sijaitsevat polttoainetehot vähintään yhden megawatin energiantuotantoyksiköt ja jonka polttoaineteho on vähintään 5 megawattia, mutta alle 50 megawattia, ja jossa jokaisen kiinteää polttoainetta käyttävän energiantuotantoyksikön polttoaineteho on alle 20 megawattia.
2. Asfalttiasema.
3. *Nestemäisen polttoaineen jakeluasema, jonka polttoainesäiliöiden kokonais-tilavuus on vähintään 10 m³.*
4. Kemiallinen pesula, jos toiminnassa käytetään sellaisia pesulatoimintaan tarkoitettuja laitteita ja järjestelmiä, joista ei pääse päästöjä ilmaan eikä veteen ja toiminnassa syntyvät jätteet luovutetaan jätelain 29 §:n mukaisesti käsiteltäväksi.
5. Toiminnat ja laitokset, joissa orgaanisten liuottimien kulutus *on enintään 50 tonnia* vuodessa:
 - a) ajoneuvojen alkuperäinen maalaus sekä tuotantolaitoksessa että sen ulkopuolella
 - b) muu pintojen puhdistus kuin puhdistus orgaanisilla liuottimilla, jotka sisältävät vaaralausekkeella H340, H341, H350, H350i, H351, H360D tai H360F merkityjä aineita ja seoksia, kun liuottimien kulutus on enemmän kuin 2 tonnia vuodessa.
6. Toiminnat ja laitokset, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on enemmän kuin 5, mutta *enintään 50 tonnia* vuodessa:
 - a) muu pinnoitus kuin puupintojen maalaus, mukaan lukien metallin, muovin, tekstiilien, folion ja paperin pinnoitus tai

Voimassa oleva laki

- maalaus
- b) lankalakkkaus
- c) jalkineiden valmistus
- d) puun ja muovin laminointi
- e) liimaus.

Ehdotus

- maalaus
- b) lankalakkkaus
- c) jalkineiden valmistus
- d) puun ja muovin laminointi
- e) liimaus.

7. *Toiminnot ja laitokset, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on enemmän kuin 10 tonnia mutta enintään 50 tonnia vuodessa*
 - a) puupintojen maalaus
 - b) nahan viimeistely
 - c) seuraavat painatustoiminnot: heatset-rainaoffset-painatus, julkaisusyväpainot, muu syväpaino, fleksopaino, rotaatioseripaino mukaan lukien tekstiilien ja kartongin rotaatioseripaino, laminointi- ja lakkausyksiköt,
 - d) kumin jalostus
 - e) kasviöljyjen sekä eläinrasvojen uutto ja kasviöljyjen jalostustoiminnot.
8. *Kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat*